

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม
ผู้วิจัย นางจงกลณี จริตธรรม **ปริญญา** คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาครอบครัวและ
 สังคม) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) อาจารย์ ดร.กฤตกานต์ อภิวัฒน์ถาวร (2) รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์
 เศรษฐบุตร ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตน
 ของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 2,568 คน ที่ศึกษา
 อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงคราม
 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 320 คนซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูล
 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
 เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการของบุตรวัยรุ่นที่มีต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา
 จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ความต้องการของบุตรวัยรุ่นที่มีต่อการปฏิบัติตนของทั้งบิดาและมารดา
 ความต้องการการปฏิบัติตนจากบิดามากกว่ามารดา และความต้องการการปฏิบัติตนจากมารดา
 มากกว่าบิดา ประเด็นที่บุตรวัยรุ่นต้องการการปฏิบัติตนของทั้งบิดาและมารดามากที่สุด 3 ลำดับแรก
 คือ 1) การจัดหาอาหารที่บุตรชอบ และมีประโยชน์ 2) การแนะนำอาชีพที่เหมาะสมกับความ
 สามารถ และ 3) การสอนและการเป็นแบบอย่างที่ดีในการเข้าสังคม ในขณะที่ประเด็นที่บุตรวัยรุ่น
 ส่วนใหญ่ต้องการการปฏิบัติตนจากบิดามากกว่ามารดา ได้แก่ 1) การจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่
 สบายงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อย 2) การสอนลักษณะเพื่อนที่ควรคบ และ 3) การมีความยุติธรรม
 กับลูกทุกคน ส่วนประเด็นที่บุตรวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการการปฏิบัติตนจากมารดามากกว่าบิดา 3
 ลำดับแรก คือ 1) การให้ความรัก ความอบอุ่นห่วงใย 2) การอธิบายเรื่องเพศศึกษาให้เข้าใจ และ
 ไม่คลุมเครือ และ 3) สนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์การเรียน และเงินทุนการศึกษา

คำสำคัญ การปฏิบัติตนของบิดามารดา ความต้องการของบุตรวัยรุ่น วัยรุ่น

Thesis title: Parenting Practice Needs of Adolescent in Samut Songkhram Province

Researcher: Mrs. Jongkolnee Jarittram; **Degree:** Master of Home Economic (Family and Social Development); **Thesis advisors:** (1) Dr. Kunlakarn Apiwattananlunggarn; (2) Dr. Chittinun Tejagupta, Associate Professor; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The objective of this research was to study parenting practice needs of adolescents in Samut Songkhram Province.

The population was 2,568 Mathayomsuksa students in schools under the Office of the Basic Education Commission in Samut Songkhram Province. The sample of 320 students was drawn by using the propotional random sampling. An open-ended questionnaire designed by the researcher was used to collect data. Qualitative data were analyzed by using content analysis and quantitative data were analyzed by using descriptive statistics such as frequency, percentage and mean.

The results revealed that three groups of parenting practice needs among adolescents were included in this study: a group of needs required from both parents, a group of needs required from fathers rather than mothers, and along with a group of needs required from mothers rather than fathers. The top three parenting practice needs from both parents were 1) providing them with favorite and nutritious food, 2) leading and convincing them to have appropriate careers according to their abilities and aptitudes, and 3) showing them how to socialize and giving them good examples. Whereas, the parenting practice needs required from fathers rather than mothers were 1) providing them with pleasant, nice, and organized surroundings, 2) elaborating them on the characteristics of good friends, and 3) giving them equal justice. The top three parenting practice needs sought from mothers rather than fathers were 1) giving them plenty of love, warmth, and concerns, 2) clearly explaining to them the idea of sexuality education, and 3) giving them educational equipment and schooling funds.

Keywords: Parenting practices, needs of adolescents, and adolescents

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.กุลกานต์ อภิวัฒน์ลังการ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ เศษะคุปต์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่พร้อมทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กุลขนิษฐ ราชนบุญวัฒน์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมชาย ธีธุชนกุล อาจารย์ ดร.ภานุพงษ์ คงจันทร์ และอาจารย์มนัส จันทร์เทพ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณา และปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือวิจัย คณาจารย์และนักเรียน โรงเรียนศรีทธาสมุทร โรงเรียนถาวรานุกุล โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย โรงเรียนท้ายหาด โรงเรียนสกลวิสุทธิ โรงเรียนเมธิชุมชนะวันวิทยาลัย โรงเรียนเทพสุวรรณชาดูวิทยา โรงเรียนวัดแก้วเจริญ-อำนวยการวิทย์ และโรงเรียนวัดบางกะพ้อม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณญาติพี่น้องที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบความดีงามทั้งหมดอันบังเกิดจากการทำวิจัยครั้งนี้แก่ บิดามารดา ครู อาจารย์ ญาติมิตรและบุตร ซึ่งผู้วิจัยให้ความเคารพยกย่องอย่างสูง

จงกลณี จริตธรรม

กรกฎาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
พัฒนาการของวัยรุ่น	9
ความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา.....	12
การปฏิบัติหน้าที่ของบิดามารดาต่อบุตรวัยรุ่น	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของบุตรวัยรุ่นและครอบครัว	35
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดามารดา ...	39
ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติของ บิดามารดา.....	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปการวิจัย.....	77
อภิปรายผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก	98
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (หนังสือเชิญ)	99
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ทดลองเครื่องมือ.....	107
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูล	109
ง แบบสอบถาม.....	119
ประวัติผู้วิจัย	130

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสมุทรสงคราม	32
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนตัวของบุตรวัยรุ่น	36
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวบุตรวัยรุ่น	37
ตารางที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานของบิดาและมารดาของบุตรวัยรุ่น	38
ตารางที่ 4.4 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการให้ความรักความอบอุ่นและความห่วงใย	39
ตารางที่ 4.5 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดา ในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน	41
ตารางที่ 4.6 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องอาหารการกินประจำวัน	43
ตารางที่ 4.7 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องความเป็นส่วนตัวของที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อม	45
ตารางที่ 4.8 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องสุขภาพอนามัย	47
ตารางที่ 4.9 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติบิดามารดาในเรื่องความรู้เรื่องเพศศึกษา	49
ตารางที่ 4.10 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ	51
ตารางที่ 4.11 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ	53
ตารางที่ 4.12 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์	55
ตารางที่ 4.13 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา	56
ตารางที่ 4.14 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการวางแผนการประกอบอาชีพ	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่.....	60
ตารางที่ 4.16 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง การมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง.....	62
ตารางที่ 4.17 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง การมีเหตุผลและความยุติธรรม.....	64
ตารางที่ 4.18 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง การยอมรับของสังคม	65
ตารางที่ 4.19 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	66
ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีความต้องการของมนุษย์และความต้องการ การปฏิบัติจากบิดามารดา	68

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่า วัยรุ่นจัดเป็นวัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ อย่างมากทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้มีความต้องการในด้านต่าง ๆ มากเช่นกัน ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นมีความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของวัยนี้และสามารถตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นอย่างดี จะเป็นการช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ และช่วยลดภาวะความขัดแย้งระหว่างผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น อีกทั้งช่วยให้วัยรุ่นสามารถเดินทางไปตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวัยรุ่น คือ ครอบครัว ดังจากคำกล่าวของหม่อมหลวงจिरายุ นพวงศ์ ความว่า “ครอบครัวเป็นสถาบันหลัก และเป็นพื้นฐานของสังคมที่หล่อหลอมความเป็นมนุษย์ของบุคคลตั้งแต่แรกเกิด สามารถถ่ายทอดความดี ความประพฤติให้แก่สมาชิกในครอบครัว” (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ 2537: 11) พ่อแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในสถาบันครอบครัว เป็นผู้มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและพัฒนาการของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว ดังนั้นพ่อแม่ควรเข้าใจและคำนึงถึงความต้องการทางกาย และใจของบุตรในช่วงวัยรุ่น เพื่อจะได้อตอบสนองความต้องการให้กับบุตรตามความเหมาะสม

มนุษย์มีความต้องการทั้งทางกายและทางใจเพราะร่างกายและจิตใจเป็นของคู่กัน เมื่อกายต้องการใจ ก็ปรารถนาไปด้วยซึ่งมาสโลว์ (Maslow, 1943) นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) เป็นลำดับขั้น 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นที่ร่างกายจะขาดไม่ได้ คือ น้ำ อากาศ อาหาร การพักผ่อนนอนหลับ ถ้าร่างกายขาดสิ่งเหล่านี้ร่างกายจะอยู่ไม่ได้
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อม การเล่น การพักผ่อนนอนหลับ เช่น เด็กต้องการให้พ่อแม่คอยคุ้มครอง ปกป้องให้ปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะรักคนอื่นและมีคนอื่นมารักตอบด้วย ถ้าไม่มีเช่นนี้จะเหงา เศร้า ว่าเหว่ รู้สึกว่าตนเองขาดความรัก

4. ความต้องการได้รับความเคารพยกย่อง (Esteem Needs) ได้แก่ การได้รับความยกย่อง ยอมรับจากผู้อื่นคือ การที่ผู้อื่นยอมรับตน ส่งผลให้รู้สึกมั่นคง ปลอดภัยไว้วางใจ

5. ความต้องการตระหนักแท้ในตนเอง (Self-actualization Needs) ได้แก่ ต้องการเข้าใจในตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด โดยพิจารณาตนเองอย่างมีใจเป็นธรรม ยอมรับในข้อดี ข้อเสียของตนเอง อยากใช้ความสามารถของตนเองให้เต็มที่

ความต้องการ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต หากขาดเสียแล้วชีวิตจะไม่มีความสุขหรือตายไปเลย ความต้องการเป็นแรงขับ (Drive) แรงกระตุ้น (Urge) ความอยากได้ (Want) แรงจูงใจ (Motive) และความปรารถนา (Wish) ซึ่งความต้องการของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันไปตามกาลเวลาและสถานที่ บุคคลจะมีความต้องการไปตลอดชีวิตและเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ความต้องการบางอย่างมีมาตามธรรมชาติ หรือติดตัวมาแต่กำเนิดแต่ความต้องการบางอย่างเกิดจากการเรียนรู้ และความต้องการก็เป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา (สัมภาษณ์ แก้วอาภรณ์ 2530: 4) ความต้องการของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของวัยรุ่น มักจะขึ้นอยู่กับการนิยาม (Value) ที่แต่ละคนยึดถือ และส่วนใหญ่ก็มักจะยึดถือค่านิยมในกลุ่มที่ตนเองเข้าร่วมด้วย (วิทยา นาควัชร 2544: 209)

วัยรุ่นมีความต้องการและความสนใจในหลายอย่าง เช่น ต้องการความรัก ต้องการอยากรู้ อยากทดลองในเรื่องเพศ ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม ต้องการอิสรภาพ ต้องการพึ่งตัวเอง และเป็นตัวของตัวเอง ต้องการการรวมกลุ่ม ต้องการประสบการณ์ใหม่ ๆ ต้องการแบบอย่างที่ดี จากความต้องการเหล่านี้ ผู้ใหญ่จะให้ความช่วยเหลือได้โดยให้ความรักแก่วัยรุ่น ปลุกฝังและถ่ายทอดค่านิยมแนวใหม่ ให้การยอมรับและไม่ควรบังคับควบคุมจนเกินไป (วิทยา นาควัชร 2537: 257)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมได้พบว่าการศึกษาเรื่อง ความต้องการ การปฏิบัติตนของบิดามารดาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นมีไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่น โดยเฉพาะบุตรวัยรุ่นตอนปลาย ในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้เพราะจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะอาชีพและความเป็นอยู่มากที่สุดจังหวัดหนึ่ง จากการสำรวจสำมะโนประชากร ปี 2533 (สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม 2536) แสดงว่าประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ส่วนมาก (ร้อยละ 37.17) ประกอบอาชีพกสิกรรม เลี้ยงสัตว์ ประมง แต่ในปี พ.ศ. 2547 ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพเกษตร

และประมงเพียงร้อยละ 17.24 ในขณะที่ประชากรส่วนมาก ร้อยละ 23.15 หันมาประกอบอาชีพงานฝีมือและธุรกิจทางการค้ากันมากขึ้น (สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม 2548) จากสถานการณ์ดังกล่าว คาดว่าการเปลี่ยนแปลงลักษณะการประกอบอาชีพของบิดามารดาอาจส่งผลต่อการปฏิบัติต่อกันของสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดามารดาไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ต่อบุตรหลานหรือมีเวลาน้อยไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นในเรื่องต่างๆ ที่ต้องการจากบิดามารดา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมที่จะได้นำผลการศึกษามาพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Hierarchy of Human Needs) ของมาสโลว์ (Maslow, 1943 อ้างถึงใน ลักขณา ศรีวัฒน์ 2544: 150-152) ซึ่งอธิบายความต้องการของมนุษย์ไว้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้นและความต้องการของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง โดยต้องได้รับความพึงพอใจจากความต้องการขั้นพื้นฐานเสียก่อนจึงจะผ่านขึ้นไปถึงความต้องการ ในขั้นสูงตามลำดับ ซึ่งการจัดลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีมาสโลว์ แบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) คือความต้องการในสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากที่สุดในชีวิตมนุษย์ ได้แก่ อากาศ น้ำ อาหาร และการพักผ่อนนอนหลับ ซึ่งถ้าร่างกายขาดสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตเหล่านี้อาจทำให้มีชีวิตอยู่ไม่ได้
2. ความต้องการความปลอดภัย (Security Needs) คือความต้องการความปลอดภัยหรือได้รับการคุ้มครองจากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เช่น การกิน การพักผ่อนนอนหลับ การทำงาน การเที่ยว การเล่น ตลอดจนการกระทำต่าง ๆ เพื่อที่จะมีชีวิตอยู่โดยปลอดภัย

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) คือความต้องการให้ผู้อื่นรักตน และตนก็รักผู้อื่น อยากเป็นเจ้าของผู้อื่นด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะความรักจากพ่อแม่ ตลอดถึงญาติพี่น้อง เพื่อนพวกพ้อง รวมถึงความรักในฐานะที่เป็นผู้ให้

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) คือความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับเชื่อถือในความสามารถของตน ได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญเห็นคุณค่าของตน และต้องการมีชื่อเสียงเด่นดังในกลุ่มสังคม

5. ความต้องการตระหนักแท้ในตนเอง (Self-actualization Needs) คือการยอมรับความจริงเข้าใจตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง ยอมรับในข้อบกพร่องของตนและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข พัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับความต้องการของวัยรุ่นจากนักวิชาการทางสังคมหลายท่าน (สุชา จันทน์เอม 2529 : 37, สุพัตรา สุภาพ 2538 : 17-19, จิตตินันท์ เดชะคุปต์ 2543 : 45-46, วิทยา นาควัชร 2544 : 209 – 211 และศรีเรือน แก้วกังวาล 2549 : 360-361) สามารถสรุปความต้องการของวัยรุ่น ได้ดังนี้

1. ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย คือ ความรักจากบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะจากพ่อแม่ ขณะเดียวกันก็ต้องการความรักจากญาติพี่น้อง เพื่อนและเพื่อนต่างเพศ และความรักจากทุกแหล่งที่นำพาความสุข ความอบอุ่นใจมาให้

2. ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน เช่น เงินที่ใช้จ่ายส่วนตัวในการไปโรงเรียน ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์การเรียน สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

3. อาหารการกินประจำวัน คือ ได้รับอาหารเพียงพอตามความต้องการ รวมทั้งอาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อร่างกายมีสารอาหารครบถ้วน สะอาดปลอดภัย

4. ความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมคือ ได้อยู่อาศัยในที่ ๆ มีความเป็นส่วนตัวและมีอิสระ ไม่มีคนอื่นมาวุ่นวายมาก้าวก่ายในบริเวณส่วนตัว

5. สุขภาพอนามัย คือได้รับการดูแลเอาใจใส่ด้านสุขภาพ ตั้งแต่การได้รับการตรวจรักษาสุขภาพจากแพทย์ประจำปี และเมื่อยามเจ็บป่วย รวมทั้งการได้รับการส่งเสริมให้เล่นกีฬา และออกกำลังกายอยู่เสมอ

6. ความรู้เรื่องเพศศึกษา คือ ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางเพศอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยได้รับการสอนชี้แนะในการปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร

7. การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ คือได้รับอิสระในการเข้าลุ่มกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ ทั้งนี้เพราะเพื่อนจะมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อชีวิตวัยรุ่นมาก

8. การพัฒนา บุคลิกภาพ คือ มีความต้องการที่รักษาความสวยงามของหน้าตา รูปร่าง มีการตกแต่ง เสื้อผ้า เครื่องประดับ ให้ดูสวยงาม ตามบุคลิกสมัยนิยมของวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นคิดว่าความสวยงามของรูปร่างหน้าตามักเป็นที่ชื่นชอบ ดึงดูดความสนใจต่อเพศตรงข้ามและในสังคม

9. การแสดงออกทางอารมณ์ คือ ต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ เช่น อารมณ์ที่หวั่นไหว ลับสน ลังเล เปลี่ยนแปลงง่าย นอกจากนั้นวัยรุ่นต้องการ คำแนะนำ ตักเตือนให้มีการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสม

10. การศึกษาและความสำเร็จในการศึกษา คือ การได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาถึงระดับที่สูงที่สุด โดยสามารถเลือกเรียนในสาขาที่ตนมีความถนัด ความชอบ ความสนใจ

11. การวางแผน การประกอบอาชีพ คือ มีอิสระการวางแผนที่จะประกอบอาชีพด้วยตนเอง มีการพึ่งพาตนเองมากขึ้นซึ่งวัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่ เข้าใจในความชอบ ความถนัดทางอาชีพของตนและสนับสนุนให้ประกอบอาชีพตามความชอบและความถนัด

12. การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่ คือ มีโอกาสทดลองแสวงหาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เช่น การแต่งกายแปลก ๆ ทรงผมแปลก ๆ ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นชอบความท้าทาย ตื่นเต้น ผจญภัย ชอบความแปลกใหม่ ไม่ชอบความซ้ำซากจำเจ ถ้าถูกห้าม ถูกขัดขวางมักขบถอยากจะทำให้ได้

13. การมีอิสระในการตัดสินใจ และการเป็นตัวของตัวเอง คือชอบมีอิสระในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ม้าบังคับหรือมาก้าวล่วงในชีวิตของตน เพราะคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจในความต้องการของตน ตนโตพอแล้วที่จะทำอะไรได้เองทั้งนั้น อยากที่จะเผชิญ โลกภายนอกด้วยตนเอง

14. การมีเหตุผลและความยุติธรรม คือต้องการได้รับความยุติธรรมจากผู้ใหญ่ ทั้งนี้เพราะ ต้องการความเท่าเทียมกันทั้งในทางส่วนบุคคลและทางสังคม มักยึดถืออุดมการณ์ของชีวิต

15. การยอมรับของสังคม คือต้องการได้รับการยอมรับ การยกย่องชื่นชมจากผู้อื่น โดยเฉพาะจากบิดา มารดา ครอบครัว เพื่อน และสังคม

16. การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทย และรักษารัฐธรรมนูญชาติสิ่งแวดล้อม คือ การได้รับการสนับสนุนในด้านสุนทรียภาพในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมสืบสานความเป็นไทยไว้ เช่น การเรียนรู้ศิลปะการแสดงดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย รวมทั้งมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สะอาดสวยงามอยู่เสมอ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของวัยรุ่นที่กล่าวมานี้ สามารถนำมาจัดเป็นกรอบแนวคิดให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1943 อ้างถึงใน ลักขณา ศรีวัฒน์ 2544: 150-152) ซึ่งมีทั้งหมด 5 ลำดับชั้นได้ดังนี้

1. ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน อาหารการกินประจำวัน การรักษาสุขภาพอนามัยและการออกกำลังกาย ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา
2. ความต้องการปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น ความหวังใจ ความเป็นส่วนตัวของที่พักอาศัยสภาพแวดล้อม
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) ได้แก่ การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ
4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) ได้แก่ เรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพ การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ การศึกษาเล่าเรียนและความสำเร็จทางการศึกษา การประกอบอาชีพ การค้นหาประสบการณ์ แปลกใหม่ การเข้าสังคมและการยอมรับของสังคม
5. ความต้องการตระหนักแท้ในตนเอง (Self-actualization Needs) ได้แก่ การมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง การมีเหตุผลและได้รับความยุติธรรม การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษานี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปี ในปีการศึกษา 2547 ณ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2,568 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนซึ่งมาจากโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนเป้าหมายจำนวน 346 คน

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการสอบถามความคิดเห็นเรื่องความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของบิดามารดา โดยแจกแบบสอบถามให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา จำนวน 16 เรื่อง ได้แก่

- 1) ความรัก ความอบอุ่น ความหวังใจ
- 2) ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน
- 3) อาหารการกินประจำวัน

- 4) ความเป็นส่วนตัวของที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อม
- 5) สุขภาพอนามัยและการออกกำลังกาย
- 6) ความรู้เรื่องเพศศึกษา
- 7) การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ
- 8) การพัฒนานุคลิกภาพ
- 9) การควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์
- 10) การศึกษา
- 11) การประกอบอาชีพ
- 12) การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่
- 13) การตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง
- 14) การมีเหตุผล และได้รับความยุติธรรม
- 15) การเข้าสังคมและยอมรับของสังคม
- 16) การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 บุตรวัยรุ่น หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงคราม

5.2 ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนา ความรู้สึกลอยอยากจะได้ อยากรจะเป็น

5.3 การปฏิบัติตนของบิดามารดา หมายถึง การทำหน้าที่ของบิดามารดาที่พึงกระทำต่อบุตรวัยรุ่นในเรื่องต่างๆ จำนวน 16 เรื่อง ได้แก่

- 1) ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย
- 2) ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน
- 3) อาหารการกินประจำวัน
- 4) ความเป็นส่วนตัวของที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อม
- 5) สุขภาพอนามัยและการออกกำลังกาย
- 6) ความรู้เรื่องเพศศึกษา
- 7) การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ
- 8) การพัฒนานุคลิกภาพ
- 9) การควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์

- 10) การศึกษา
- 11) การประกอบอาชีพ
- 12) การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่
- 13) การตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง
- 14) การมีเหตุผล และได้รับความยุติธรรม
- 15) การเข้าสังคมและยอมรับของสังคม
- 16) การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 บิดามารดาได้รับทราบความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของบุตรให้ดียิ่งขึ้น

6.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น และบิดามารดา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งผู้มีหน้าที่บริการสังคม ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้แก่บิดามารดาเกี่ยวกับความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา และส่งเสริมให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีการตอบสนองความต้องการของบุตรวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จากการปฏิบัติของบิดามารดา ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวม แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีเนื้อหา ตามลำดับดังนี้

1. พัฒนาการวัยรุ่น
2. ความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา
3. การปฏิบัติหน้าที่ของบิดา มารดา ต่อบุตรวัยรุ่น

1. พัฒนาการวัยรุ่น

คำว่า “วัยรุ่น” ในภาษาอังกฤษคือ adolescence ซึ่งมาจากภาษาลาตินว่า adolescere แปลว่า “พัฒนาการสู่ความเจริญเติบโตพ้นจากความเป็นเด็ก” (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 330) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 736) ระบุว่า “วัยรุ่น” หมายถึง วัยอย่างก้าวสู่วัยหนุ่มสาว

สุชา จันทน์เอม (2542 : 136) ให้ความหมาย “วัยรุ่น” หมายถึง วัยที่เข้าสู่ภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ และพร้อมที่จะเป็นพ่อแม่คนได้

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า “วัยรุ่น” หมายถึง วัยที่มีการเจริญเติบโต มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จากเด็กย่างก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่

1.1 ช่วงอายุของวัยรุ่น

นักจิตวิทยาพัฒนาการได้แบ่งระยะของพัฒนาการมนุษย์โดยทั่วไปตามระดับอายุ และภาวะ ซึ่งนักจิตวิทยาแต่ละคนมีการแบ่งช่วง และอายุที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. เซฟเฟอร์ (Shaffer 1985 อ้างถึงใน จิตตินันท์ เดชะคุปต์ 2545: 25) ได้แบ่งวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ ได้แก่

วัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) อายุ 13-15 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง (middle adolescence) อายุ 16-18 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) อายุ 19-20 ปี

ทั้งนี้เด็กบางคนอาจเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นก่อนหรือหลังอายุที่กำหนดได้ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลและการอบรมเลี้ยงดู

2. อุดมศิลป์ แสงศรีนาม (2530: 12) แบ่งช่วงอายุวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ ดังนี้

วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 12-16 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 17-19 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 20-25 ปี

3. ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549: 329) แบ่งช่วงอายุวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ ได้แก่

วัยแรกรุ่น อายุระหว่าง 12-15 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 16-17 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 18-25 ปี

การศึกษาครั้งนี้จะแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นตามเกณฑ์ของ เซฟเฟอร์ (Shaffer 1985 อ้างถึงใน จิตตินันท์ เดชะคุปต์ 2545: 25) ซึ่งการแบ่งช่วงวัยรุ่นดังกล่าวสามารถเปรียบเทียบกับระดับการศึกษาของวัยรุ่น ดังนี้

วัยรุ่นตอนต้น อายุ 13 – 15 ปี กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

วัยรุ่นตอนกลาง อายุ 16 – 18 ปี กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

วัยรุ่นตอนปลาย อายุ 19 – 20 ปี กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.2 พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการของวัยรุ่นแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 329) รายละเอียดมีดังนี้

1.2.1 พัฒนาการทางกาย

พัฒนาการทางกายมีทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นได้ง่าย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก รูปร่าง ส่วนสัดของร่างกาย ลักษณะเส้นผม ฯลฯ และส่วนภายใน เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด ไตรงกระดูก การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนของเด็กหญิง ฯลฯ การเจริญเติบโตทางร่างกายของวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น ความสูงของเด็กตอนต้นปี และปลายปี มีความแตกต่างอย่างมาก การสะสมไขมันในร่างกายมีมากกว่าวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กหญิง เด็กที่มีรูปร่างพอมอาจมีรูปร่างอ้วนขึ้นกว่าเดิม ในบางโอกาสจึงเรียกระยะนี้ว่าช่วงไขมัน (fat period) ระบบการย่อยอาหารและการใช้ประโยชน์จากอาหารทำงานเร็วและมากกว่าเดิม กล้ามเนื้อของเด็กชายเจริญมากขึ้น อวัยวะเพศเริ่มทำงาน เสียงของเด็กชายแตกและห้าวขึ้น ตอนต้น ๆ ของวัยนี้

ร่างกายของเด็กไม่ได้สัดส่วน เด็กรู้สึกอึดอัดแก้งก้าง รู้สึกอ่อนไหวง่ายเกี่ยวกับสัดส่วนอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย การทำงานของกล้ามเนื้อกับประสาทสัมผัสต่าง ๆ ของเด็กยังไม่เข้ารูปเข้ารอย เด็กจึงเล่นกีฬาหรือทำงานที่ต้องใช้ความสามารถทางกล้ามเนื้อ ประสาทสัมผัส และการประสานงานของกล้ามเนื้อกับประสาทสัมผัสได้ไม่สู้ดี สุขภาพโดยทั่วไปของเด็กวัยนี้ดีกว่าวัยที่ผ่านมา (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 331, 334) ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเพศสามารถแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. pre-pubescence เป็นระยะที่ลักษณะทางเพศต่าง ๆ มีการเริ่มพัฒนา เช่น สะโพกเริ่มขยาย หน้าอกของเด็กหญิงเริ่มเจริญ เสียงเด็กชายเริ่มแตกห้าว แต่อวัยวะสืบพันธุ์ (productive organs) ยังไม่เริ่มทำหน้าที่

2. pubescence เป็นระยะที่ลักษณะทางเพศส่วนต่าง ๆ มีการพัฒนามากขึ้น และอวัยวะสืบพันธุ์เริ่มทำหน้าที่แต่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเด็กหญิงเริ่มมีประจำเดือน เด็กชายเริ่มสามารถผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้

3. post-pubescence เป็นระยะที่ลักษณะทางเพศส่วนต่าง ๆ ยังคงพัฒนา และอวัยวะสืบพันธุ์ของเด็กทั้งสองเพศทำหน้าที่สมบูรณ์ ระยะนี้เด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่แท้จริง

1.2.2 พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นนั้นมีทุกประเภท อาทิ รัก ชอบ โกรธ เกลียด อิจฉา ริษยา ใ้อวด แข่งดี ถือดี เจ้าทิฐิ อ่อนไหว หลงใหล วุ่นวายใจ เห็นอกเห็นใจ สับสน หงุดหงิด ฯลฯ ไม่ว่าจะอารมณ์ประเภทใดก็มีความรุนแรง เปลี่ยนแปลงง่าย ควบคุมอารมณ์ยังไม่สู้ดี ไม่ค่อยเข้าระดับพอดี บางครั้งพลุ่งพล่าน บางครั้งเก็บกด บางครั้งมั่นใจสูง บางคราวไม่แน่ใจ บางคราวเห็นแก่ตัว บางคราวเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นพิเศษ บางครั้งยอมอะไรง่าย ๆ บางครั้งคือรันดิ่งค้นเอาแต่ใจตนเอง เพราะลักษณะอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นเป็นเช่นนี้ ดังนั้น ผู้ที่อยู่กับวัยรุ่นต้องใช้ความอดทนมากเพื่อจะเข้าใจและสร้างสัมพันธ์กับพวกเขา (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 336)

1.2.3 พัฒนาการทางสังคม

วัยรุ่นให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมวัยมากกว่าวัยเด็กตอนกลาง โดยวัยรุ่นจะจับกลุ่มกันได้นานแน่นแฟ้น และผูกพันกับเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น กลุ่มของวัยรุ่นไม่มีเฉพาะเพื่อนเพศเดียวกันเท่านั้น แต่มีเพื่อนต่างเพศเข้ามาสมทบด้วย เด็กที่สามารถเข้ากลุ่มได้และมีกลุ่มในระยะวัยเด็กตอนกลาง เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะเข้ากับกลุ่มและมีชีวิตทางสังคมที่สนุกสนานได้ดีกว่าเด็กที่มีพัฒนาการทางสังคมดังกล่าวในช่วงวัยที่ผ่านมาไม่ด้นัก วัยรุ่นเริ่มลดความเอาใจใส่กับบุคคลต่างวัยไม่ว่าเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กกว่า ระยะนี้จึงเริ่มต้นชีวิตกลุ่มที่แท้จริง (gang age) การเปลี่ยนแปลงทางกายอย่างรวดเร็วและมากมายเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กรวมกลุ่มกับเพื่อนมากขึ้น เพราะสามารถร่วมสุขร่วมทุกข์กันได้และเข้าใจปัญหาของกันและกันดีกว่าคนต่างวัย เมื่ออยู่กันเป็นกลุ่มวัยรุ่นจะ

สร้างกฎระเบียบ ภาษา ประเพณีประจำกลุ่ม เพื่อใช้เฉพาะสมาชิกของกลุ่มเท่านั้น และสมาชิกในกลุ่มทุกคนจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติตาม มิฉะนั้นแล้วอาจหมดสภาพการเป็นสมาชิก และต้องหากกลุ่มใหม่ต่อไป (ศรีเรื่อน แก้วกัจจวาล 2549: 337-338)

1.2.4 พัฒนาการทางสติปัญญา

ในระยะวัยรุ่นเด็กมีความเติบโตทางสมองถึงขีดเต็มที่ จึงสามารถคิดได้อย่างซับซ้อน ระยะนี้เป็นระยะที่วัยรุ่นจะแสดงความปรารถนาอย่างชัดเจน และเห็นความแตกต่างของวัยนี้กับวัยอื่น ๆ ได้ชัด การเรียนรู้เรื่องยาก ๆ เรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน ก็สามารถเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ฟิงนิกเสนอว่าคุณภาพของความคิดของเด็กขึ้นกับคุณภาพของสมอง พันธุกรรม การเรียนรู้ในวัยที่ผ่านมา และบทเรียนทางวิชาการต่าง ๆ ที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อหรือไม่เอื้อต่อพัฒนาการทางความคิดของเด็ก (ศรีเรื่อน แก้วกัจจวาล 2549: 347)

2. ความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการ (Needs) เป็นปัจจัยสำคัญมากเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเป็นความรู้สึกภายใน ความต้องการเป็นผลรวมของปัจจัยต่าง ๆ จากจิตที่สั่งออกมาในรูปของความต้องการซึ่งมีผลทำให้ร่างกายเกิดพฤติกรรมทั้งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนาของสังคม (ลักษณะ สรวิวัฒน์ 2544 : 25) และในทางจิตวิทยาความต้องการคือสถานะที่เกิดขึ้นและมีผลต่อพฤติกรรมความเจริญที่พัฒนาทางบุคลิกภาพ (Cohen 1990 อ้างถึงใน ราชี ธรรมนิยม 2539: 1 นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงชนิดและประเภทความต้องการไว้ ซึ่งจะนำมากล่าวรายละเอียด ได้ดังต่อไปนี้

นักจิตวิทยาคนสำคัญที่กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการ คือ มาสโลว์ (Maslow 1943 อ้างถึงใน ลักษณะ สรวิวัฒน์ 2544: 150-152) ได้อธิบายว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น และความต้องการของมนุษย์มีมากมายหลายอย่าง ซึ่งต้องได้รับความพึงพอใจจากความต้องการพื้นฐานเสียก่อนจึงจะผ่านขึ้นไปยังความต้องการขั้นสูงตามลำดับ ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ (Maslow's Hierarehy of Needs) มี 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) เป็นความต้องการที่ช่วยในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน เมื่อได้รับการตอบสนอง อย่างพึงพอใจจึงจะข้ามไปสู่ความต้องการในลำดับต่อไป

2. ความต้องการปลอดภัย (Security Need) ความรู้สึกว่าคุณต้องการความปลอดภัย สำหรับมนุษย์มีอิทธิพลต่อชีวิตมาก ซึ่งความต้องการนี้จะเห็นชัดในเด็กเล็ก ถ้าเขาได้รับความรัก ความอบอุ่นได้รับการเลี้ยงดูอย่างเอาใจใส่จะเกิดความอบอุ่นใจ เกิดความรู้สึกปลอดภัย การพัฒนาบุคลิกภาพในวัยต่อ ๆ มา จึงเป็นบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น อยากเป็นเจ้าของคนอื่น และในขณะเดียวกันก็อยากให้คนอื่นที่รักเช่นเดียวกัน หากบุคคลใดมิได้รับความรักและไม่ยอมรับจากผู้อื่น บุคคลนั้นจะเกิดความคับข้องใจปรับตัวไม่ได้และจะทำให้พฤติกรรมผิดปกติ

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Need) เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองอย่างพึงพอใจ ในด้านความรักมาแล้ว ก็จะเกิดความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ ซึ่งมี 2 ด้าน คือ ความต้องการนับถือตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่น กับความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น มีความรู้สึกว่าผู้อื่นยอมรับในความสามารถของตน ให้ความสนใจมีชื่อเสียงจนเป็นที่กล่าวขานกันในสังคม

5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization Need) ความต้องการขั้นนี้จะพัฒนาขึ้นมาได้ต้องผ่านการพัฒนาทั้ง 4 ขั้นอย่างพึงพอใจ และมีประสิทธิภาพมาก่อน บุคคลจึงจะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงตรงตามสภาพที่เป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความต้องการการยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดอ่อนหรือบกพร่องของตนและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

สุชา จันทน์เอม (2529 : 37) ได้กล่าวถึงชนิดความต้องการ สรุปได้ว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ๆ 2 ประการ คือ

1. ความต้องการมูลฐาน (Basic Need) คือ ความต้องการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเบื้องต้น อันได้แก่ อาหาร น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บ การขับถ่าย การหายใจ ความอบอุ่น การพักผ่อนนอนหลับ และสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่ชีวิต

2. ความต้องการด้านจิตใจ (Psychological Need) ได้แก่ ความต้องการลาภยศ ชื่อเสียง ตำแหน่ง อำนาจ ซึ่งความต้องการขั้นนี้เกิดขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ก็มีความต้องการความรัก ความยอมรับนับถือ ความปลอดภัย และความสำเร็จต่าง ๆ ในชีวิต เป็นต้น

สรุปความต้องการของมนุษย์แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ความต้องการของแต่ละบุคคล (Individual Needs) เป็นความต้องการของแต่ละบุคคล อาจจะเหมือนกันในบางเรื่องหรือแตกต่างกันในบางเรื่อง ความต้องการของแต่ละบุคคลสามารถแบ่งออกได้อีก เช่น

1.1 ความต้องการทางด้านอินทรีย์ เป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยสี่

1.2 ความต้องการที่จะเสริมบุคลิกภาพ เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายใน รวมทั้งทางด้านอารมณ์และสังคม เช่น ความต้องการที่จะรักและให้คนอื่นรัก ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นต้น

2. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการทั่ว ๆ ไปที่จะมีความสุขในสังคม เช่น ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ต้องการได้รับการยกย่องชมเชย ต้องการการนับหน้าถือตาและความต้องการในบูรณาการอันเป็นความต้องการที่เป็นสุขของชีวิตตามอุดมคติ

2.2 ความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา

วัยรุ่นมีความต้องการหลาย ๆ อย่างเป็นความต้องการทางด้านร่างกาย และทางด้านจิตใจ ผู้ที่ควรเข้าใจและสามารถตอบสนองความต้องการให้กับบุตรวัยรุ่นได้ดีที่สุด คือ บิดา มารดา ซึ่งนักวิชาการหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของวัยรุ่นไว้ โดยนำมากล่าวได้ดังนี้

ราศรี ธรรมนิม (2539:75-80) ศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากพ่อแม่ ซึ่งศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า

1. ต้องการให้แม่ให้ความรักความเอาใจใส่โดยขอให้พาไปเที่ยว ขอเวลาให้ลูกบ้าง ต้องการสิ่งของเงินทอง เช่น ค่าขนมเพิ่ม ของขวัญวันเกิด ต้องการให้แม่ปรับปรุงตนเอง เช่น ขอให้ไม่ขี้ลืม ขอให้ห้มองลูกดี ๆ ต้องการคำชมเชย ค่ายก้อยจากแม่

2. ต้องการให้พ่อให้ความรักความเอาใจใส่โดยขอให้พาไปเที่ยว ขอเวลาให้ลูกบ้างต้องการสิ่งของ เงินทอง เช่น ค่าขนมเพิ่ม ขอให้ซื้อของเล่นให้ ต้องการให้พ่อปรับปรุงตนเอง เช่น ขอให้ออกกำลังกายบ้าง เลิกดื่มสุรา

ในขณะที่ ศรีเรือน แก้วกัจจาล (2549 : 360 – 361) กล่าวถึงความต้องการของวัยรุ่นดังนี้

1. ต้องการความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องอยู่ใต้คำสั่ง คำบังคับของผู้อื่น โดยเฉพาะบุคคลผู้มีอำนาจหรือผู้สูงวัยกว่า รวมทั้งพ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะเด็กวัยรุ่นเชื่อว่าลักษณะที่เป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้ใหญ่ คือ ความเป็นอิสระจากผู้มีอำนาจเหนือตน

2. ต้องการมีตำแหน่ง รวมทั้งต้องการความสนับสนุน ทั้งจากผู้ใหญ่และเพื่อนร่วมรุ่น เช่นการเป็นผู้นำกลุ่มเพื่อน การเป็นหัวหน้า ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่ ครู ผู้ปกครอง
3. ต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ บางครั้งรวมทั้งความท้าทาย ตื่นเต้น ไม่ชอบความจำเจ ชอบทดลอง ยิ่งถูกห้ามยิ่งอยากลอง ฉะนั้นเด็กวัยรุ่น มักชอบฝ่าฝืน กฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ เด็กบางคนอาจชอบลองสิ่งที่ไม่ดี ๆ เช่นยาเสพติด ประพฤติผิดทางเพศต่อต้านกฎเกณฑ์ของสังคมและสถาบัน เพื่อจะดูว่าผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร
4. ต้องการรวมพวกพ้อง มีกลุ่มก้อน เพราะการรวมพวกพ้องเป็นวิถีทางให้เด็กได้รับสนองความต้องการหลายประการ เช่น ความรู้สึกอบอุ่นใจ การได้รับการยกย่อง ความรู้สึกว่ามีผู้ที่เข้าใจตน ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับตน
5. ต้องการความรู้สึกมั่นคง อบอุ่นและปลอดภัย เพราะเด็กมีอารมณ์หวั่นไหวเปลี่ยนแปลง สับสนและลังเลง่าย จึงมีความต้องการความอบอุ่น ความคุ้มครองปลอดภัยค่อนข้างสูง
6. ต้องการความถูกต้อง ความยุติธรรม เด็กถือว่าความยุติธรรมเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้ใหญ่ เด็กจึงให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อความถูกต้อง ยุติธรรมตามทัศนคติของตน เป็นอย่างยิ่ง และอยากทำอะไรหลายๆ อย่างเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมทั้งในแง่ส่วนบุคคล และสังคม
7. ต้องการความงามงดงามทางร่างกาย ไม่ว่าวัยรุ่นชายหรือหญิงต้องการให้คนรู้สึกชื่นชมเกี่ยวกับรูปลักษณะของตนสมตามเพศของตนทั้งสิ้น เพราะคิดว่าความงามทางกายเป็นแรงจูงใจให้เข้ากลุ่มได้ง่าย เป็นที่ยอมรับของสังคม และดึงดูดใจเพศตรงข้าม ฉะนั้นจึงให้ความสำคัญใส่ใจต่อการออกกำลังกาย อาหารที่รับประทาน ทรงผม เสื้อผ้า เครื่องประดับ สุขภาพอนามัย ความงามทางกายนับเป็นส่วนหนึ่งของความภูมิใจ และมั่นใจตัวเองของวัยรุ่นด้วย
8. ต้องการประพฤติตนสมตามบทบาททางเพศของตน วัยรุ่นที่มีความรู้สึกว่าคุณเอง “ไม่สมเป็นชายชาตรี” หรือ “ไม่สมเป็นหญิงสาว” จะรู้สึกไม่แน่ใจและไม่สบายใจเกี่ยวกับตนเอง ความรู้สึกเช่นนี้ถ้าบังเกิดกับคนใดแล้ว ผู้นั้นย่อมพยายามแก้ไขทุกวิถีทาง โดยทั่วไปทั้งหญิงและชายวัยรุ่นพยายามจะประพฤติตนเพื่อให้ “ดูงดงามสมเป็นสุภาพสตรี” หรือ “ดูแข็งแรง บึกบึนสมเป็นชายชาตรี” ตามแบบที่ตนนิยม ส่วนผู้ที่รู้ตัวว่ามีบทบาททางเพศแบบ ลึกเพศก็มักรวมกลุ่มกับผู้ที่มิลักษณะคล้ายกัน ยิ่งสังคมปัจจุบันยอมรับสิ่งเหล่านี้อย่างเปิดเผย การรวมกลุ่มของพวกนี้ในสังคมเพศของตัวเองก็ยิ่งเกาะกลุ่มกันแน่นแฟ้นและเปิดเผยยิ่งขึ้น
9. ต้องการเลือกอาชีพ เด็กวัยรุ่นโตพอที่จะมองเห็นความสำคัญของอาชีพ และเข้าใจว่าอาชีพนำมาซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงสถานะความเป็นผู้ใหญ่ การที่คนใดจะมีอาชีพอย่างไรนั้นจะต้องมีความรู้เป็นฐาน เด็กบางคนซึ่งไม่เคยสนใจและเตรียมตัวเพื่อเลือกอาชีพจะเริ่มมีความต้องการนี้ในระยะนี้ ทั้งจากความประสงค์ภายในตนเอง

หรือและจากอิทธิพลของเพื่อนร่วมวัย พ่อแม่ผู้ปกครอง และสังคม หลายกรณีที่บิดามารดามีความประสงค์จะให้บุตรเลือกอาชีพที่ตนต้องการซึ่งอาจขัดแย้งกับความสนใจ ความถนัดและความสามารถของเด็กวัยรุ่น หรือเด็กวัยรุ่นอาจเลือกอาชีพตามเพื่อนซึ่งมีอิทธิพลต่อเขาค่อนข้างสูงแต่เขาอาจไม่มีความชอบ ความสามารถหรือมีปัจจัยอื่นๆ เหมือนเพื่อน จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาแก่ตัวเด็กวัยรุ่นได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สุพัตรา สุภาพ (2545 : 17-19) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์โดยเฉพาะของวัยรุ่นมักจะขึ้นอยู่กับค่านิยมที่แต่ละคนยึดถือ และส่วนใหญ่ก็มักจะยึดถือค่านิยมในกลุ่มที่ตนเข้าร่วมด้วย กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากต่อความต้องการของวัยรุ่น ดังนั้นความต้องการที่เป็นจริงก็คือ ความต้องการของตนเองบวกกับความต้องการของสังคม ซึ่งความต้องการของวัยรุ่นสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ต้องการความรัก ความรักในที่นี้มีหลายแบบ คือ รักพ่อแม่ญาติพี่น้อง รักเพื่อน รักพวกพ้องในขณะเดียวกันอยากให้เพื่อนรัก รักตัวเอง อยากดี อยากมีความสำเร็จ รักเพื่อนต่างเพศ ซึ่งเป็นความรักแบบหนุ่มสาว ฯลฯ
2. ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งส่วนมากมักจะออกมาในรูปแบบของกิจกรรมกีฬาหรือการบันเทิง
3. ต้องการความเป็นอิสระ ความต้องการนี้จะรุนแรงมากในวัยนี้ เพราะเป็นวัยที่อยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ จึงอยากจะได้แสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเอง ฉะนั้นจึงไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มาก้าวก่ายในชีวิตของตน ไม่ชอบให้ใครสอน คอยช่วยเหลือ บางคนจึงทำอะไรโดยผู้ใหญ่ไม่รู้ไม่เห็น
4. ต้องการได้รับการยกย่อง ต้องการมีชื่อเสียง วัยนี้เป็นวัยที่อยากให้สังคมยอมรับหรือชมเชย หรืออยากเด่นอยากดัง เช่น อยากเป็นนักกีฬาที่เก่ง เป็นขวัญใจ เป็นต้น หรืออาจจะออกมาในแง่เทคนิกกีฬา ดาวประจำคณะ หรือมหาวิทยาลัย หรือตั้งชมรมต่าง ๆ เพื่อแสดงให้สังคมได้รู้ว่าเขาได้พยายามทำดีที่สุดแล้ว
5. มีอุดมคติสูง วัยรุ่นยังอยู่ในวัยที่เรียนรู้ทางทฤษฎี และยังไม่เคยออกไปประสบกับสภาพความเป็นจริง จึงละเลยมองข้ามความเป็นจริงไปบ้าง คือ เป็นพวกอุดมคตินิยม (Idealist) มากกว่ามุ่งไปในทางปฏิบัติได้จริง ๆ (Pragmatist) เช่น มองโลกในแง่ดีเกินไป ไม่คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งบางครั้งก็ตกเป็นเครื่องมือของผู้ที่มีอำนาจ มีอิทธิพล มีบารมี แสวงหาประโยชน์ได้ เพราะวัยรุ่นมักจะเป็นพวกที่มีอุดมคติแรงกล้า มีความกล้าเสี่ยง และมีพลังผลักดันสูง เชื่อกันง่าย โดยไม่คิดความมนุษย์ในโลกอาจมีวิธีการลึกลับ ซึ่งมีลักษณะไปในทางไม่สุจริตและอาจแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวได้

จุดอ่อนสำคัญของวัยรุ่นอีกประการหนึ่ง คือ ถ้ามีความเชื่อแล้วมักจะเชื่ออย่างจริงจัง แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีความระแวงไม่ยอมเชื่ออะไรง่าย นอกจากจะมีหลักฐานมาอ้างอิงให้เชื่อถือ และถ้าเชื่อแล้วเกิดไม่เป็นจริงจะเปลี่ยนความเชื่อได้อย่างรวดเร็ว เพราะเป็นวัยที่ชอบวิรบุรุษ

6. ต้องการความรู้ ความเข้าใจทางเพศอย่างถูกต้อง เช่น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยและเวลาที่เหมาะสม ถ้าถูกกีดกันจะแสดงออกทางอ้อมโดยการปิดบัง และพูดคุยเฉพาะในกลุ่มเพื่อนเดียวกัน หากความรู้จากการได้ยินได้ฟังคนอื่นพูด ซึ่งอาจจะถูกบ้างผิดบ้าง หรือไม่อ่านจากหนังสือเรื่องเพศ

นอกจากนั้นมีความสนใจเพื่อนต่างเพศ ถ้าหากถูกขัดขวางทักท้วงอาจจะทำให้จิตใจหดหู่ ขุ่นมัว และอาจขัดขวางไม่ยอมทำตามผู้ใหญ่ เพราะเป็นวัยรุ่นแบบหลงใหลใฝ่ฝันหรือเป็นความรักแบบรุนแรงวิจิตรพิสดาร เพื่อฝันและอาจจะเปลี่ยนแปลงและสิ้นสุดในตัวของมันเอง ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นความรักในแง่ของความรู้สึก ไม่เหมือนกับความรักของผู้ใหญ่ที่มีแนวโน้มนิยมหลักความเป็นจริงเข้ามาประกอบด้วย

7. ต้องการการรวมกลุ่ม เพื่อนมีความสำคัญมากวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากให้เป็นที่ยอมรับ เพราะฉะนั้นจึงพยายามทำตามเพื่อน แม้บางครั้งจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวก็ตาม เช่น เพื่อนชวนเดินขบวนแม้ไม่อยากจะเดินก็เดินด้วย เพราะกลัวเพื่อนจะไม่รักหรือเพื่อนว่าจึงไม่กล้าขัดใจเพื่อน เป็นต้น

8. ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ คือ อยากให้ผู้ใหญ่ยอมรับบ้างว่ามีความสามารถหรือมีประโยชน์ต่อสังคม เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่ไม่ควรจะเพิกเฉย ควรให้วัยรุ่นช่วยรับผิดชอบในกิจกรรมบางอย่าง จะช่วยให้วัยรุ่นรู้จักความรับผิดชอบ เป็นตัวของตัวเองหรือช่วยตัวเองได้มากขึ้น

9. ต้องการแบบอย่างที่ดี วัยรุ่นในปัจจุบันแม้จะชอบความอิสระ ก็ยังอยากได้คำแนะนำจากผู้ใหญ่ที่ดี ผู้ใหญ่จะต้องเป็นปราชญ์บุคคลที่ดี วัยรุ่นถึงจะมีแนวโน้มนิยมที่ดี ผู้ใหญ่จะต้องคอยนำทาง คอยตักเตือนเมื่อทำผิดและให้รางวัลเมื่อทำดี

10. ต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง คือ อยากได้หลักประกันว่าถ้าหากทำในสิ่งที่ดีแล้วจะไม่ถูกลงโทษหรือเป็นที่พอใจของผู้ใหญ่ เพราะในสายตาของผู้ใหญ่สิ่งที่วัยรุ่นคิดว่าดีแล้วอาจจะไม่ดีในทัศนะของผู้ใหญ่ก็ได้ แต่โดยทั่วไปแม้วัยรุ่นจะทำพลาดพลั้งไปบ้างสังคมมักจะให้อภัยเพราะสังคมถือว่ายังเป็นผู้ที่อยู่ในวัยเรียน

11. ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ความต้องการนี้อาจจะรุนแรง ซึ่งผู้ใหญ่บางคนก็มักจะกีดกันห้ามไม่ให้หนุ่มสาวได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทั้ง ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแต่อย่างใด เช่น อยากแต่งกายแปลกๆ ตามสมัยนิยม อยากมีเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น ผลที่ติดตามมาคือ เกิดการช่อนเร้น หลอกหลวงและในที่สุดอาจจะเกิดการเสื่อมเสียเพราะเป็นวัยที่มีความรักกับความเกลียดเกลียดกันมาก

12. ต้องการมีอนาคตและความสำเร็จ เป็นวัยที่อยากรับผิดชอบ อยากพึ่งตนเอง ฝันถึงจุดหมายในอนาคต เช่น อยากเป็นหมอ เป็นวิศวกร เป็นนักปกครอง เป็นอาจารย์ เป็นสถาปนิก เป็นนักเคมี เป็นต้น

วิทยา นาควัชระ (2544 : 209-211) ได้กล่าวถึงความต้องการของวัยรุ่น ดังนี้

1. ต้องการความรัก เด็กวัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น จากพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง จากครู จากเพื่อนทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและต่างเพศ เนื่องจากตัวเองคิดว่ามีคนอื่นสนใจและรักตัวเองน้อยลง

2. ต้องการอยากรู้และทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศ วัยรุ่นจะมีความสนใจในเรื่องเพศและเพื่อนต่างเพศ เป็นวัยที่ต้องการความรู้ความเข้าใจทางเพศที่ถูกต้อง และอยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศด้วย จึงมักมีความรักแบบหลงใหลใฝ่ฝัน รุนแรงไม่ค่อยมีเหตุผล

3. ความต้องการอิสระมากขึ้น วัยรุ่นต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการตัดสินใจวางแผน วางโครงการของชีวิตและอยากลงมือทำด้วยตัวเอง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ก้าวเข้ามาในชีวิตของตน และมักคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน

4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากให้สังคมยอมรับหรือชมเชย อยากมีชื่อเสียง อยากเด่น อยากดัง อยากรับผิดชอบในกิจกรรมบางอย่างเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่ก็ทำได้สำเร็จค่อนข้างยากเพราะขาดระบบในการทำงาน ขาดวิจารณญาณในตัวเอง

5. ต้องการรวมกลุ่ม ทั้งนี้เพราะเพื่อนมีความสำคัญมาก เป็นวัยที่อยากให้เพื่อนยอมรับจึงทำตามเพื่อนแม้บางครั้งจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวก็ตาม

6. ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ความต้องการนี้อาจจะรุนแรงมากในวัยรุ่น เช่น ต้องการคบเพื่อนใหม่ ต้องการทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ตามเพื่อน เช่น การเดินขบวน การติดสิ่งเสพติด การแต่งกายแปลก ๆ

7. ต้องการมีอนาคต ต้องการมีความสำเร็จ วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มสนใจอาชีพต่าง ๆ อยากรับผิดชอบ อยากพึ่งตนเอง มีจุดหมายในอนาคต มีการวางแผนว่าสำเร็จการศึกษาแล้วจะประกอบอาชีพอะไร

8. ต้องการแบบอย่างที่ดี แม่วัยรุ่นจะชอบความเป็นอิสระ แต่ก็ยังอยากได้คำแนะนำที่ดีจากผู้ใหญ่ อยากเลียนแบบผู้ใหญ่ ซึ่งจะเห็นได้จากเด็กชายที่ต้องการพ่อมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต เด็กหญิงก็ต้องการแม่เช่นกัน ฉะนั้น ผู้ใหญ่จึงต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กต้องคอยนำทาง คอยตักเตือนเมื่อเด็กทำผิดและให้รางวัลเมื่อทำดี

จิตตินันท์ เคชะคุปต์ (2543 : 45-46) กล่าวถึงความต้องการของวัยรุ่น ดังนี้

1. ต้องการความรักและความเข้าใจ วัยรุ่นต้องการความรักความเอาใจใส่ห่วงใยจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อชีวิตหลายฝ่าย เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครู เพื่อน ทั้งเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ อยากให้เข้าใจและสนใจความเป็นตัวตนของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปและต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะให้คำปรึกษาในสิ่งที่วัยรุ่นไม่เข้าใจต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านร่างกายและเพศ

2. ต้องการเป็นอิสระ วัยรุ่นต้องการโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง มีอิสระในการคิด การตัดสินใจ และการวางแผนโครงการชีวิตด้วยตัวเอง วัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เข้ามาก้าวร้าวภายในชีวิตของตนหรือออกคำสั่งตามความต้องการของผู้ใหญ่เพียงฝ่ายเดียว

3. ต้องการเป็นที่ยอมรับ วัยรุ่นต้องการการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่ามีความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในระบบสังคม ทั้งในครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน ชุมชน และสังคม

4. ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ วัยรุ่นต้องการการเรียนรู้ทดสอบทดลองหาข้อเท็จจริงของสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ชอบความตื่นเต้นสนุกสนาน

5. ต้องการแสวงหาเอกลักษณ์แห่งตน วัยรุ่นต้องการค้นหาตัวตนที่แท้จริงของตนเองระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ จึงเริ่มสำรวจตนเองในความสามารถ ความถนัด และความชอบ ขณะที่ยังไม่ค้นพบตัวตนที่แท้จริงวัยรุ่นมักทำตัวเด่นดัง ชอบเลียนแบบคนที่สังคมยอมรับ เช่น ดาราที่มีชื่อเสียงเพื่อสร้างจุดเด่นและเรียกร้องความสนใจจากเพื่อน

6. ต้องการคบเพื่อน วัยรุ่นต้องการการรวมกลุ่มกับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อนมีความสำคัญมากในช่วงวัยรุ่นนี้เพราะมีความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายกันและคุยกันรู้เรื่อง

7. ต้องการอยากรู้เรื่องเพศ วัยรุ่นต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและเพื่อนต่างเพศ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองและความสนใจเพื่อนต่างเพศ ทั้งยังอยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศ เนื่องจากการกระตุ้นของฮอร์โมนเพศ

8. ต้องการมีอุดมคติแห่งตน วัยรุ่นต้องการยึดถืออุดมการณ์ของชีวิตในแง่ปรัชญาที่มองว่าเป็นเรื่องสำคัญ วัยรุ่นจึงมักรวมกลุ่มกันเรียกร้องความยุติธรรมทั้งในแง่บุคคลและสังคมส่วนรวมเพื่อออกความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เป็นธรรม

จากบทเรียงความเรื่อง “ครอบครัวที่ฉันต้องการ” ของเด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 12 – 17 ปี ซึ่งโสภา (ซูพิชัยกุล) ขปีลมันน์ (2546 : คำปรารภ) ได้รวบรวมมา สะท้อนให้เห็นว่าบุตรมีความต้องการให้บิดามารดาปฏิบัติต่อตนเองหลายประการ ได้แก่

1. การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ และลูก วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่อยู่ใกล้ซิดได้พบหน้ากัน มีรอยยิ้มให้กัน พูดคุยหยอกล้อกัน ให้ความสนใจห่วงใยกัน แสดงความรู้สึกร่วมกัน ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ตลอดจนมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน

2. การสื่อสารทางบวก วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่พูดจาด้วยดี ๆ ใช้ภาษาสุภาพ ไม่ใช่คำพูดเสียดสีกระทบกระทั่งเปรียบเทียบเปรียบเปรย พูดคุยและรับฟังปัญหาของลูก เป็นที่ปรึกษา คอยให้กำลังใจให้คำแนะนำและเป็นที่ยึดให้แก่ลูก ทำให้ลูกเกิดความรู้สึกที่ดีมีมานะที่จะต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต

3. การดูแลอบรมสั่งสอน วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่เอาใจใส่ดูแลชีวิตประจำวันได้ ได้รับประทานอาหารพร้อมหน้ากันแม้จะไม่ทุกมื้อ เพื่อให้พ่อแม่มีเวลาได้ถามทุกข์สุข รวมทั้งได้อบรมสั่งสอนกิริยามารยาท ศีลธรรมและจริยธรรมเพื่อให้ลูกรู้จักบทบาทของตนเอง คอยดูแลเอาใจใส่เมื่อลูกเจ็บป่วย

4. การยอมรับและไว้วางใจ วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจกันเพื่อลูกจะได้เชื่อใจพึ่งพิงพ่อแม่ได้ ตลอดจนให้การยอมรับและเชื่อใจลูกไม่คอยจับผิดหรือคิดว่าก่อนเกิดเหตุ ให้อภัย และให้โอกาสได้ทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ไม่บังคับมากจนเกิดความเครียด

5. การอยู่อย่างประหยัด วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่ใช้ชีวิตอยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ไม่อยากให้อาศัยเงินตามอย่างคนอื่น ไม่อยากให้พ่อแม่ทำงานหาเงินให้ลูกอยู่อย่างสุขสบายโดยไม่มีเวลาสนใจลูก และควรสอนให้ลูกรู้จักการใช้จ่ายอย่างประหยัดและรู้จักเก็บออม

6. การเป็นแบบอย่างที่ดี วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีของชีวิต ซึ่งลูกสามารถทำตามได้และมีชีวิตที่มีความสุข วัยรุ่นต้องการเห็นพ่อแม่ที่เข้าใจกัน รักกัน มีปัญหาที่พูดคุยกันได้โดยไม่ใช้อารมณ์รุนแรง ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และเป็นพ่อแม่ที่มีเวลาให้กับลูก

ศักดิ์พิสุทธิ์ อัครสิริธีรกุล (2544) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และทางครอบครัวของวัยรุ่นกับความคาดหวังของวัยรุ่นที่มีต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ จากกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบทจำนวน 1,166 คน พบว่าวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างมากกว่า

ร้อยละ 50 ต้องการให้พ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ตนเองในเรื่องการปฏิบัติตนด้านการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งบุตรมักจะเลียนแบบบิดามารดาหรือนำบิดามารดาเป็นแบบอย่าง

สรุปได้ว่าความต้องการของวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดามีดังนี้

1. ต้องการความรัก ความอบอุ่นและความห่วงใย วัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย กล่าวคือ ความรักจากพ่อแม่ญาติพี่น้อง ความรักจากเพื่อนพ้อง ความรักเพื่อนต่างเพศ ซึ่งเป็นความรักแบบหนุ่มสาว ความรักซึ่งเป็นเครื่องนำพาความสุข ความอบอุ่นทางใจมาให้
2. ต้องการค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน วัยรุ่นต้องการมีอิสระในการรับผิดชอบควบคุมการใช้จ่ายด้วยตนเองตามความต้องการ ต้องการให้พ่อแม่จ่ายเงินเป็นรายเดือนหรือเป็นรายสัปดาห์ เพื่อว่าเป็นการวางแผนในการใช้จ่ายเงินให้เพียงพอกับรายได้ไม่ต้องการให้ผู้ปกครองจ่ายเงินเป็นรายวันเหมือนเด็กเล็กๆ อีกต่อไป เพราะคิดว่าโตพอที่จะเป็นผู้ใหญ่แล้ว
3. ต้องการอาหารการกินประจำวัน ซึ่งวัยรุ่นต้องการปริมาณอาหารมากกว่าวัยอื่น เพราะร่างกายกำลังเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ และต้องการสารอาหารครบถ้วนมีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีความสะอาดปลอดภัยต่อร่างกาย วัยรุ่นไม่ชอบรับประทานอาหารที่จำเจ ชอบอาหารที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยรับประทาน จึงต้องการให้พ่อแม่ทำอาหารให้รับประทานบ้าง
4. ต้องการความเป็นส่วนตัว วัยรุ่นส่วนมากชอบที่จะมีห้องส่วนตัว เพื่อจะได้พักผ่อนหรือทำงานอย่างอิสระ ไม่ชอบให้คนอื่นมาวุ่นวายหรือมาก้าวก่าภายในเรื่องส่วนตัว นอกจากนี้ต้องการที่อยู่อาศัยที่ไม่คับแคบจนเกินไป อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ไม่เป็นพิษภัยต่อสุขภาพกายและจิตใจ
5. ต้องการสุขภาพอนามัยที่ดี เมื่อเด็กเริ่มเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยรุ่นจะเริ่มสนใจร่างกายของตนมากขึ้น มีการรักษาความสะอาดของร่างกาย ผิวพรรณ มีความสนใจในการเล่นกีฬา ออกกำลังกายเพื่อให้สุขภาพแข็งแรง ดังจะเห็นได้ว่าบางครั้งครอบครัวจะพากันไปเดินเล่นเพื่อออกกำลังกายตามสวนสาธารณะ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
6. ต้องการความรู้เรื่องเพศศึกษา วัยนี้เริ่มสนใจที่จะเรียนรู้และอาจทดลองความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม หนุ่มสาววัยรุ่นมักจะพูดคุยเรื่องเพศ เฉพาะกลุ่มเพศเดียวกัน มักหาความรู้เรื่องเพศจากการอ่านหนังสือเรื่องเพศ ดูหนังเลียนแบบในเรื่องเพศซึ่งยังไม่ถึงวัยอันควรและมีความรักแบบหลงใหล ใฝ่ฝัน รุนแรง ไม่ค่อยมีเหตุผล ดังนั้นวัยรุ่นควรได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อให้เกิด ความเข้าใจเรื่องทางเพศอย่างถูกต้องเหมาะสม

7. ต้องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นสนใจคบเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศต้องการรวมกลุ่มกับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อนมีความสำคัญมากในช่วงวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะมีความรู้สึกนึกคิดที่คล้ายกันคุยกันรู้เรื่อง นอกจากนี้ยังสนใจเพื่อนต่างเพศแบบความรักของหนุ่มสาว

8. ต้องการพัฒนารูปร่างบุคลิกภาพ ไม่ว่าจะวัยรุ่นชายหรือหญิงต้องการให้คนรู้สึกชื่นชมเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของตนเองทั้งสิ้น เพราะคิดว่าความงดงามทางร่างกายจะเป็นแรงจูงใจให้เข้ากลุ่มได้ง่าย เป็นที่ดึงดูดใจเพศตรงข้าม ฉะนั้นวัยรุ่นจึงให้ความสนใจใส่ต่อการออกกำลังกาย อาหารที่รับประทาน ทรงผม เสื้อผ้า เครื่องประดับ สุขภาพอนามัย ความงดงามทางกายเป็นส่วนหนึ่งของความภูมิใจและมั่นใจในตัวเอง ด้วยเหตุนี้วัยรุ่นจึงสนใจที่จะดูแลพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองมากขึ้น

9. ต้องการการแสดงออกทางอารมณ์ เพราะวัยรุ่นมีอารมณ์หวั่นไหว เปลี่ยนแปลง ลึกลับ และลึกลับง่าย จึงมีความต้องการให้ผู้ใหญ่เข้าใจ ตกใจ และให้แสดงอารมณ์ให้เหมาะสม อยากให้ผู้ใหญ่พอใจในสิ่งที่ตนทำไป ว่ามีความสามารถมีประโยชน์ต่อสังคม

10. ต้องการศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ให้ถึงขั้นสูงสุดเพราะมีค่านิยมความคิดที่ว่า เมื่อเรียนสำเร็จยิ่งสูงสุดมากเท่าใดย่อมมีโอกาสได้ทำงานที่ดีมีรายได้สูง และเป็นที่ยกย่องของสังคมว่ามีเกียรติ เป็นที่ยอมรับเชื่อถือของผู้คนและเป็นความภาคภูมิใจของตนเอง และพ่อแม่ ฉะนั้นจึงต้องการให้พ่อแม่สนับสนุนเรื่องทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้ได้รับการศึกษาในขั้นสูงสุด นอกจากนั้นยังต้องการให้พ่อแม่ให้คำแนะนำในการศึกษาต่อ ดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการศึกษา สนับสนุนให้ศึกษาต่อในสาขาที่ตนถนัดและสนใจ

11. ต้องการการประกอบอาชีพ วัยรุ่นต้องการให้พ่อแม่เข้าใจในความชอบ ความถนัด ความสนใจ ระดับสติปัญญาที่แท้จริงของตน และต้องการมีอนาคต มีความสำเร็จ อยากรับผิดชอบ อยากพึ่งตนเองจึงมีการวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพโดยได้รับคำแนะนำที่เหมาะสมในการที่จะประกอบอาชีพในอนาคต

12. ต้องการประสบการณ์ใหม่ ๆ วัยรุ่นชอบความท้าทาย ตื่นเต้น เกลียดความจำเจซ้ำซาก ชอบทดลอง ยิ่งถูกห้ามยิ่งอยากทดลอง ต้องการให้พ่อแม่เข้าใจและส่งเสริมให้ได้รับโอกาสได้แสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ไม่ต้องการให้กีดกัน หรือห้ามไม่ให้วัยรุ่นทำสิ่งต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่เกิดอันตราย เช่น ห้ามแต่งกายแปลกๆตามสมัยนิยมเพราะในที่สุดอาจทำให้เกิดการช้อนเร้นหลอกลวง ทำให้เกิดการเสื่อมเสีย เกิดความขัดแย้ง

13. ต้องการมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง วัยรุ่นต้องการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองมีอิสระในการคิดตัดสินใจและวางแผนโครงการชีวิตด้วยตนเอง

จึงไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มาก้าวก่าชีวิตของตนเพราะคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน และมักคิดว่าเขาโตแล้วที่จะคิดเองตัดสินใจเอง แก้ปัญหาเองได้ อยากเผชิญโลกภายนอกด้วยตนเอง

14. ต้องการมีเหตุผล และได้รับความยุติธรรม วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอุดมการณ์ในเรื่องความยุติธรรมความเท่าเทียมกัน อยากทำอะไรหลายๆอย่าง เพื่อเรียกร้องความยุติธรรม ทั้งในแง่ส่วนบุคคลและสังคม มักยึดถืออุดมการณ์ของชีวิต

15. ต้องการการเป็นที่ยอมรับของสังคม วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น โดยเฉพาะจากบิดามารดา ครอบครัว เพื่อน และสังคมโดยต้องการได้รับการ ยกย่องชมเชยอยากมีชื่อเสียงเด่นดัง อยากรับผิดชอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ต้องการเป็นคนสำคัญเป็นที่นับถือของเพื่อนฝูงว่าตนมีคุณค่า

16. ต้องการส่งเสริมความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อมมีความรักและหวงแหนมรดกไทยซึ่งเป็นสมบัติของชาติด้วยการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์พัฒนากิจกรรมฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย รักษาและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้ใช้ของไทย กินอาหารไทย เที่ยวเมืองไทย ช่วยสืบสานความเป็นไทยไว้ให้ตราบนานเท่านาน

3. การปฏิบัติหน้าที่ของบิดามารดาต่อบุตรวัยรุ่น

จากความต้องการของบุตรวัยรุ่น ดังได้กล่าวมานั้น บิดา มารดามีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เพื่อสนองความต้องการให้บุตรมีความเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในที่นี้นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของบิดา มารดา และผู้ปกครองไว้ซึ่งนำมากล่าวได้ดังนี้

หน้าที่ของครอบครัวระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่นที่สำคัญ ตามทฤษฎีของดูวัล (Duvall 1977 อ้างถึงใน รุจา ภูไพบูลย์ 2534) มีดังนี้

1. บิดามารดาควรให้โอกาสวัยรุ่นในการรับผิดชอบตนเอง และรับผิดชอบงานบางส่วนของครอบครัวเพิ่มขึ้น โดยคำนึงถึงความต้องการเป็นอิสระของเด็กวัยรุ่น ทั้งนี้ บิดามารดาก็ต้องไม่ละเลยที่จะเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเมื่อจำเป็น

2. บิดามารดาควรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา เพื่อให้คำปรึกษาแก่บุตร และสามารถป้องกันปัญหาทางเพศแก่บุตรวัยรุ่นได้ เนื่องจากวัยรุ่นนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศ และเริ่มมีความต้องการทางเพศ

3. บิดามารดาต้องไม่ละเลยหรือไม่สนใจที่จะแสดงความเอาใจใส่และให้ความรัก แก่บุตรวัยรุ่น มีการทำกิจกรรมในครอบครัวร่วมกันเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี ในครอบครัว

4. บิดามารดาควรอบรมถ่ายทอดปรัชญาการดำเนินชีวิต และจริยธรรมแก่วัยรุ่น เพื่อเตรียมบุตรให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีของสังคมในอนาคต แต่บิดามารดาต้องเข้าใจและยอมรับว่า บุตรวัยรุ่นอาจปฏิเสธและไม่ยอมปฏิบัติตามคำแนะนำที่อบรมสั่งสอนในบางครั้ง

โสภณัท นุชนาถ (2542 : 168-171) ได้เสนอแนะภาระหน้าที่ของบิดามารดาและ ผู้ปกครองที่ควรมีต่อพัฒนาการของวัยรุ่นในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ได้แก่

1.1 ควรจัดหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้เด็กได้บริโภค ตลอดจนปลูกฝัง ให้เด็กมีความสุขนิสัยที่ดี รักความสะอาด และรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่สะอาดปลอดภัย ตลอดจน มีมารยาทอันดีงามในการรับประทานอาหาร

1.2 ควรให้เด็กได้มีเวลาพักผ่อนและออกกำลังกายอย่างเพียงพอ

1.3 ควรพาเด็กไปรับการตรวจสุขภาพร่างกาย ฉีดวัคซีนป้องกันโรค และให้การ รักษาพยาบาลเอาใจใส่เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย รวมทั้งดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายให้แก่เด็ก

1.4 จัดหาเครื่องเล่นต่างๆ ทั้งที่เป็นกีฬากลางแจ้ง และกีฬาในร่มไว้ให้เด็กได้เล่น ตามสมควร

1.5 รักษาความสะอาดของบ้านและบริเวณบ้าน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ตลอดจน เครื่องใช้ในบ้านอยู่เสมอ

1.6 ปลูกฝังให้เด็กเป็นคนรู้จักรักษาความสะอาดของบ้านและเครื่องใช้ต่างๆ โดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำความสะอาดบ้านด้วยตัวเอง และพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ลูกด้วย

2. การส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ ได้แก่

2.1 ให้ความรักและการยอมรับ เด็กในฐานะสมาชิกผู้หนึ่งในครอบครัวจะช่วย ให้เด็กมีความสุข มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความมั่นคงปลอดภัยทางด้านอารมณ์ยิ่งขึ้น

2.2 อบรมสั่งสอนเด็กด้วยความมีเหตุผล มีระเบียบวินัยที่คงเส้นคงวาไม่เข้มงวด กวดขันมากเกินไป ไม่ใช่อารมณ์หรือคุณเฉียวกับเด็ก ควรอธิบายให้เด็กเข้าใจถึงเหตุผลของการ กระทำต่างๆ ว่าดีหรือไม่อย่างไร

2.3 ให้ความรักกับบุตรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และควรมีความยุติธรรมกับลูก ทุกคน ไม่แสดงความลำเอียงเพื่อป้องกันปัญหาการกระทบเทือนจิตใจของเด็ก

2.4 มีความปรองดองรักใคร่กันระหว่างบิดามารดา การที่บิดามารดาไม่รักใคร่กัน ทะเลาะวิวาทกันอยู่เสมอ จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยทางด้านจิตใจ กลัวบิดามารดาจะไม่รักตนเช่นเดียวกัน

2.5 บิดามารดาต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ (maturity) มีความเป็นผู้ใหญ่ ในการแสดงอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด เพื่อเป็นตัวอย่างอันดีแก่บุตร

2.6 บิดามารดาต้องเป็นที่พึ่งแก่บุตรได้ สามารถปลอบใจและให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่บุตรได้เมื่อบุตรมีปัญหาหรือว่าวุ่นใจ หรือเกิดความกลัว ความโกรธ ความอิจฉาริษยา อันทำให้ไม่สบายใจ

2.7 ควรพาเด็กไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจบ้างเป็นครั้งคราว

2.8 ควรพาเด็กไปปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อให้เด็กได้รับการกล่อมเกลาจิตใจไปในทางที่ดี

3. การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ได้แก่

3.1 อบรมมารยาททางสังคมที่ดีให้แก่เด็ก เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร การสนทนา การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ การวางตนให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่และบุคคล

3.2 พาเด็กไปงานสังคมต่าง ๆ บ้างเป็นครั้งคราว เช่น งานแต่งงาน บางบวช งานทำบุญบ้าน เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ทางสังคมให้แก่เด็ก

3.3 เปิดโอกาสให้เด็กได้พาเพื่อนมาเที่ยวบ้านหรือจัดอาหารเล็กๆ น้อยๆ เลี้ยงเพื่อนที่บ้าน เนื่องในโอกาสต่าง ๆ เพื่อฝึกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน

3.4 ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี โดยผ่านกิจกรรมทางบ้าน เช่น มอบหมายงานให้รับผิดชอบ เช่น งานบ้านตามความสามารถ

3.5 ฝึกให้เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยการทำเป็นตัวอย่าง เช่น การรู้จักแบ่งปันของกินของใช้ให้เพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง

4. การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ได้แก่

4.1 ดูแลให้เด็กได้รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์

4.2 จัดหาหนังสือที่ดีมีประโยชน์ และเหมาะสมกับวัยมาให้เด็กอ่าน

4.3 แนะนำให้รู้จักเลือกดู เลือกฟังรายการวิทยุและโทรทัศน์ ที่มีคุณค่าแก่การพัฒนาสติปัญญา

4.4 ดูแลให้เด็กมีเวลาเพียงพอในการทำบ้านหรือทบทวนวิชาความรู้ที่เรียนมา

4.5 เล่นประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ให้เด็กฟังในยามว่าง

4.6 พาเด็กไปศึกษาหาความรู้จากชุมชนบ้าง เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ และสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กอีกทางหนึ่งด้วย

ผู้ใหญ่สามารถปฏิบัติตนต่อวัยรุ่นในด้านต่าง ๆ (สุพัตรา สุภาพ 2534 :48-49) ดังนี้

1. ให้การยอมรับในความคิดเห็นที่เป็นเหตุเป็นผล หรือมีประโยชน์ นอกจากนี้ควรยอมรับความจริงที่วัยรุ่นเสนอขึ้นมา และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
2. ยอมให้เข้ากับกลุ่ม กล่าวคือ ยอมให้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนหรือกลุ่มตามควร ถ้ากลุ่มไม่ชักนำไปในทางเสียหาย ไม่ควรเข้มงวดจนเกินไป และให้มีการยืดหยุ่นบ้างตามควร
3. สอนความรู้เรื่องเพศตามความเป็นจริง ให้เห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา โดยไม่ใช่เป็นการสอนแบบขู่ข่ม ให้คบหาสมาคมกับเพื่อนต่างเพศบ้างตามสมควร ถ้าไม่เป็นการเสียหายอะไร เพราะช่วยให้วัยรุ่นได้รู้จักกับคนที่ต่างไปจากตน และดีกว่าการให้ไปชอนเร้นลับหลังผู้ใหญ่
4. ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง วัยรุ่นยังเป็นวัยที่ต้องการความเห็นอกเห็นใจ กำลังใจ การช่วยเหลือและการแนะนำที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่ การแนะนำสามารถทำได้ทั้งทางตรงคือ สั่งสอนด้วยวาจา และทางอ้อมคือ เป็นแบบอย่างที่ดี
5. ให้เสรีภาพตามควรแก่วัยโดยไม่ปล่อยจนเหลือสิ้น เพราะจะเป็นการทำลายวัยรุ่นเสียเอง และไม่จำกัดจนเกินไป
6. ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ ให้รู้ว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และสิ่งใดที่เป็นส่วนที่พึงมีพึงได้
7. สร้างความซื่อสัตย์ ทั้งด้วยการอบรมสั่งสอน ทำตัวอย่างให้เห็น ยกย่องคนซื่อสัตย์ ให้ปรากฏดังคำที่ว่า ทำดีได้ดี
8. สร้างระเบียบวินัยให้รู้จักกฎเกณฑ์ รู้ว่าอะไรควรไม่ควร และชักจูงให้ปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง
9. ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้วัยรุ่นเกิดความศรัทธา และยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ
10. ปลุกฝังให้รู้จักการช่วยเหลือตนเอง ผู้ใหญ่ควรจะช่วยในสิ่งที่ควรช่วย โดยการแนะแนวทางในบางสิ่งบางอย่างที่วัยรุ่นสามารถทำเองได้ เพื่อเป็นการสอนให้รู้จักช่วยเหลือตนเองหรือรับผิดชอบตนเองในวันข้างหน้า
11. ส่งเสริมให้ใช้สติปัญญาความสามารถอย่างถูกต้อง ไม่ยอมให้ตกเป็นเครื่องมือของผู้ที่ต้องการแสวงหาผลประโยชน์ เป็นการใช้พลังที่มีอยู่ในทางที่ถูกต้อง

12. สอนให้รู้จักหลักการประหยัด ใช้เงินหรือทรัพยากรในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเหมาะสม ไม่ส่งเสริมให้นิยมความฟุ้งเฟ้อหรือเห่อเหิม อันจะเป็นผลเสียต่อตัวเองและชาติในที่สุด

วราภรณ์ ตระกูลสถิตย์ (2544: 108-109) กล่าวถึง บทบาทบิดามารดาในการส่งเสริมสุขภาพจิตวัยรุ่น ไว้ดังนี้

1. ให้นุตรได้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของตนเอง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และช่วยเตรียมพร้อมในการเผชิญความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
  2. บิดามารดาควรให้ความรัก ความเอาใจใส่วัยรุ่น โดยยอมรับความคิดและความต้องการของบุตรวัยรุ่น
  3. เปิดโอกาสให้เลือก กิจ และตัดสินใจด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและเอาใจใส่ของผู้ใหญ่
  4. สร้างความเชื่อมั่นในตนเองแก่บุตร เมื่อบุตรประสบความสำเร็จบิดามารดาควรแสดงความชื่นชม แสดงการยอมรับ
  5. กระตุ้นให้มีอิสระในการค้นหาตนเอง ไม่อยู่ภายใต้การกดดันของผู้อื่น ชี้แนะแนวทางในการพัฒนาตนเอง มีจุดยืนในชีวิตของตน
  6. ส่งเสริมให้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม
  7. ไม่ควรคาดหวังในตัวบุตรมากเกินไป
  8. ส่งเสริมให้บุตรวัยรุ่นมีการยอมรับตนเอง โดยเฉพาะเรื่องความสามารถเฉพาะตัว
  9. ดูแลตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เช่น ดูแลให้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนเพียงพอ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
  10. เปิดโอกาสให้บุตรได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง
  11. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร และมีเวลาให้อย่างเหมาะสม
  12. แนะนำให้บุตรฝึกการควบคุมอารมณ์ พฤติกรรม การแสดงออกให้เหมาะสม
  13. ส่งเสริมให้บุตรรู้จักผ่อนคลายความตึงเครียดที่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬา ดนตรี หางานอดิเรกทำ อ่านหนังสือ ดูภาพยนตร์ ฟังวิทยุ ฯลฯ
- สุภาวี มาลากุล ณ อยุธยา (2521 : 91) ได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ใหญ่ ซึ่งอาจเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อวัยรุ่น โดยพิจารณาข้อเสนอแนะต่อไปนี้
1. ให้เปิดโอกาสมีเสรีภาพพอควร ให้รับผิดชอบพอควรแก่ความสามารถของเขา เช่น เสรีภาพในการจัดการ การใช้จ่ายเงินส่วนตัว เสื้อผ้า และการบันเทิง การคบเพื่อน

2. ให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ อย่าไปบังคับให้เขาเปิดเผยความลับของเขา
3. ให้เขาแสดงความคิดเห็นของเขาออกมา
4. ปลดปล่อยให้เรียนรู้จากความผิดพลาดบ้าง
5. หลีกเลี่ยงไม่ลงโทษโดยการบังคับ แต่ให้วัยรุ่นลงโทษตัวเองดีกว่า ให้เขาเกิดความเรียนรู้ กฎเกณฑ์ และศีลธรรมด้วยตนเอง

6. เพศศึกษาที่ถูกต้องเป็นของจำเป็น ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย ควรเข้าใจถึงการเกิดการถกเถียงเรื่องรัก แต่งงานและการมีความสัมพันธ์ทางเพศ วัยรุ่นควรได้รับการสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อแก้ไขความเชื่อผิดๆ

ศรีเรื่อน แก้วกึ่งวาล (2540 : 395) กล่าวถึงหน้าที่ของผู้ปกครองต่อบุตรวัยรุ่น ดังนี้

1. เด็กวัยรุ่นกำลังต้องการความมั่นคง ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจอย่างจริงจัง และจริงจังมาก ผู้ปกครองควรให้การอบรมแนะนำสั่งสอนหรือ โดยใช้ความละมุนละม่อม โดยเหตุว่าเด็กวัยนี้มีอารมณ์หวั่นไหวสะเทือนใจได้ง่าย ๆ และต้องชี้แจงเหตุผลให้ทราบ เพราะเขาโตพอมิความคิดตรึงตรองย่อมยอมเชื่อเมื่อมีเหตุผลที่ดีพอ

2. ผู้ปกครองต้องเข้าใจและยอมรับลักษณะพัฒนาการตามวัยของบุคคล เช่น ไม่เปรียบเทียบความด้อยความเด่นของเด็กของตนกับเด็กอื่น ๆ เพราะพัฒนาการของเด็กแต่ละคนเป็นของเฉพาะตัวบุคคล

3. เปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ระบายความต้องการหรือความรู้สึกนึกคิดอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เขามีความรู้สึกกดดันและเคร่งเครียดทางอารมณ์มากเกินไป

4. เปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นครั้งคราวเพื่อสนองความต้องการเป็นอิสระเสรีของเขา

5. ให้รู้จักจ่ายเงิน หรือถ้ามีโอกาสให้รู้จักหางานทำเพื่อให้เห็นค่าของเวลาและเงิน

6. ควรให้เด็กวัยรุ่นได้รับทราบข้อเท็จจริงเรื่องเพศ เปิดโอกาสให้ได้มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศในขอบเขตที่เหมาะสม การไม่ให้โอกาสเกี่ยวกับเรื่องนี้หรือเปิดเผยเกี่ยวกับอารมณ์ทางเพศเกินสมควร เป็นความไม่พอดีทั้งสองด้าน ได้ผลร้ายมากกว่าผลดี

พเยาว์ ผลภาค (2539) ศึกษาเรื่องบทบาทของบิดา มารดา การปรับตัว กับเพื่อน ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น โดยสรุปและชี้ให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ที่พึงมีต่อลูก 5 ประการด้วยกัน คือ บทบาทด้านการเลี้ยงดูบุตร บทบาทด้านการเป็นตัวแทนทางสังคมให้แก่บุตร บทบาทด้านการแก้ปัญหาให้กับบุตร บทบาทด้านการทำงานหาเลี้ยงครอบครัว และบทบาทด้านสันตนาการ โดยบทบาทด้านการเลี้ยงดูบุตรซึ่งได้แก่ การเอาใจใส่ดูแลอาหารการกิน ความเป็นอยู่ ตลอดจนให้การศึกษาค้นคว้า บทบาทด้านการเป็นตัวแทนทางสังคมซึ่งได้แก่ การปฏิบัติตนเป็น

พลเมืองที่ดีของสังคม บทบาทด้านการแก้ปัญหาให้บุตรซึ่งได้แก่ เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือเป็นที่พึ่ง ให้กำลังใจแก่บุตร บทบาทด้านการงานหาเลี้ยงครอบครัวได้แก่ขยันทำงานหารายได้มาเลี้ยงดูบุตร บทบาทด้านสันตนาการซึ่งได้แก่การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการอ่านหนังสือ เล่นกีฬา ฟังเพลง เล่นดนตรี ปลูกต้นไม้ ฯลฯ

สรุปได้ว่า บิดา มารดา ควรปฏิบัติตนต่อบุตรวัยรุ่น ดังนี้

1. บิดา มารดา ควรให้ความรัก ความอบอุ่น และความห่วงใยต่อบุตร ให้ความรักกับบุตรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แสดงความลำเอียง ให้การยอมรับความคิดของบุตรจะช่วยให้บุตรมีความสุขและมีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ควรให้บุตรได้ใช้จ่ายเงินตามความจำเป็น ให้บุตรได้รับผิดชอบควบคุมการใช้จ่ายด้วยตนเอง สอนให้บุตรรู้จักหลักการประหยัด ไม่ส่งเสริมให้นิยมความฟุ้งเฟ้อ เหนือเหิม ควรส่งเสริมให้โอกาสบุตรรู้จักหางานทำเพื่อให้บุตรเห็นคุณค่าของเวลา คุณค่าของเงิน
3. ดูแลเอาใจใส่บุตรในการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์มีคุณค่าทางโภชนาการสูง แนะนำให้บุตรเลือกรับประทานอาหารที่สะอาดปลอดภัยต่อสุขภาพ หรือบิดามารดาควรทำอาหารให้บุตรรับประทานบ้าง เพราะบุตรวัยรุ่นไม่ชอบอาหารที่จำเจ ควรสอนให้บุตรได้ทำอาหารเองบ้าง
4. ควรจัดหาบริเวณส่วนตัวให้บุตร เพราะวัยรุ่นต้องการอิสระมีความเป็นส่วนตัวบ้าง และไม่ชอบให้คนอื่นมาวุ่นวายในเรื่องส่วนตัว
5. ควรดูแลสุขภาพอนามัย ส่งเสริมให้บุตรได้ออกกำลังกาย ตรวจสอบสุขภาพประจำปี ให้การดูแลรักษา เอาใจใส่ เมื่อบุตรเจ็บป่วย ตลอดจนให้คำแนะนำ สอนให้บุตรรักษาความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย เพื่อมีสุขภาพอนามัยที่ดี และป้องกันความเจ็บป่วย
6. ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษาแก่บุตร เป็นที่ปรึกษาที่พึ่งแก่บุตร โดยสอนเรื่องเพศตามความเป็นจริง ให้คำแนะนำการป้องกันการปฏิบัติในเรื่องเพศให้เหมาะสมกับวัยและเวลาที่สมควร
7. เปิดโอกาสให้บุตรได้คบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศพอสมควร มีการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนหรือเข้ากลุ่มบ้าง หรืออนุญาตให้บุตรพาเพื่อนมาที่บ้านบ้าง เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างบิดา มารดา บุตรและเพื่อน
8. ส่งเสริมให้บุตรได้ดูแลพัฒนาบุคลิกภาพของตนตามสมควร โดยบิดา มารดาให้การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องประดับบ้าง ในบางโอกาส เพราะวัยรุ่นส่วนมากต้องการความสวยงาม ความโดดเด่นเป็นที่สนใจของคนอื่นและกลุ่มสังคม

9. บิดามารดา ควรแสดงอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดต่อบุตรด้วยความปกติมั่นคง อ่อนโยน เป็นผู้ที่มิมีเหตุผล มีความสม่ำเสมอเป็นแบบอย่างที่ดี สอนให้บุตรรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง ไม่แสดงความรุนแรง ก้าวร้าว โดยใช้สติ สมานธิให้มากที่สุด
10. ให้การสนับสนุนในเรื่องการศึกษา โดยให้ทุนอุปกรณ์การเรียนเพื่อให้บุตร ได้รับการศึกษาในชั้นสูงสุด ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสาขาที่บุตรถนัด และสนใจ
11. ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่บุตรในเรื่อง การประกอบอาชีพ ให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่บุตรชอบ และสนใจ เพื่อวางแผนในอนาคต
12. ให้โอกาสและสนับสนุนบุตรได้แสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ถ้าไม่เป็น อันตราย เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ดีและทันโลกทันเหตุการณ์
13. ให้อิสระแก่บุตรในการตัดสินใจด้วยตนเอง เพราะวัยรุ่นคิดว่าเขาโตแล้วที่ คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเองได้ ควรให้ความไว้วางใจที่บุตรต้องการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ยอมรับ ความสามารถของบุตร
14. มีเหตุผล มีความยุติธรรมอยู่เสมอ ให้ความเท่าเทียมกันต่อทุกคน สอนให้บุตร เรียนรู้สิทธิและเสรีภาพที่ตนพึงมีพึงได้ รับผิดชอบต่อเหตุและผลที่ตนได้กระทำไป
15. ส่งเสริมให้บุตรมีชื่อเสียงเป็นคนดี มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยทำ ประโยชน์ต่อสังคม รับผิดชอบช่วยเหลือสังคม เป็นที่นับถือมีคุณค่าเป็นคนสำคัญของกลุ่มเพื่อน และส่วนรวม ซึ่งบิดา มารดาควรพานบุตรไปเข้าสังคมบ้าง เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ทางสังคม
16. ส่งเสริมความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม โดยบิดามารดาควร เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน กินอาหารไทย ใช้ของไทย เทียวเมืองไทย รวมทั้ง อนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดามารดา จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงคราม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2,568 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 346 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดโดยการคำนวณจากสูตรความผิดพลาดมาตรฐาน (สมเดช สิทธิพงศ์พิทยา 2545: 241) ในที่นี้ผู้วิจัยกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ซึ่งสามารถคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
	n	=	$\frac{2,568}{1 + 2,568 (0.05)^2}$
	n	=	346

จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนแต่ละ โรงเรียนและห้องเรียน ถูกกำหนดโดยการ คำนวณสัดส่วนของจำนวนประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสัดส่วนของจำนวนตัวอย่างของนักเรียนทั้งหมด รายละเอียด ของจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 3.1

1.3 การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ถูกสุ่มแบบมีสัดส่วนจากจำนวนนักเรียนในแต่ละ ห้องเรียน และ โรงเรียน และนักเรียนจะถูกสุ่มอย่างง่ายจากเลขที่ประจำตัวนักเรียนของนักเรียน จากทุกห้องเรียน ในทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสมุทรสงคราม

โรงเรียน	จำนวนประชากร				จำนวนตัวอย่าง			
	ม.4	ม.5	ม.6	รวม	ม.4	ม.5	ม.6	รวม
1. ศรีทธาสมุทร	277	302	281	860	37	41	38	116
2. ถาวรานุกุล	264	252	244	760	36	34	32	102
3. อัมพวันวิทยาลัย	489	204	168	561	26	28	22	76
4. ท้ายหาด	51	55	53	159	7	7	7	21
5. เทพสุวรรณชาตวิทยา	28	18	10	56	4	3	1	8
6. วัดแก้วเจริญ – อำนวยวิทย์	15	15	23	53	2	2	3	7
7. สกลวิสุทธิ	17	17	18	52	2	2	3	7
8. เมธีคุณพะวงวิทยาลัย	20	15	12	47	3	2	1	6
9. วัดบางกะพ้อม	7	-	13	20	1	-	2	3
รวม	868	878	822	2,568	118	119	109	346

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น แบบสอบถามประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนและครอบครัวซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนพี่น้อง ลำดับที่บุตร ค่าใช้จ่ายรายวัน ผลการศึกษา ลักษณะครอบครัว ที่อยู่อาศัย สถานภาพของบิดามารดา อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนของบิดามารดา โดยแยกเป็นข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับบิดามารดา จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดามารดาประกอบด้วย คำถามปลายเปิดที่ถามความต้องการของบุตรเกี่ยวกับการปฏิบัติของบิดาจำนวน 16 ข้อ และความต้องการของบุตรเกี่ยวกับการปฏิบัติของมารดาจำนวน 16 ข้อ ซึ่งนักเรียนสามารถเขียนแสดงความต้องการในลักษณะต่าง ๆ อย่างอิสระ

2.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วจึงนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องทางภาษา แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำกลับมาตรวจสอบคุณภาพของคำตอบของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนลักษณะการตอบแบบสอบถามใน ส่วนที่ 2 จากการกำหนดให้ผู้ตอบเขียนคำตอบเป็นข้อ ๆ ซึ่งจำกัดพื้นที่การเขียนมาเป็นการเขียนคำตอบอย่างเสรีในลักษณะความเรียง ซึ่งทำให้ผู้ตอบสามารถเขียนตอบได้อย่างกว้างขวางในการ แสดงความต้องการของวัยรุ่นจากการปฏิบัติตนของบิดามารดา ในที่สุดจึงได้แบบสอบถามที่ สมบูรณ์มากที่สุดเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

3. วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์หัวหน้าสายชั้นของแต่ละโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจก และเก็บแบบสอบถามจากนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบาย และชักจูงความเข้าใจ รายละเอียดของวิธีการเก็บข้อมูลกับอาจารย์หัวหน้าสายชั้นทุกท่าน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกโรงเรียน ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมทั้งสิ้น 20 วัน จากการส่งแบบสอบถามทั้งหมด 346 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 320 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 92 และแบบสอบถาม 320 ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน สามารถนำมาลงรหัสข้อมูลทุกฉบับเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนและครอบครัว และการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการปฏิบัติตนของบิดามารดา การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการปฏิบัติตนของบิดามารดาเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา ความต้องการการปฏิบัติตนของบิดามารดาที่นักเรียนตอบ แล้วจึงนำเนื้อหามาจัดกลุ่ม โดยแบ่งเป็นด้านและประเด็นย่อยต่าง ๆ ของความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา แล้วจึงคำนวณค่าความถี่ของคำตอบของนักเรียน จากนั้นนำมาจัดลำดับความถี่ของคำตอบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา
ในจังหวัดสมุทรสงคราม”

มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 320 คน
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบุตรวัยรุ่นและครอบครัว

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดา
มารดา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบุตรวัยรุ่นและครอบครัว

บุตรวัยรุ่นที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 57.8
เนื่องจากบุตรที่เรียนในแต่ละชั้นถูกกำหนดให้มีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกัน คือ ศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 (ร้อยละ 33.8, 33.1 และ 33.1 ตามลำดับ) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมี
3 กลุ่มอายุ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ 15 ปี , 16 ปี และ 17 ปี (ร้อยละ 33.8 , 33.1 และ 33.1
ตามลำดับ) บุตรส่วนมากมีจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา จำนวน 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4
โดยบุตรส่วนมากเป็นบุตรคนโตหรือคนแรกคิดเป็นร้อยละ 56.6 บุตรส่วนมากได้รับค่าใช้จ่าย
วันละ 30-50 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.6 และส่วนมากมีผลการเรียนในระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง
2.01-3.00 คิดเป็นร้อยละ 52.2 รายละเอียดดังปรากฏตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนตัวของบุตรวัยรุ่น (n = 320 คน)

ข้อมูลส่วนตัวของบุตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศของบุตร		
ชาย	135	42.2
หญิง	185	57.8
อายุของบุตร		
15 ปี	108	33.8
16 ปี	106	33.1
17 ปี	106	33.1
จำนวนพี่น้อง		
ไม่มีพี่น้อง	39	12.2
1-2 คน	155	48.4
3-4 คน	103	32.2
จำนวน 5 คนขึ้นไป	23	7.2
ลำดับที่บุตร		
คนที่ 1	181	56.6
คนที่ 2	98	30.6
คนที่ 3	28	8.7
ลำดับที่ 4 ขึ้นไป	13	4.1
ได้รับค่าใช้จ่ยวันละ		
น้อยกว่า 30 บาท	36	11.2
30-50 บาท	213	66.6
51-100 บาท	70	21.9
100 บาทขึ้นไป	1	0.3
ระดับการศึกษามุตร		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	108	33.8
มัธยมศึกษาปีที่ 5	106	33.1
มัธยมศึกษาปีที่ 6	106	33.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวของบุตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยภาคการศึกษาที่ผ่านมา		
ต่ำกว่า 2.00	12	3.7
2.01-3.00	167	52.2
3.01-4.00	141	44.1

ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวบุตรวัยรุ่นที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนมากครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นครอบครัวเดี่ยว (ร้อยละ 70.0) มีที่อยู่อาศัยเป็นบ้านส่วนตัว (ร้อยละ 86.3) บิดามารดาของวัยรุ่นมีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 76.9) และบุตรอยู่ร่วมกับบิดามารดา (ร้อยละ 70.0) รายละเอียดดังปรากฏตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวบุตรวัยรุ่น (n = 320 คน)

ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวบุตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	224	70.0
ครอบครัวขยาย	96	30.0
ลักษณะที่อยู่อาศัย		
บ้านส่วนตัว	276	86.3
บ้านเช่า	18	5.6
บ้านญาติอื่น ๆ	26	8.1
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	246	76.9
หย่าร้าง / แยกกันอยู่	56	17.5
ถึงแก่กรรม	18	5.6
การอยู่ร่วมกันของบุตร		
อยู่กับบิดามารดา	224	70.0
อยู่กับบิดา	11	3.4
อยู่กับมารดา	40	12.5
อยู่กับญาติและผู้อื่น	45	14.1

ข้อมูลพื้นฐานของบิดามารดาของบุตรวัยรุ่นแสดงว่า บิดาและมารดาของบุตรส่วนมากมีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 55.9 และ 55.3 ตามลำดับ) ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 47.5 และ 57.9 ตามลำดับ) ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 41.9 และ 32.8 ตามลำดับ) มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 69.1 และ 77.5 ตามลำดับ) รายละเอียดดังปรากฏตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานของบิดาและมารดาของบุตรวัยรุ่น (n = 320 คน)

ข้อมูลบิดา มารดา	บิดา		มารดา	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ				
30 – 40 ปี	49	15.3	100	31.3
41 – 50 ปี	179	55.9	177	55.3
51 – 60 ปี	82	25.7	42	13.1
60 ปีขึ้นไป	10	3.1	1	0.3
การศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษา / ประถมศึกษา	152	47.5	185	57.9
มัธยมศึกษา / อาชีวศึกษา (ป.ว.ช.)	96	30.0	59	18.4
อาชีวศึกษา (ปว.ส) / อนุปริญญา	20	6.2	23	7.2
ปริญญาตรี	45	14.1	52	16.2
สูงกว่าปริญญาตรี	7	2.2	1	0.3
อาชีพ				
เกษตรกร	47	14.7	32	10.0
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	79	24.7	94	29.4
รับจ้าง	134	41.9	105	32.8
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	58	18.1	47	14.7
ไม่ได้ทำงาน (ว่างงาน)	2	0.6	42	13.1
รายได้ต่อเดือน				
น้อยกว่า 10,000 บาท	221	69.1	248	77.5
10,001 – 30,000 บาท	88	27.5	70	21.8
มากกว่า 30,000 บาท	11	3.4	2	0.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดามารดา

ตารางที่ 4.4 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดา ในเรื่องการให้ความรัก ความอบอุ่นและความห่วงใย (n = 320 คน)

การให้ความรักความอบอุ่น ความห่วงใย	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. ความเข้าใจการยอมรับ		
- พุดคุยกันอย่างเข้าใจรับฟังความคิดเห็น	66	-
- ไว้วางใจบุตร ให้อิสระบ้างเป็นกันเอง	41	-
- ไม่ต้องห่วงมากเกินไป	6	17
2. การดูแลเอาใจใส่		
- ดูแลเอาใจใส่ให้มากๆ	68	10
- ดูแลการเรียนและกิจกรรมโรงเรียน	14	-
- ดูแลสุขภาพเมื่อยามเจ็บป่วย	10	7
- ไป รับ-ส่งที่โรงเรียนบ้าง	3	-
- มีเวลาให้กับลูกมากกว่านี้	56	86
- ไปเที่ยวด้วยกันทั้งครอบครัวกินข้าวพร้อมกันไปทานอาหารนอกบ้านบ้าง	23	12
- มาหามาเยี่ยมเยือนทุกสิ้นเดือน	6	-
- เลิกดื่มเหล้าสูบบุหรี่ห้วงใยครอบครัว	11	-
- เป็นแม่ที่ดีของลูกเป็นแม่บ้านที่ดีของครอบครัว	-	5
3. การแสดงความรัก		
- พุดคำว่า “รัก” ลูกบ้าง	-	5
- ให้ความรัก ความอบอุ่น ห่วงใยมากๆ	61	133
- ให้ความรักเหมือนกันทุก ๆ วันและเข้าใจเรา	35	75
4. การให้คำปรึกษาแนะนำ		
- เป็นที่ปรึกษาเป็นที่พึ่งช่วยแก้ปัญหาให้ลูกได้	57	39
- เมื่อทำผิดพลาดอยากให้บิดาว่ากล่าวตักเตือนสั่งสอนบ้าง	3	-

จากตารางที่ 4.4 แสดงภาพรวมความต้องการ เรื่องการให้ความรักความอบอุ่น และ ความหวังใยจากทั้งหมด 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจการยอมรับ ด้านการดูแลเอาใจใส่ และ ด้านการแสดงความรัก ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ ในประเด็นดูแลเอาใจใส่ให้มาก ๆ ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติมากกว่ามารดาถึง 58 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการแสดงความรัก ในประเด็นให้ความรัก ความหวังใยมาก ๆ ซึ่งบุตรจำนวน 72 คน ต้องการให้มารดาปฏิบัติมากกว่า บิดา ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา คือ ด้านความเข้าใจการยอมรับซึ่งบุตร ต้องการให้บิดามีการพูดคุยกันอย่างเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของบุตร ซึ่งบุตรถึง 66 คน ต้องการให้บิดาปฏิบัติมากกว่ามารดา ในขณะที่ประเด็นเดียวกันนี้บุตรไม่ต้องการการปฏิบัติจาก มารดาเลย แต่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาเป็นลำดับที่ 2 คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งบุตร ต้องการให้มารดาใช้เวลาให้กับลูกมากกว่าที่เป็นอยู่ซึ่งบุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาในประเด็นนี้ ถึง 86 คนซึ่งมากกว่าบิดาถึง 30 คน

ตารางที่ 4.5 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องค่าใช้จ่าย
สำหรับดำรงชีวิตประจำวัน (n = 320 คน)

ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การจัดการการเงิน		
- ให้ค่าใช้จ่ายเป็นสัปดาห์	24	15
- ให้ค่าใช้จ่ายเป็นเดือน	17	17
- อยากได้ค่ากินในวันหยุดด้วย	4	1
- ให้บิดาจ่ายเงินวันละ 50 บาท	5	-
- ส่งเงินมาให้ทางธนาคารทุกเดือน	1	-
- ให้จ่ายเงินให้ตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอ	4	-
2. ความพอประมาณการใช้จ่าย		
- จ่ายให้พอสำหรับไปโรงเรียนทุกวัน	33	27
- ถ้าเงินไม่พอใช้ก็ขอเพิ่มได้แต่ต้องมีเหตุผล	29	25
- ให้จ่ายเงินไว้เพื่อเหลือเก็บออมได้บ้าง	3	4
- ควรให้เงินตามความจำเป็นหรือพอประมาณพอใช้จ่าย	85	93
- อยากได้เงินค่าอาหารมากกว่าเดิม เพราะไม่พอใช้	36	45
- ควรแบ่งเงินที่บุตรช่วยทำงานได้มาให้ครั้งหนึ่ง	1	-
- ขออะไร ๆ ควรให้ทุกอย่าง	30	10
- เงินเดือนของบิดาอยู่กับมารดาให้มาราดูแลการใช้จ่าย	2	12
- ให้พ่อส่งเงินเรื่องค่าใช้จ่ายการเรียนบ้าง	19	-
3. การสอนชี้แนะเรื่องการใช้เงิน		
- ให้บิดาเก็บเงินที่เหลือใช้ไว้เป็นทุนการศึกษาของบุตรและ ทุนใช้จ่ายในครอบครัว	8	16
- สอนการใช้เงินให้ถูกต้องรู้จักเก็บออม เป็นคนประหยัด มัธยัสถ์	39	35

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี		-
- เงินของพ่อซื้อเหล้ากิน ไม่มีเหลือให้กับข้าพเจ้า	1	-
- ให้พ่อเป็นแบบอย่างการใช้จ่ายควบคุมการใช้จ่ายอย่างประหยัด	4	-
5. การให้ความอิสระในการใช้จ่าย		
- ไม่อยากให้ถามว่า นำเงินไปใช้อะไร ควรถามว่าเงินพอใช้ไหม	12	-
- ถ้าลูกขอเงินไปซื้อของที่จำเป็นให้พุดกับเราดี ๆ ไม่ด่าว่าไม่บ่นจุกจิก	6	4

จากตารางที่ 4.5 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการให้ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งหมด 5 ด้าน พบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณการใช้จ่าย และด้านการสอนชี้แนะเรื่องการใช้จ่ายเงิน ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านความพอประมาณในการใช้จ่าย ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาให้เงินตามความจำเป็นพอประมาณเพียงพอที่จะใช้จ่าย และเช่นเดียวกันบุตรก็ต้องการการปฏิบัติจากมารดาในประเด็นนี้มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 เช่นกันซึ่งบุตรจำนวน 8 คน ต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้มากกว่าบิดา ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา ได้แก่ ด้านความพอประมาณในการใช้จ่าย ในประเด็นอยากได้เงินค่าอาหารมากกว่าเดิม เพราะไม่พอใช้ ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาลำดับรองลงมาคือ ด้านการสอนชี้แนะเรื่องการใช้จ่ายเงิน โดยบุตรต้องการให้บิดาสอนการใช้เงินให้ถูกต้องรู้จักเก็บออมเป็นคนประหยัด มีชัยสถ์ ซึ่งบุตรจำนวน 39 คน ต้องการการปฏิบัติประเด็นนี้จากบิดา

ตารางที่ 4.6 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องอาหาร การกินประจำวัน (n = 320 คน)

อาหารการกินประจำวัน	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การส่งเสริมสนับสนุน		
- ช่วยทำอาหารบ้างในบางครั้งที่แม่ไม่อยู่และช่วยจ่ายค่าอาหารบ้าง	14	-
2. การสอนชี้แนะ		
- สอนให้กินพอประมาณ เหมาะสม ไม่อ้วน	1	31
- สอนให้เลือกอาหารที่ถูกต้องตามหลักอนามัยดูแลความ สะอาดของอาหารการกิน	12	15
- สอนให้กินให้ครบ 5 หมู่ ทุก ๆ วัน	10	55
- สอนให้ทำอาหารบ้าง ช่วยกันทำ	1	7
3. การกินอาหารพร้อมหน้ากัน		
- เวลากินข้าวให้เรียกทุกครั้ง	2	-
- พาไปรับประทานอาหารนอกบ้านบ้างในบางโอกาส	5	5
- ให้ทุกคนในครอบครัวกินอาหารพร้อมหน้ากันในวันหยุดบ้าง	13	18
4. ความเอาใจใส่จัดหาอาหาร		
- หาอาหารว่างตอนเย็นเมื่อกลับจากโรงเรียนเตรียมอาหารให้ ทุกวัน มีขนมและผลไม้ทุกวัน	1	21
- เอาใจใส่ให้รับประทานอาหารให้ตรงต่อเวลา ครบทุกมื้อ	8	35
- ลองเลือกอาหารที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยกิน	1	9
- ซื้อและทำอาหารที่เราชอบกินและมีประโยชน์	37	176
- ถามว่าวันนี้อยากกินอะไร ชอบอะไรถ้าอยากกินอะไรต้องได้กิน	7	12
- ถ้าไปไหนมาให้ซื้อขนมมาฝากด้วย ได้กินขนมทุกวัน	5	-
- อยากได้กินอาหารมาก ๆ หลาย ๆ อย่าง	3	-
- ให้มีกินทุกมื้อตามอัธยาศัย	-	7

จากตารางที่ 4.6 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องอาหารการกินประจำวัน ทั้งหมด 4 ด้าน พบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการสอนชี้แนะ และด้านความเอาใจใส่จัดหาอาหาร ซึ่งรายละเอียด มีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งในด้านเดียวกัน ประเด็นเดียวกัน คือ ด้านความเอาใจใส่จัดหาอาหาร ซึ่งบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดาซื้อและทำอาหารที่ชอบ และมีประโยชน์ แต่อย่างไรก็ตามบุตรถึง 139 คน ต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้มากกว่าบิดา ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน โดยบุตรต้องการให้บิดาช่วยทำอาหารบ้างในบางครั้งเวลาที่แม่ไม่อยู่ รวมทั้งช่วยจ่ายค่าอาหารบ้าง ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติ 14 คน ขณะที่ในประเด็นนี้บุตรไม่มีความต้องการปฏิบัติจากมารดาเลย แต่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดารองลงมา ในด้านการสอนชี้แนะโดยบุตรต้องการให้มารดาสอนให้กินอาหารครบ 5 หมู่ทุกๆ วัน ซึ่งบุตรจำนวนถึง 45 คน ต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้มากกว่าบิดา

ตารางที่ 4.7 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม (n = 320 คน)

ความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. ความเป็นส่วนตัวของห้องพัก		
- จัดบ้านให้มีความเป็นส่วนตัวมากกว่านี้ ทำห้องส่วนตัวให้	82	73
- ไม่ยุ่งวุ่นวายในห้องส่วนตัว ไม่รบกวน ไม่ก้าวก่าย ไม่จุกจิก จู้จี้	52	34
- ขออนุญาตก่อนเข้าห้อง ห้ามพ่อเข้าไปในห้องนอนหรือ เข้าไปพร้อม ๆ กับแม่ไม่คันของ	7	21
- ให้อิสระในการจัดห้องส่วนตัวไม่บังคับให้ทำอะไร ๆ จะ ดูแลห้องของเราเอง	51	60
2. ความสนใจเอาใจใส่ดูแล		
- อยากได้ห้องนอนที่กว้างกว่านี้ มีโต๊ะทำงานอากาศดี ปลอดโปร่งมีหน้าต่าง	20	-
- ทำห้องให้ใหม่พออยู่ได้ไม่มีใครมารบกวน ปรับปรุงบ้านให้ มีคชิตดีกว่านี้	22	21
- ช่วยกันทำความสะอาดที่พักอาศัยให้น่าอยู่ บรรยากาศดี ๆ ดีแอร์ในห้องนอน	18	27
- จัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดมีต้นไม้ไม้ดอก ๆ รอบบ้านสดชื่น	93	40
3. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- ให้แม่เป็นห่วงดูแลบ้างว่าอยู่อย่างไร เข้ามาพูดคุยกับลูกบ้าง	-	16
- ตักเตือนหรือสอนให้หมั่นทำความสะอาดช่วยดูแลแนะนำ เป็นที่ปรึกษา	23	83

จากตารางที่ 4.7 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ทั้งหมด 3 ด้าน พบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1

และ 2 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นส่วนตัวของห้องพัก ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแล และด้านการสอนชี้แนะตักเตือน ซึ่งรายละเอียด มีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแล โดยบุตรต้องการให้บิดาจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสะอาด สดชื่น มีต้นไม้เล็กๆ รอบบ้าน ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 93 คน ซึ่งมากกว่ามารดาถึง 53 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยบุตรต้องการให้มารดาสอนหรือเตือนให้บุตรหมั่นทำความสะอาด ช่วยดูแลแนะนำ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาสอนชี้แนะมากกว่าบิดาถึง 60 คน ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากทั้งบิดา และมารดา คือ ด้านความเป็นส่วนตัวของห้องพัก โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดาจัดบ้านให้มีความเป็นส่วนตัวหรือทำห้องส่วนตัวให้ซึ่งบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาถึง 82 คน และมารดา 73 คน

ตารางที่ 4.8 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องสุขภาพ
อนามัย (n = 320 คน)

สุขภาพอนามัย	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. ความสนใจเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ		
- พาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา เช่นไปสวนสุขภาพ	107	69
- พาไปตรวจสุขภาพทุกปีและเวลาป่วยก็พาไปหาหมอ หายยา ทำกับข้าวให้กิน	32	28
- ดูแลความสะอาดภายในบ้าน ช่วยกันทำงานบ้าน	7	4
- ให้กินอาหารที่มีประโยชน์และตรงตามเวลา	8	14
- ให้พ่อเลิกกินเหล้าและสูบบุหรี่เพราะทำให้อากาศเสียหายใจ เข้าไปเป็นอันตรายต่อสุขภาพทุกคน	3	-
- ให้ควบคุมอาหารลดน้ำหนักร่างกาย	3	3
- ให้มารดาทำอาหารให้ครบ 5 หมู่ทุกวัน	-	7
- ไม่ใช่ทำงานหนักเกินไป	1	1
2. การออกกำลังกายร่วมกับครอบครัว		
- ร่วมออกกำลังกายด้วยกันเช้าหรือเย็นหรือเล่นกีฬาครอบครัว	51	58
3. การสอนชี้แนะ		
- สอนและแนะนำให้ดูแลรักษาสุขภาพตนเอง	44	61
- แนะนำวิธีการออกกำลังกายและเป็นตัวอย่างให้มีสุขภาพดี	17	44
4. การสนับสนุนส่งเสริม		
- ส่งเสริมในด้านกีฬาและ ออกกำลังกาย	31	18
- ซื้อเครื่องออกกำลังกายให้ไว้ที่บ้าน	6	6
- ซื้ออุปกรณ์กีฬาให้และช่วย ฝึกสอนกีฬาให้มีบริเวณพื้นที่ สำหรับออกกำลังกาย	21	-

จากตารางที่ 4.8 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องสุขภาพอนามัยทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้าน

ความสนใจเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ ด้านการออกกำลังกายร่วมกับครอบครัวและด้านการสอนชี้แนะ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติทั้งจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกัน และประเด็นเดียวกัน คือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดาพาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 107 คน ซึ่งมากกว่ามารดาถึง 38 คน ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา คือ ด้านการออกกำลังกายร่วมกับครอบครัว โดยบุตรต้องการให้บิดาร่วมออกกำลังกายด้วยกันทั้งครอบครัวในเวลาเช้าหรือเย็นถึง 51 คน แต่บุตรต้องการการปฏิบัติน้อยกว่ามารดาถึง 7 คน ในขณะที่เดียวกันบุตรก็ต้องการให้มารดาปฏิบัติมากเป็นลำดับรองลงมาคือ ด้านการสอนชี้แนะ โดยบุตรต้องการให้มารดาแนะนำให้บุตรดูแลสุขภาพตนเอง ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 61 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 17 คน

ตารางที่ 4.9 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องความรู้เรื่องเพศศึกษา (n= 320 คน)

ความรู้เรื่องเพศศึกษา	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนและตักเตือนให้ความรู้		
- สอนในสิ่งที่ถูกต้องเรื่องที่ทำและไม่ควรทำตามวัย	69	61
- ให้ความรู้ คำแนะนำ คติเตือนใจในทางที่ดี	81	14
- อธิบายให้เข้าใจไม่คลุมเครือ	22	106
2. ความสนใจเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติตน		
- เปิดโอกาสให้บุตรได้ศึกษาเรื่องเพศศึกษาบ้างอย่าปิดกั้น	18	16
- ดูแลลูกของตนมาก ๆ ควรเข้าใจ ให้ความไว้วางใจลูกบ้าง	19	10
- เป็นที่ปรึกษาที่ดี พุดคุยได้ตามอยู่เสมอ	43	84
3. การให้ความอิสระในการดูแลตนเอง		
- ไม่บังคับหรือสอนมากเกินไป อย่างบ่น	10	7
- ได้ความรู้เรื่องนี้จากสถานศึกษาพอแล้ว	53	43
- ปล่อยให้ไปทำตามธรรมชาติยังไม่ถึงเวลาที่จะสนใจ	26	-
- ปล่อยให้ประสบการณ์ของเราเองแต่ก็ตักเตือนบ้าง	-	39
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี		
- ให้พ่อเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่นอกใจแม่	1	-
- บิดาปฏิบัติดีแล้ว	7	-

จากตารางที่ 4.9 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องความรู้เรื่องเพศศึกษาทั้งหมด 4 ด้านพบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการสอนและตักเตือนให้ความรู้ และด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติตน ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติทั้งจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกัน คือ ด้านการสอนและตักเตือนให้ความรู้ โดยบุตรต้องการให้บิดาให้ความรู้ คำแนะนำ คติเตือนใจในทางที่ดี ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติมากกว่ามารดาถึง 67 คน และในด้านเดียวกันนี้ บุตรต้องการให้มารดาอธิบายเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษา ให้เข้าใจ ไม่คลุมเครือ ซึ่งบุตรต้องการจากมารดามากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 84 คน นอกจากนี้บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากเป็นลำดับรองลงมา คือ ต้องการ

ให้บิดาสอนในสิ่งที่ถูกต้องที่ควรทำและไม่ควรทำ ให้เหมาะสมกับวัยซึ่งต้องการให้บิดาสอนถึง 69 คน ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับมารดาเพียง 8 คน ส่วนลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา คือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติตน โดยเฉพาะบุตรต้องการให้มารดาเป็นที่ปรึกษาที่ดี พุดคุยได้ถ้ามอยุ่เสมอ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 41 คน

ตารางที่ 4.10 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดา ในเรื่องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ (n= 320 คน)

การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนดักเตือน		
- ให้พ่อสอนว่า เราควรคบคนลักษณะอย่างไร แนะนำให้เลือกคบคนที่ดี ๆ	88	65
- ดักเตือนให้ปฏิบัติตนให้เหมาะสม	35	-
2. การดูแลเอาใจใส่		
- ดูแลเอาใจใส่เรื่องการคบเพื่อนพูดคุยซักถามกับลูกบ้าง	39	34
3. ความเข้าใจและยอมรับ		
- เข้าใจและยอมรับเพื่อน ๆ ทุกคน หากคน ๆ นั้นเป็นคนดี	53	61
- ใจกว้างไม่ห้ามไม่ควบคุมมากเกินไป ไม่ก้าวก่ายในการคบเพื่อนต่างเพศ	36	47
- ฟังเหตุผลของลูกบ้าง ควรเข้าใจปัญหาของวัยรุ่นให้มากขึ้น	5	8
- เป็นกันเองกับเพื่อน ๆ เมื่อเพื่อนมาเที่ยวที่บ้าน	13	9
4. ให้คำปรึกษาแนะนำ		
- ให้คำปรึกษาคำแนะนำต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาให้กำลังใจ	33	55
- เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเพื่อนให้ฟัง	-	2
5. การให้ความอิสระในการคบเพื่อน		
- เปิดโอกาสให้ได้มีอิสระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ	73	88
- ไม่ต้องการให้ยึดติดกับเรื่องนี้มากเกินไป	37	34
- แล้วยแต่ลูกจะเลือกปฏิบัติ ไม่อยากให้ มายุ่งเรื่องส่วนตัว	32	6

จากตารางที่ 4.10 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ ทั้งหมด 5 ด้านพบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการสอนดักเตือน และ ด้านการให้ความอิสระในการคบเพื่อน ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสอนดักเตือน โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดาสอนบุตรว่าควรคบคนลักษณะอย่างไร ซึ่งบุตรต้องการให้

บิดาสอนและตักเตือนตนถึง 88 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 23 คน และในประเด็นเดียวกันนี้ บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาเป็นลำดับรองลงมา ส่วนที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา มากที่สุด เป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการให้ความอิสระในการคบเพื่อน โดยบุตรต้องการให้มารดา เปิดโอกาสให้บุตรมีอิสระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติ ในประเด็นนี้ถึง 88 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 15 คน และในทางตรงกันข้าม บุตรต้องการการปฏิบัติ ในประเด็นนี้จากบิดาเป็นลำดับรองลงมา

ตารางที่ 4.11 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการพัฒนา
บุคลิกภาพ (n= 320 คน)

การพัฒนาบุคลิกภาพ	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอนการปฏิบัติตน ให้ถูกต้องตามกาลเทศะ	18	25
- ตักเตือนไม่ให้นอนดึก ไม่กินอาหารรสจัด ซีนอม ผักผลไม้ ให้กินเยอะ ๆ	-	7
- สอนการปฏิบัติตัวให้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยแก้ไขดูแล ข้อบกพร่องทางบุคลิกภาพ	77	95
- ตักเตือนให้ดูแลรักษาร่างกายให้สะอาดให้รักสวยรักงาม	-	34
- ให้ห่วงใยในเรื่องสุขภาพกินอาหารที่มีประโยชน์	14	-
2. การสนับสนุนส่งเสริม		
- ช่วยส่งเสริมในการแต่งตัว ความสวยงามของรูปร่างหน้าตา พอสมควร	36	72
- สนับสนุนการออกกำลังกายและดูแลอาหารการกิน ที่มี ประโยชน์บำรุงผิวพรรณ	11	14
- จัดอุปกรณ์เสริมบุคลิกภาพให้ เช่น เครื่องแต่งกาย, และ ผลิตภัณฑ์เสริมความงาม	24	36
- ให้เงินไปซื้อชุดเครื่องสำอางของตัวเอง	3	-
3. ความเข้าใจยอมรับ		
- ให้เข้าใจและยอมรับในการแต่งตัวของวัยรุ่นบ้าง	15	4
- ให้เข้าใจว่าบุตรสามารถดูแลหน้าตาตัวเองได้ ปล่อยตามธรรมชาติ	39	52
4. การให้คำปรึกษาแนะนำ		
- ให้คำแนะนำบ้างในบางครั้งเรื่องการรักสวยรักงาม	44	-
- ให้คำปรึกษาการรับประทานอาหารควบคุมน้ำหนัก	10	-

จากตารางที่ 4.11 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน ด้านการสนับสนุนส่งเสริม และด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกันและประเด็นเดียวกันเหมือนกัน คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดามีการสอนการปฏิบัติตัวให้มีบุคลิกภาพที่ดี ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของบุคลิกภาพ อย่างไรก็ตาม บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาจำนวน 95 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 18 คน ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาให้คำแนะนำบ้างในการรักสวยรักงาม ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 44 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา เป็นลำดับรองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม โดยบุตรต้องการให้มารดาส่งเสริมการแต่งตัว ความสวยงามของรูปร่าง หน้าตา ตามสมควร ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 72 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 36 คน

ตารางที่ 4.12 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดา มารดาในเรื่องการ
แสดงออกทางอารมณ์ (n = 320 คน)

การแสดงออกทางอารมณ์	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอนการใช้อารมณ์ที่ถูกต้องที่ถูกที่ควร	68	55
2. การให้คำปรึกษา แนะนำ		
- ให้คำแนะนำดูแลการแสดงออกของลูกบ้าง	41	-
- ตักเตือนห้ามปรามถ้าเราแสดงกิริยาที่ไม่ดี และช่วยควบคุมอารมณ์	112	148
3. การเป็นแบบอย่างที่ดี		
- แสดงเป็นตัวอย่างที่ดี เช่น ให้ใจเย็น ๆ ไม่ใจร้อน	35	33
4. ความเข้าใจยอมรับ		
- ให้เข้าใจการแสดงออกทางอารมณ์ของวัยรุ่น	82	93
- ให้ฟังเหตุและผลให้มาก ๆ ไม่ใช่อารมณ์รุนแรงกับบุตร	48	20

จากตารางที่ 4.12 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำและด้านความเข้าใจยอมรับ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกันและประเด็นเดียวกันเหมือนกัน คือ บุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดาให้คำปรึกษาแนะนำ ประเด็นตักเตือน ห้ามปราม ถ้าบุตรแสดงกิริยาที่ไม่ดี และช่วยควบคุมอารมณ์ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติมากในประเด็นนี้ถึง 148 คน ซึ่งมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 36 คน ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติทั้งจากบิดาและมารดาในด้านเดียวกันและประเด็นเดียวกันเหมือนกัน คือ ด้านความเข้าใจยอมรับ โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดา เข้าใจการแสดงออกทางอารมณ์ของวัยรุ่น ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 93 คนซึ่งมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 11 คน

ตารางที่ 4.13 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการศึกษา และความสำเร็จทางการศึกษา (n = 320 คน)

การศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสนับสนุนส่งเสริม		
- ส่งให้เรียนสูง ๆ ให้การศึกษามาก ๆ จนสำเร็จ	70	49
- สนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์การเรียนและเงินทุนการศึกษา	72	171
- ให้เรียนให้เลือกเรียนสิ่งที่อยากเรียน	25	31
2. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอน แนะนำวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ	87	35
- ตักเตือนเมื่อเราออกนอกกลุ่มนอกรทางให้แม่เป็นแบบอย่าง	-	13
3. ความเข้าใจยอมรับ		
- ให้การยอมรับและไว้วางใจ ให้รางวัลบ้างถ้าสอบได้คะแนนดี ชมเชยเมื่อประสบความสำเร็จ ถ้าผิดพลาดก็ไม่ซ้ำเติม ไม่คิดว่ากล่าวมากนั้ก	107	31
4. ความสนใจเอาใจใส่ดูแล		
- พุดคุยถามติดตามผลการเรียนอยู่เสมอดูแลเอาใจใส่มาก ๆ ถามว่าอยากเรียนอะไร	30	-
- สอนการบ้านให้เวลาไม่เข้าใจให้พาไปเรียนพิเศษ	18	27
- เวลาอยู่บ้านช่วยสอนหนังสือให้ซื้อหนังสือมาให้อ่าน	7	-

จากตารางที่ 4.13 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา ทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน และด้านความเข้าใจยอมรับ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านความเข้าใจยอมรับ โดยบุตรต้องการให้บิดาให้การยอมรับและไว้วางใจบุตร ควรให้รางวัลบ้างเมื่อบุตรประสบความสำเร็จซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติถึง 107 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 76 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม โดยบุตรต้องการให้มารดาสนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์การเรียนและเงินทุนการศึกษา ซึ่งบุตรต้องการ

ให้มารดาปฏิบัติถึง 171 คน ซึ่งมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 99 คน และในด้านเดียวกันนี้ บุตรยังต้องการการปฏิบัติจากมารดาในประเด็น ส่งให้เรียนสูง ๆ จนสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่บุตรต้องการจากมารดาในลำดับรองลงมา แต่อย่างไรก็ตามบุตรก็ยังต้องการการปฏิบัติจากบิดามากกว่ามารดาถึง 21 คน บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาเป็นลำดับรองลงมา คือ ด้านการสอนชี้แนะ ตักเตือนซึ่งบุตรต้องการให้บิดาสอนแนะนำบุตรถึงวิธีการเรียนให้สำเร็จซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติ 87 คน ซึ่งมากกว่ามารดาถึง 52 คน

ตารางที่ 4.14 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่อง
การวางแผนการประกอบอาชีพ (n = 320 คน)

การวางแผนการประกอบอาชีพ	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนชี้แนะตั้งแต่อ่อน		
- สอนให้รู้จักคิดก่อนทำเป็นแบบอย่าง	11	-
- ทำในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ	4	3
- ให้ทำงานในอาชีพที่รัก ให้คำปรึกษา	46	42
2. การให้คำปรึกษาแนะนำ		
- แนะนำอาชีพที่เหมาะสมในอนาคต โดยปรึกษากัน	159	131
- ให้กำลังใจ ช่วยเหลือลูก เมื่อมีปัญหา	12	-
- ควรถามว่า ชอบทำงานอะไร	15	-
- เล่าประสบการณ์ชีวิตให้ฟัง	-	1
3. การให้ความอิสระ		
- ให้ตัดสินใจเอง วางแผนอนาคตเอง	30	75
- ให้อิสระในการเลือกงาน ไม่บังคับ	43	51
- ไม่ต้องคาดหวังอะไรมาก	52	46
- ควรดูแลอยู่ห่าง ๆ	10	3
4. การสนับสนุนส่งเสริม		
- ฝากงานให้เมื่อเรียนจบ	10	9
- เก็บเงินไว้ให้ ลงทุนประกอบอาชีพ	3	4
- ส่งให้เรียนสูง ๆ จะได้ทำงานที่ดี ๆ	7	5
- ให้ทำงานไปด้วย เรียนไปด้วย	-	1

จากตารางที่ 4.14 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการวางแผนการประกอบอาชีพทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ และด้านการให้ความอิสระ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกันและประเด็นเดียวกันเหมือนกัน คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ โดยบุตรต้องการให้ทั้งบิดาและมารดา

แนะนำอาชีพที่เหมาะสมในอนาคต ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 159 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 28 คน ลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา คือ ด้านการให้ความอิสระ โดยบุตรต้องการให้บิดาไม่ต้องคาดหวังอะไรมาจากตัวบุตร ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 52 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาในด้านเดียวกันนี้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน โดยบุตรต้องการให้มารดาให้บุตรตัดสินใจเองวางแผนอนาคตเอง ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 75 คน ซึ่งมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 45 คน

ตารางที่ 4.15 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการค้นหา
ประสบการณ์แปลกใหม่ (n = 320 คน)

การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสนับสนุนส่งเสริม		
- พาไปท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ความรู้	66	55
- พาไปหาประสบการณ์นอกสถานที่ เช่น พักแรม , เที่ยวป่า		
- พาไปศึกษาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ และซื้อหนังสือพิมพ์ให้อ่าน	49	46
	25	-
2. การให้คำปรึกษา แนะนำ		
- ให้คำปรึกษาในเรื่องการค้นหาประสบการณ์	48	32
- เล่าเรื่องประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ ให้ฟัง	16	31
- แนะนำให้หาประสบการณ์เอง และหารายได้พิเศษ	36	22
- แนะนำให้ลูกฟังข่าวสารต่าง ๆ จากทาง โทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์ , อินเทอร์เน็ต	-	27
- คอยเป็นเพื่อนและให้กำลังใจช่วยเหลือดูแล	-	12
3. การให้ความอิสระในการค้นหา		
- ต้องการค้นหาประสบการณ์ทางอินเทอร์เน็ต	7	-
- ทดลองทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง	50	68
- ปล่อยให้อิสระบ้างในการค้นหา	64	38
- อยากให้เข้าใจ ในการกระทำของเราซึ่งแนะนำเตือน ถ้าทำผิด	15	28

จากตารางที่ 4.15 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่ทั้งหมด 3 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้านคือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมและด้านการให้ความอิสระในการค้นหา ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม โดยบุตรต้องการให้บิดาพาไปท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ เพื่อหาประสบการณ์ความรู้ ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติถึง 66 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 11 คน ซึ่งประเด็นเดียวกันนี้แต่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาเป็นลำดับรองลงมา ส่วนด้านที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา

มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการให้ความอิสระในการค้นหา โดยบุตรต้องการให้มารดาให้อิสระในการทดลองทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้ 68 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 18 คน และบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาเป็นลำดับรองลงมา ในด้านเดียวกันนี้ แต่เป็นประเด็นปล่อยให้บุตรเป็นอิสระบ้างในการค้นหา ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 26 คน

ตารางที่ 4.16 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง (n = 320 คน)

การมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การให้ความอิสระ		
- ยอมรับและเชื่อมั่นในการตัดสินใจของบุตร	61	64
- ให้อิสระในการตัดสินใจ ด้วยตนเอง	57	96
- ปล่อยให้เป็นตัวของตัวเอง ผจญโลกภายนอกด้วยตัวเอง	60	11
- ไม่เลี้ยงลูกแบบไข่ในหิน	1	-
- ลงมือทำเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง	11	-
- ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวเรื่องส่วนตัวมากเกินไป	22	54
- ไม่บังคับในสิ่งที่เราไม่ชอบ	16	16
2. การให้คำปรึกษาแนะนำ		
- ให้คำแนะนำตามที่เราปรึกษา	69	76
3. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอนให้เป็นคนกล้าตัดสินใจในทางที่ถูกที่ควร เป็นผู้นำแบบอย่าง	40	-
4. การให้ความช่วยเหลือ		
- ช่วยตัดสินใจบ้าง ในบางเรื่อง ถ้าตัดสินใจผิดช่วยตัดสินใจใหม่	21	33
- ส่งเสริมให้ทำในสิ่งที่ตนชอบและดี	27	19

จากตารางที่ 4.16 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเองทั้งหมด 4 ด้านพบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการให้ความอิสระ และด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ โดยบุตรต้องการให้บิดาให้คำแนะนำตามที่บุตรปรึกษา ซึ่งบุตรต้องการจากมารดาในด้านเดียวกันและประเด็นเดียวกันนี้ แต่เป็นลำดับรองจากด้านการให้ความอิสระ ซึ่งบุตรต้องการ

ให้มารดาให้อิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยต้องการให้มารดาปฏิบัติเป็นจำนวนถึง 96 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 39 คน ส่วนด้านที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาเป็นลำดับรองลงมา คือ ด้านการให้ความอิสระ ในประเด็นยอมรับและเชื่อมั่นในการตัดสินใจของบุตร

ตารางที่ 4.17 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการมี
เหตุผลและความยุติธรรม (n = 320 คน)

การมีเหตุผลและความยุติธรรม	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การรับฟังเหตุผล		
- รับฟังเหตุผลของเราบ้าง พุดคุยกัน โดยใช้เหตุผลให้มากที่สุด	79	93
- รับฟังความคิดเห็นให้คำปรึกษา	12	-
2. การใช้เหตุผล		
- มีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ	42	8
- ไม่ใช่อารมณ์กับบุตรต้องใจเย็น ๆ	38	48
- ใช้เหตุผลแก้ปัญหาใช้ปัญญาตัดสินใจแทนกำลังถ้าทำผิดให้ ทำโทษพอสมควร	27	26
3. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ มีเหตุผลเสมอ	69	76
4. การเป็นแบบอย่างที่ดี		
- มีความยุติธรรมกับลูกทุก ๆ คนวางตัวเป็นกลางไม่ลำเอียง	94	74

จากตารางที่ 4.17 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการมีเหตุผล และความยุติธรรม
ทั้งหมด 4 ด้านพบว่า บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 3 ด้าน
คือ ด้านการรับฟังเหตุผล ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งรายละเอียด
มีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี
โดยบุตรต้องการให้บิดามีความยุติธรรมกับลูกทุก ๆ คน วางตัวเป็นกลางไม่ลำเอียง ซึ่งบุตรต้องการ
ให้บิดาปฏิบัติมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 20 คน ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดา
มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการรับฟังเหตุผล โดยบุตรต้องการให้มารดาฟังเหตุผลของบุตร
และใช้เหตุผลกับบุตรให้มากที่สุด ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 93 คน มากกว่าบิดา 14 คน
และในด้านเดียวกันนี้ประเด็นเดียวกันนี้เหมือนกัน บุตรก็ต้องการการปฏิบัติจากบิดาด้วยอีกเช่นกัน
แต่เป็นลำดับรองลงมา ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดาเป็นลำดับรองลงมาคือ
ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยบุตรต้องการให้มารดาสอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์มีเหตุผลอยู่เสมอ
ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 76 คน

ตารางที่ 4.18 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการยอมรับของสังคม (n = 320 คน)

การยอมรับของสังคม	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- สอนวิธีการเข้าสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี	150	184
2. การสนับสนุนเปิดโอกาส		
- พาบุตรไปเข้าสังคมบ้าง	83	55
- เปิดโอกาสให้บุตรได้ไปเที่ยวกับเพื่อนฝูงบ้าง ไม่ใช่เก็บตัวอยู่กับบ้าน	12	22
- ให้บุตรได้เรียนรู้ อยู่ในสังคมได้ด้วยตัวเอง เผชิญโลกภายนอกเองบ้าง	70	62
3. ความเข้าใจยอมรับ		
- ยอมรับและเข้าใจ ในการแต่งกายของเราบ้างเพราะสมัยนิยม สังคมเปลี่ยนแปลงไป	25	25
- ไม่ตำหนิตัวว่าลูกต่อหน้าคนอื่น ควรชื่นชมยินดีและยอมรับในทุก ๆ เรื่อง	7	-

จากตารางที่ 4.18 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการยอมรับของสังคมทั้งหมด 3 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน และด้านการสนับสนุนเปิดโอกาส ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ในด้านเดียวกัน และประเด็นเดียวกันเหมือนกัน คือด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยบุตรต้องการให้บิดาและมารดา สอนวิธีการเข้าสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติในประเด็นนี้ถึง 184 คน ซึ่งมากกว่าบิดา 34 คน และบุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากเป็นลำดับรองลงมาในด้านการสนับสนุนเปิดโอกาส โดยบุตรจำนวน 62 คน ต้องการให้มารดาเปิดโอกาสให้บุตรได้เรียนรู้ อยู่ในสังคมได้ด้วยตนเอง ในขณะที่บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากเป็นลำดับที่ 2 คือด้านการสนับสนุนเปิดโอกาส โดยต้องการให้บิดาพาบุตรไปเข้าสังคมบ้าง ซึ่งบุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติถึง 83 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 28 คน

ตารางที่ 4.19 จำนวนบุตรวัยรุ่นที่ระบุความต้องการต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องการส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม (n = 320 คน)

การส่งเสริมความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	จำนวนบุตรที่ต้องการให้ปฏิบัติ	
	บิดา	มารดา
1. การสอนชี้แนะตักเตือน		
- ให้สอนและปลูกฝังให้เรารักความเป็นไทยและดูแลรักษาธรรมชาติ	60	43
- ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ ชวนกันปลูกต้นไม้	24	-
- สอนให้ปฏิบัติตนตามประเพณีไทย วัฒนธรรมและ มารยาทของไทย	50	40
- ปลูกฝังให้ รักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม	42	76
2. การเป็นแบบอย่างที่ดี		
- ทิ้งขยะให้ถูกที่ รักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาด	10	21
- ปลูกต้นไม้มาก ๆ รอบบริเวณบ้าน	34	-
- ให้พ่อและแม่เป็นแบบอย่างความเป็นอยู่แบบไทย ๆ	31	63
3. การสนับสนุน		
- พาไปทำบุญในวันสำคัญไปวัดด้วยกันบ่อย ๆ	17	17
- สนับสนุนกินอยู่แบบไทยใช้ของไทย เที่ยวเมืองไทย	33	35
- พาไปเที่ยวสถานที่ที่เป็นไทย ๆ ไปกันทั้งครอบครัว	34	29
- ให้เล่าให้ฟังถึงความเป็นอยู่แบบไทยในสมัยก่อน ๆ ที่แปลกจากสมัยปัจจุบัน	7	4
4. ความเข้าใจยอมรับ		
- ศึกษาด้วยตนเองยอมรับ ในสิ่งที่เราทำอยู่	39	55

จากตารางที่ 4.19 แสดงภาพรวมความต้องการเรื่องการส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ทั้งหมด 4 ด้าน พบว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ด้าน คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 เหมือนกัน คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยบุตรต้องการให้บิดาสอนและปลูกฝังให้บุตรรักความเป็นไทยและดูแลรักษารัฐชาติ ซึ่งประเด็นนี้บุตรต้องการให้บิดาปฏิบัติถึง 60 คน ซึ่งมากกว่ามารดาเป็นจำนวนถึง 17 คน ในขณะที่ในด้านเดียวกันนี้ ประเด็นที่บุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ปลูกฝังให้บุตรรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมซึ่งประเด็นนี้บุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติถึง 76 คน ซึ่งมากกว่าบิดาถึง 34 คน และในด้านเดียวกันนี้บุตรยังต้องการให้บิดาปฏิบัติมากเป็นลำดับรองลงมาในประเด็นสอนให้ปฏิบัติตนตามประเพณีไทย วัฒนธรรม และมารยาทของไทย ซึ่งบุตรจำนวน 10 คน ต้องการการปฏิบัติประเด็นนี้จากบิดามากกว่ามารดา ส่วนความต้องการเป็นลำดับรองลงมาที่บุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติ คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี โดยเฉพาะบุตรต้องการให้ให้เป็นแบบอย่างที่ดี ในความเป็นอยู่แบบไทยๆ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติมากกว่าบิดาเป็นจำนวนถึง 32 คน

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติของบิดามารดา

ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติของบิดามารดาในเรื่องต่าง ๆ จำนวน 16 เรื่อง ได้สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow 5 ชั้น (Maslow 1943 อ้างถึงใน ลักษณ์า สรวิวัฒน์ 2544: 150-152) ดังที่แสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ และความต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา

ทฤษฎีของ Maslow	เรื่องความต้องการของบุตรวัยรุ่น	ลำดับความต้องการการปฏิบัติของบิดา	ลำดับความต้องการการปฏิบัติของมารดา
1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)	1.1 ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน	1.1.1 ให้เงินพอประมาณตามความจำเป็น	1.1.1 ให้เงินพอประมาณตามความจำเป็น
		1.1.2 สอนให้รู้จักเก็บออม ประหยัดมัธยัสถ์	1.1.2 อยากได้ค่าขนมมากกว่าเดิมเพราะไม่พอใช้
	1.2 อาหารการกินประจำวัน	1.2.1 ซื้อและทำอาหารที่บุตรชอบกินและมีประโยชน์	1.2.1 ซื้อและทำอาหารที่บุตรชอบกินและมีประโยชน์
		1.2.2 ช่วยทำอาหารบ้างในบางครั้งที่ไม่อยู่	1.2.2 สอนให้กินอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน
	1.3 สุขภาพอนามัย	1.3.1 พาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา	1.3.1 พาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา
		1.3.2 ร่วมกันออกกำลังกายทั้งครอบครัว	1.3.2 สอนและแนะนำให้ดูแลรักษาสุขภาพตนเอง
	1.4 ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา	1.4.1 ให้ความรู้ คำแนะนำ คติเตือนใจในทางที่ดี	1.4.1 อธิบายให้เข้าใจ ไม่คลุมเครือ
		1.4.2 สอนในสิ่งที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องที่เหมาะสมและไม่ควรทำตามวัย	1.4.2 เป็นที่ปรึกษาที่ดี พูดคุยได้ถาม อยู่เสมอ

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทฤษฎีของ Maslow	เรื่องความต้องการของบุตรวัยรุ่น	ลำดับความต้องการการปฏิบัติของบิดา	ลำดับความต้องการการปฏิบัติของมารดา
2. ความต้องการปลอดภัย (Security Needs)	2.1 ความรัก ความอบอุ่น และความห่วงใย	2.1.1 ดูแลเอาใจใส่ให้มากๆ	2.1.1 ให้ความรัก ความอบอุ่นและห่วงใยมากๆ
		2.1.2 พุดคุยกันอย่างเข้าใจ รับฟังความคิดเห็น	2.1.2 มีเวลาให้กับลูกมากกว่านี้
	2.2 ความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม	2.2.1 จัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ สวยงาม สะอาดเรียบร้อย	2.2.1 สอนและดักเตือนให้ทำความสะอาด
		2.2.2 จัดบ้านให้มีความเป็นส่วนตัวทำห้องส่วนตัวให้	2.2.2 จัดบ้านให้มีความเป็นส่วนตัวหรือทำห้องส่วนตัวให้
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs)	3.1 การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ	3.1.1 สอนและแนะนำว่าควรคบคนลักษณะอย่างไร	3.1.1 เปิดโอกาสให้อิสรระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ
		3.1.2 เปิดโอกาสให้อิสรระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ	3.1.2 สอนและแนะนำว่าควรคบคนลักษณะอย่างไร

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทฤษฎีของ Maslow	เรื่องความต้องการของ บุตรวัยรุ่น	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของบิดา	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของมารดา	
4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs)	4.1 รูปร่างและการพัฒนา บุคลิกภาพ	4.1.1 สอนการปฏิบัติตน ให้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยแก้ไข ข้อบกพร่อง	4.1.1 สอนการปฏิบัติตน ให้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยแก้ไข ข้อบกพร่อง	
		4.1.2 ให้คำแนะนำบ้าง ในบางครั้งเรื่อง การรักสวยรักงาม	4.1.2 ช่วยส่งเสริม การแต่งกาย ความสวยงามของ รูปร่าง หน้าตา พอสมควร	
		4.2 การแสดงออกทาง อารมณ์	4.2.1 ตักเตือนและสอน ให้ควบคุมอารมณ์ ห้ามปรามถ้าบุตร แสดงกิริยาที่ไม่ดี	4.2.1 ตักเตือนและสอน ให้ควบคุมอารมณ์ ห้ามปรามถ้าบุตร แสดงกิริยาที่ไม่ดี
			4.2.2 เข้าใจการแสดงออก ทางอารมณ์ของ วัยรุ่น	4.2.2 เข้าใจการแสดงออก ทางอารมณ์ของ วัยรุ่น
		4.3 การศึกษาและความ สำเร็จทางการศึกษา	4.3.1 ยอมรับและ ไว้ใจใน การเรียน และให้ รางวัลเมื่อประสบ ความสำเร็จ	4.3.1 สนับสนุนในเรื่อง อุปกรณ์การเรียน และเงินทุนการศึกษา
			4.3.2 สอนและแนะนำวิธี การเรียนให้ประสบ ความสำเร็จ	4.3.2 ส่งให้เรียนสูงๆ ให้ การศึกษามากๆ
	4.4 การวางแผน การประกอบอาชีพ	4.4.1 แนะนำอาชีพที่ เหมาะสม	4.4.1 แนะนำอาชีพ ที่เหมาะสม	
		4.4.2 ไม่ต้องคาดหวังมาก เกินไป	4.4.2 ให้ตัดสินใจวางแผน อนาคตเอง	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทฤษฎีของ Maslow	เรื่องความต้องการของ บุตรวัยรุ่น	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของบิดา	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของมารดา
	4.5 การค้นหา ประสบการณ์ แปลกใหม่	4.5.1 พาไปท่องเที่ยวตาม สถานที่ต่างๆ เพื่อ หาความรู้และ ประสบการณ์	4.5.1 ให้ทดลองทำสิ่ง แปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง
		4.5.2 ให้อิสระบ้างในการ ค้นหาประสบการณ์	4.5.2 พาไปท่องเที่ยวตาม สถานที่ต่าง ๆ เพื่อหา ความรู้และ ประสบการณ์
	4.6 การยอมรับของสังคม	4.6.1 สอนวิธีการเข้า สังคม และเป็นแบบ อย่างที่ดี	4.6.1 สอนวิธีการเข้า สังคม และเป็นแบบ อย่างที่ดี
		4.6.2 พาบุตรไปเข้าสังคม	4.6.2 ให้บุตรได้เรียนรู้ การอยู่ในสังคมด้วย ตนเอง
5. ความต้องการ ตระหนักแท้ใน ตนเอง (Self- Actualization Needs)	5.1 การมีอิสระในการ ตัดสินใจ และการ เป็นตัวของตัวเอง	5.1.1 ให้คำปรึกษา แนะนำตามที่บุตร มาปรึกษา	5.1.1 ให้อิสระในการ ตัดสินใจเอง
		5.1.2 ยอมรับและเชื่อมั่น ในการตัดสินใจของ บุตร	5.1.2 ให้คำปรึกษาแนะนำ ตามที่บุตรมา ปรึกษา
	5.2 การมีเหตุผล และ ความยุติธรรม	5.2.1 มีความยุติธรรมกับ บุตรทุกๆ คน	5.2.1 รับฟังเหตุผลของ บุตร
		5.2.2 รับฟังเหตุผลของ บุตร	5.2.2 สอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์และมี เหตุผล
	5.3 การส่งเสริม สุนทรียภาพ และ ความเป็นไทยและ รักษารัฐชาติ สิ่งแวดล้อม	5.3.1 สอนและปลูกฝังให้ รักษาความเป็นไทย และรักษารัฐชาติ	5.3.1 ปลูกฝังให้รักษา ความสะอาด สภาพแวดล้อม

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทฤษฎีของ Maslow	เรื่องความต้องการของ บุตรวัยรุ่น	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของบิดา	ลำดับความต้องการการ ปฏิบัติของมารดา
		5.3.2 สอนให้ปฏิบัติตน ตามประเพณีไทย วัฒนธรรมไทย และ มารยาทไทย	5.3.2 เป็นแบบอย่าง ความเป็นอยู่ แบบไทย

สรุปความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดามารดา ในเรื่องต่าง ๆ จำนวน 16 เรื่อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามที่ Maslow ได้อธิบายไว้ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ลำดับขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ได้แก่

1.1 ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน

ค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต คือ เป็นสิ่งที่นำไปจัดซื้อ จัดหาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ มาสนองความต้องการของร่างกายซึ่งได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ถ้าร่างกายขาดปัจจัยจำเป็นเหล่านี้อาจทำให้มีชีวิตอยู่ไม่ได้ บุตรจึงต้องการค่าใช้จ่ายเพื่อนำไปซื้อหาอาหารเพื่อสนองความต้องการของร่างกาย ตลอดจนใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนหรือค่าเดินทางไปโรงเรียน อย่างไรก็ตามบุตรต้องการให้บิดามารดาจ่ายให้ตามความจำเป็น พอประมาณตามความเหมาะสม รวมทั้งสอนให้บุตรรู้จักประหยัดออมค่าใช้จ่าย

1.2 อาหารการกินประจำวัน

อาหารการกินประจำวัน เป็นความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย ซึ่งการศึกษาพบว่า บุตรต้องการให้บิดามารดาซื้อและทำอาหารที่ชอบกินและมีประโยชน์ ซึ่งบุตรต้องการให้มารดาสอนบุตรให้กินอาหารให้ครบ 5 หมู่ ทุก ๆ วัน นอกจากนั้น บุตรต้องการให้บิดาช่วยจัดหาอาหารในบางครั้งที่แม่ไม่อยู่ และช่วยจ่ายค่าอาหาร

1.3 สุขภาพอนามัย

การดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและการออกกำลังกาย การจะมีสุขภาพที่ดี ต้องมีการออกกำลังกายและหมั่นดูแลสุขภาพของตนเอง การศึกษานี้พบว่า บุตรต้องการให้บิดามารดาพาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา เช่น ไปเดิน วิ่งเพื่อสุขภาพตามสวนสาธารณะ นอกจากนั้น บุตรต้องการให้บิดาไปเล่นกีฬาร่วมกันทั้งครอบครัวทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง และส่งผลดีต่อสุขภาพจิตไปด้วย และบุตรต้องการให้มารดามีการสอนและแนะนำให้ดูแลรักษาสุขภาพ

1.4 การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา

การให้ความรู้สอนในสิ่งที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นให้ความรู้ คำแนะนำอธิบายเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาให้เข้าใจ ไม่คลุมเครือ และบุตรต้องการให้มารดาปฏิบัติตนให้เป็นที่ปรึกษาที่ดีสำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาและบุตรต้องการให้บิดาสอนในสิ่งที่ถูกต้อง และเรื่องที่ควรทำ และไม่ควรทำเกี่ยวกับเรื่องเพศ

2. ความต้องการปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่

2.1 การให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นให้ความรัก ความอบอุ่น มีความห่วงใยมาก ๆ รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่อธิบายว่า มนุษย์ต้องการความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งไม่ใช่เฉพาะทางร่างกายเท่านั้น แต่เป็นความมั่นคงทางด้านจิตใจด้วย นอกจากนี้ บุตรต้องการให้บิดามารดามีเวลาให้กับบุตรมากกว่านี้ ซึ่งบุตรต้องการให้บิดามารดามีเวลาให้กับบุตร และมีการพูดคุยกันอย่างเข้าใจ รับฟังความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

2.2 การดูแลที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อม

การดูแลที่พักอาศัยสภาพแวดล้อม บุตรต้องการได้รับความเป็นส่วนตัวในเรื่องที่อยู่อาศัยและต้องการที่อยู่อาศัยที่สะอาดสวยงาม การที่บุตรต้องการห้องส่วนตัวเพราะวัยรุ่นต้องการอิสระมีความเป็นส่วนตัว ไม่ต้องการให้ใครมาวุ่นวาย ก้าวก่ายเรื่องส่วนตัว ดังนั้นบิดามารดาควรจัดหาบริเวณส่วนตัวให้บุตร รวมทั้งบุตรต้องการให้มารดาสอนชี้แนะให้บุตรดูแลรักษาความสะอาดที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมและต้องการให้บิดามีการจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ สะอาด สวยงาม เรียบร้อย เพื่อสนองความต้องการให้บุตรได้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีมีความสุข

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) ได้แก่

3.1 การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ

การคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ บุตรต้องการให้บิดามารดาปฏิบัติมากที่สุด ในประเด็นให้ความอิสระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งสอนแนะนำลักษณะเพื่อนที่ดีที่บุตรควรเลือกคบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า ทุกคนต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ในที่นี้บุตรต้องการมีเพื่อน ต้องการความรักจากเพื่อน ขณะเดียวกันบุตรก็ต้องการให้ความรักแก่เพื่อนด้วยเช่นเดียวกัน แต่การคบเพื่อนย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย ถ้าเพื่อนชักจูงไปในทางที่ดีย่อมเกิดผลดี ในทางตรงข้ามถ้าเพื่อนชักจูงไปในทางเสียหาย

ย่อมเกิดผลเสีย ดังนั้นบุตรต้องการให้บิดามารดาสอน ดักเตือน ซึ่งแนะนำให้บุตรคบเพื่อนที่ดี ปฏิบัติตนตามแนวทางที่เหมาะสม

4. ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) ได้แก่

4.1 การพัฒนาบุคลิกภาพ

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นสอนการปฏิบัติตนให้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องทางบุคลิกภาพ รวมทั้งให้คำแนะนำและส่งเสริมในการแต่งกายให้ดูสวยงาม ซึ่งการมีบุคลิกภาพที่ดีนั้นจะส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของคนรอบข้างหรือสังคม ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า มนุษย์ต้องการการยอมรับยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น

4.2 การควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นดักเตือนห้ามปราม ถ้าบุตรแสดงกิริยาที่ไม่ดี รวมถึงให้บิดามารดาเข้าใจในการแสดงออกทางอารมณ์ของบุตร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า มนุษย์ต้องการการได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น การที่บุตรมีการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม มีการควบคุมอารมณ์ได้ จะได้รับการยอมรับจากคนในสังคม เช่น กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

4.3 การศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นให้การยอมรับและไว้วางใจในการเรียน รวมทั้งสนับสนุนเงินทุนการศึกษา และอุปกรณ์การเรียน และมีการสอนแนะนำวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ ให้รางวัลหรือแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า มนุษย์ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น โดยเฉพาะการได้รับการยอมรับในความสามารถของตน ดังเช่นในที่นี้บุตรต้องการให้บิดามารดายอมรับชื่นชมยินดีกับความสำเร็จในการศึกษาของบุตรตลอดจนส่งเสริมยอมรับในผลการเรียนของบุตร เพราะถ้าบุตรได้รับการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาจากบิดามารดาจะทำให้บุตรมีกำลังใจ และสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษา และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และได้รับการยกย่องจากสังคม

4.4 การวางแผนการประกอบอาชีพ

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดในประเด็นแนะนำอาชีพที่เหมาะสมในอนาคตให้กับบุตร แต่อย่างไรก็ตาม บุตรต้องการให้บิดามารดาเปิดโอกาสให้บุตรตัดสินใจเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์ต้องการได้รับการยกย่องนับถือ คือการนับถือตนเอง และได้รับการนับถือจากผู้อื่น ในที่นี้บุตรต้องการตัดสินใจเอง มีความเชื่อมั่น

ต่อการตัดสินใจของตนเอง แต่ขอคำแนะนำจากบิดามารดาเพื่อเป็นข้อมูลในการช่วยการตัดสินใจเท่านั้น จะเห็นได้ว่าถ้าบิดามารดาให้โอกาสบุตรตัดสินใจเลือกอาชีพ จะทำให้บุตรภูมิใจในตนเอง ที่ได้รับการยกย่องยอมรับสนับสนุนจากบิดามารดา

4.5 การค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากที่สุดในประเด็นให้อิสระในการทดลอง ทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ด้วยตนเอง รวมถึงพาไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ ซึ่งตรงกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า มนุษย์ต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ บุคคลย่อมเข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจของตนเองตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ในที่นี้บุตรต้องการให้บิดาพาไปหาความรู้ หาประสบการณ์ และให้โอกาสบุตรคิดค้นทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย เพื่อเป็นการค้นหาและพัฒนาความสามารถของตนเอง และอาจนำมาซึ่งประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งจะทำให้บุคคลอื่น ๆ ในสังคมมีการยอมรับในความสามารถหรือประสบการณ์ของบุตรที่แตกต่างไปจากคนอื่น ฉะนั้นบิดามารดาจึงควรให้การส่งเสริมสนับสนุนบุตรในการเรียนรู้ประสบการณ์แปลกใหม่ ในสิ่งที่ดีและบิดามารดาควรให้การช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษา ให้กำลังใจ แก่บุตรให้การยอมรับแสดงความชื่นชม ยกย่องจะทำให้บุตรสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามได้

4.6 การเข้าสังคมและการยอมรับของสังคม

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากที่สุดในประเด็นสอนวิธีการเข้าสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการเข้าสังคมและเปิดโอกาสให้บุตรเรียนรู้การอยู่ในสังคมด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ที่กล่าวว่า ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น โดยการที่ผู้อื่นยอมรับในความสามารถ ให้ความสนใจ ในที่นี้บุตรต้องการให้บิดามารดาสอนวิธีเข้าสังคม และพาไปเข้าสังคมบ้างเพราะ การได้เข้าสังคมและแสดงตัวให้สังคมรู้จัก เป็นการแสดงการยอมรับจากสังคม

5. ความต้องการตระหนักแท้ในตนเอง (Self-actualization Needs) ได้แก่

5.1 การมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากที่สุดในประเด็นให้คำปรึกษาแนะนำให้อิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง และยอมรับเชื่อมั่นในการตัดสินใจของบุตร การปฏิบัติของบิดามารดาดังกล่าวจะส่งผลให้บุตรเป็นคนที่สามารถคิดวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียก่อนที่จะตัดสินใจ ทำให้มีความสามารถนำทางตนเองต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ที่จะต้องเกิดขึ้นในภายภาคหน้า

5.2 การมีเหตุผลและความยุติธรรม

บุตรต้องการให้บิดามารดา มีความยุติธรรมกับลูกทุก ๆ คน วางตัวเป็นกลาง ไม่ลำเอียง รวมทั้งรับฟังเหตุผลของบุตร และสอนให้รู้จักคิดวิเคราะห์เหตุผล ถ้าบุตรได้รับความ เท่า

เทียมกันทุกคน ไม่ลำเอียง รวมทั้งบิดามารดาพูดคุยกับบุตรอย่างมีเหตุผล จะทำให้บุตรรู้สึกมีคุณค่า ในตนเองไม่เกิดความหวาดระแวงวิตกกังวล

5.3 การส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทย และรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือประเด็นปลูกฝังนิสัยให้รักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมและสอนให้บุตรรักความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโลว์ ที่กล่าวว่า ความต้องการตระหนักแท้ในตนเอง คือการที่บุคคลเข้าใจตนเองมีจิตสำนึกที่ดีในการที่จะพัฒนาในสิ่งที่เป็ประโยชน์ ดังเช่นในที่นี้บุตรต้องการที่จะพัฒนารักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดอยู่เสมอไม่ให้ เสื่อมโทรม นอกจากนี้ยังต้องการอนุรักษ์ สืบสานความเป็นไทยไว้

จากการศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นในเรื่องต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่าทุกเรื่องของความต้องการ ได้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow ที่ได้อธิบายไว้ทั้งหมด 5 ลำดับขั้น เมื่อบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดาในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้น บิดามารดาจึงควรสนองความต้องการแก่บุตรเพื่อให้บุตรได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขตามความเหมาะสมในสภาพความเป็นจริง และมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยซึ่งจะช่วยให้บุตรเติบโตอย่างมีคุณภาพ ช่วยสร้างสรรค์ประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมประเทศชาติสืบต่อไป

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2547 จำนวน 2,568 คน ทั้ง 9 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 320 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีสัดส่วน โดยแบ่งแยกนักเรียนตามโรงเรียน ระดับชั้น และห้องเรียน และมีการสุ่มนักเรียนในแต่ละห้องเรียน โดยการสุ่มอย่างง่ายจากเลขที่ประจำตัวนักเรียน

เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามปลายเปิดที่ให้นักเรียนเขียนความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา ซึ่งแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความต้องการของบุตรวัยรุ่น ประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนและครอบครัว 10 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับบิดามารดา 4 ข้อ ส่วนที่ 2 ความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติของบิดาจำนวน 16 ข้อ และความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติของมารดาจำนวน 16 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 346 คน โดยประสานงานกับอาจารย์หัวหน้าระดับชั้นในการแจกและเก็บแบบสอบถามจากนักเรียน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากนักเรียนจำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92 ซึ่งทั้งหมดเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดที่เก็บรวบรวมได้ทำการลงรหัสข้อมูลให้ครบถ้วน เพื่อทำการวิเคราะห์อีกต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐานของบุตรวัยรุ่นและครอบครัว และความต้องการของบุตรวัยรุ่นต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดา

1. บุตรที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 57.8) กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 33.8, 33.1 และ 33.1 ตามลำดับ) ส่วนใหญ่มีผลการเรียนในระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.01-3.00 (ร้อยละ 52.2) บิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ร้อยละ 47.5 และ 57.9 ตามลำดับ) และประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 41.9 และ 32.8 ตามลำดับ) โดยมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 69.1 และ 77.5 ตามลำดับ)

2. เมื่อพิจารณาเฉพาะรายด้านและประเด็นที่สำคัญที่บุตรต้องการมากที่สุดของเรื่องต่าง ๆ มีดังนี้

2.1 เรื่องการให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย บุตรมีความต้องการจากบิดามากที่สุดคือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ โดยเฉพาะประเด็นให้บิดาดูแลเอาใจใส่ให้มาก ๆ และบุตรมีความต้องการจากมารดามากที่สุดคือ ด้านการแสดงความรัก โดยเฉพาะประเด็นให้ความรัก ความอบอุ่นห่วงใยมาก ๆ

2.2 เรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน บุตรมีความต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเหมือนกันคือ ด้านความพอประมาณการใช้จ่าย ในประเด็น ควรให้เงินใช้จ่ายพอประมาณตามความจำเป็น

2.3 เรื่องอาหารการกินประจำวัน บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดเหมือนกัน คือ ด้านความเอาใจใส่ จัดหาอาหารในประเด็นซื้อและทำอาหารที่เราชอบกินมีประโยชน์

2.4 เรื่องความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดคือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแล ในประเด็นจัดสภาพแวดล้อมให้นำอยู่สบายเป็นระเบียบเรียบร้อย บุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุด คือด้านการสอนชี้แนะ ตักเตือน ในประเด็นสอนและตักเตือนให้หมั่นทำความสะอาด

2.5 เรื่องสุขภาพอนามัย บุตรมีความต้องการจากบิดาและมารดามากที่สุดเหมือนกัน คือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ โดยเฉพาะในประเด็นพาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา

2.6 เรื่องความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา บุตรมีความต้องการจากบิดาและมารดามากที่สุดเหมือนกันคือ ด้านการสอนและตักเตือนให้ความรู้ ซึ่งบุตรต้องการจากบิดามากที่สุดในประเด็นให้ความรู้ คำแนะนำคิดเตือนใจในทางที่ดี และต้องการจากมารดามากที่สุดในประเด็นอธิบายเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาให้เข้าใจไม่คลุมเครือ

2.7 เรื่องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดคือ ด้านการสอนตักเตือน ในประเด็นสอนและแนะนำว่าควรคบคนลักษณะอย่างไร ในขณะที่บุตร

ต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุด คือ ด้านการให้ความอิสระในการคบเพื่อน ในประเด็นเปิดโอกาสหรือให้อิสระในการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ

2.8 เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ บุตรมีความต้องการจากบิดาและมารดามากที่สุด เหมือนกันคือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยเฉพาะประเด็น สอนการปฏิบัติตัวให้มีบุคลิกภาพที่ดี และช่วยแก้ไขดูแลข้อบกพร่องทางบุคลิกภาพ

2.9 เรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ บุตรต้องการจากบิดาและมารดามากที่สุด เหมือนกันคือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ โดยเฉพาะประเด็นตักเตือนห้ามปรามถ้าบุตรแสดงกิริยาที่ไม่ดี

2.10 เรื่องการศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มากที่สุดคือ ด้านความเข้าใจยอมรับ ในประเด็นให้ยอมรับและไว้วางใจในการเรียน บุตรต้องการ การปฏิบัติจากมารดามากที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ในประเด็นสนับสนุนในเรื่อง อุปกรณ์การเรียนและเงินทุนการศึกษา

2.11 เรื่องการวางแผนการประกอบอาชีพ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากที่สุดเหมือนกัน คือ ด้านการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะในประเด็น แนะนำอาชีพที่เหมาะสม ในอนาคต

2.12 เรื่องการค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มากที่สุดคือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมโดยเฉพาะประเด็นที่ต้องการให้บิดาพาไปท่องเที่ยว สถานที่ต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ความรู้ และบุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุด ด้านการให้ความอิสระในการค้นหาโดยเฉพาะประเด็น ให้บุตรทดลองทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

2.13 เรื่องการมีอิสระในการตัดสินใจการเป็นตัวของตัวเอง บุตรต้องการการปฏิบัติ จากบิดามากที่สุด คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ ในประเด็นและให้คำแนะนำตามที่บุตรปรึกษา และบุตรต้องการการปฏิบัติจากมารดามากที่สุด คือ ด้านการให้ความอิสระ ในประเด็นให้อิสระ ในการตัดสินใจด้วยตนเอง

2.14 เรื่องการมีเหตุผลและความยุติธรรม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุด ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ในประเด็นมีความยุติธรรมกับลูกทุกๆ คน ส่วนบุตรต้องการการปฏิบัติ จากมารดามากที่สุด ด้านการรับฟังเหตุผลโดยเฉพาะประเด็นรับฟังเหตุผลของบุตร

2.15 เรื่องการยอมรับของสังคม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด เหมือนกัน ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน โดยเฉพาะประเด็นสอนวิธีการเข้าสังคมและเป็นแบบอย่าง ที่ดี

2.16 เรื่องการส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทยและรักษารัฐธรรมนูญซึ่งบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดาและมารดามากที่สุดเหมือนกันคือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน ซึ่งบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามากที่สุดในประเด็นให้สอนและปลูกฝังให้บุตรรักความเป็นไทยและรักษารัฐธรรมนูญ แต่ต้องการจากมารดามากที่สุดในประเด็น ปลูกฝังให้บุตรรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม

2. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลนำเสนอตามแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับความต้องการของบุตรวัยรุ่นในเรื่องต่าง ๆ สรุปเฉพาะด้านและประเด็นที่สำคัญดังนี้ :-

2.1 ผลการศึกษาเรื่องการให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ โดยเฉพาะประเด็นบุตรต้องการให้บิดาดูแลเอาใจใส่ให้มาก ๆ และบุตรมีความต้องการจากมารดามากที่สุด คือ ด้านการแสดงความรัก โดยเฉพาะประเด็นให้ความรักความอบอุ่นห่วงใยมาก ๆ ซึ่งความต้องการเช่นนี้ได้สอดคล้องกับทฤษฎีของ อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow 1943 อ้างถึงใน ลักษณ์า สรวิวัฒน์ 2544: 150-152) ที่กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในขั้นที่ 3 คือ มนุษย์ต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ คนทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น โดยเฉพาะวัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลแวดล้อม ทั้งจากพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ในขณะที่เดียวกันก็มีความรักในตนเอง รักเพื่อน รักพวกพ้อง และรักเพื่อนต่างเพศ แบบรักของคนหนุ่มสาว (สุพัตรา สุภาพ 2534: 45-48) นอกจากนี้วัยรุ่นยังต้องการความเข้าใจความหวังดี ความเอื้ออาทร ความห่วงใย อยากให้ผู้อื่นสนใจ เห็นความสำคัญของตน (วิทยา นาควัชระ 2544 : 209-211, จิตตินันท์ เดชะคุปต์ 2543: 45-46) ซึ่งความต้องการเหล่านี้สามารถแสดงออกด้วยการสัมผัสกอดรัดที่เป็นความรักทุกชนิด ซึ่งนำมาเพื่อความสุข ความอบอุ่นทางใจ ดังจะเห็นได้จาก ผลการศึกษาของ ราศรี ธรรมนิยม (2539: 75-76) ที่ศึกษาความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากพ่อแม่ ที่พบว่าบุตรต้องการให้แม่ให้ทางใจ คือ ให้ความเมตตา รักใคร่ เอาใจใส่ สนใจ ต้องการให้พ่อให้ทางใจ คือ ให้พ่อมีเวลาให้กับลูกบ้าง และคำอุทธรณ์ของเด็กที่มีต่อพ่อแม่ คือ ขอให้ลูกได้รับสิ่งอันยิ่งกว่าอาหารเลี้ยงร่างกาย ลูกขอความอบอุ่น ความมั่นคงปลอดภัย เนื่องจากพ่อแม่รักลูกขอความรักของพ่อแม่อันมีต่อลูก จงหลังไหลมาไม่ขาดสาย (ประมวญ ดิศินสัน 2520: 134-135) แม้กระทั่งบรรดาสิ่งของต่าง ๆ ที่เด็ก ๆ ต้องการนั้นยังไม่สำคัญเท่ากับความรัก ความอบอุ่นทางใจที่เด็กได้รับจากบิดามารดา (ผกา สัตยธรรม 2543: 19)

อย่างไรก็ตามคนที่ขาดความรักจากพ่อแม่ มักยังต้องการความรักจากคนอื่นมาชดเชย หรือ คนที่รู้สึกว่ามีใครรักตน ไม่มีคนที่ตนจะรัก เช่น เด็กกำพร้า เด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกัน เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่มีความสุข คนเหล่านี้ มักจะเศร้าเหงา ว้าเหว่ ไม่เชื่อว่าใครจะรักตนจริง มีความสะเทือนใจเป็นปมด้วยในตนเอง เป็นความพิการทางใจ ถ้ามีความคิดเช่นนี้ฝังลึกตลอดไป จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายต่อตนเองครอบครัวและสังคม (โสมรสมิ์ จันทรประภา 2543: 78-79 , สุชา จันทรธอม 2533: 112) ฉะนั้นบิดามารดา จึงควรปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ พร้อมทั้งจะอยู่เคียงข้างบุตรให้ความอบอุ่นใจให้ความปลอดภัย ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด แสดงความรัก ความอบอุ่น โดยการสัมผัสกอดจูบลูบหมบ้าง ใช้ถ้อยคำที่สุภาพอ่อนโยนกับลูกให้กำลังใจเมื่อลูกรู้สึกท้อแท้ ผิดหวัง ตกใจเมื่อลูกทำผิด ให้อภัยเมื่อลูกพลาดพลั้ง และที่สำคัญคือ ให้มีเวลากับบุตรอย่างพอเพียง การที่บิดามารดาแสดงความรักความเอาใจใส่ความรับผิดชอบต่อบุตรอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลให้บุตรมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจที่มีความมั่นคงปลอดภัย มีความสุขมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม มีเพื่อนมากมีบุคลิกภาพที่ดี (วัชร ฐวธรรม 2543: 917)

2.2 ผลการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวัน บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านความพอประมาณในการใช้จ่าย ประเด็นให้เงินตามความจำเป็นพอประมาณและให้สอนชี้แนะการใช้เงิน ให้รู้จักเก็บออมประหยัดมัธยัสถ์ นอกจากนี้วัยรุ่นยังต้องการมีอิสระเสรีภาพในการใช้จ่ายมีเงินสดไว้ติดตัว รวมถึงต้องการได้รับคำแนะนำแบบอย่างที่ดีในการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม สอนให้รู้จักประหยัดมีการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์ส่งเสริมให้บุตรรู้จักเก็บสะสมเงินทองไว้ใช้ในยามจำเป็น ไม่นิยมความฟุ้งเฟ้อ ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อตนเอง และประเทศชาติ ซึ่งข้อค้นพบนี้ได้สอดคล้องกับบทเรียงความเรื่อง “ครอบครัวที่ฉันต้องการ” ของวัยรุ่นอายุ 12 – 17 ปี ที่กล่าวถึง การอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกมั่นคงนั้น ต้องมีการอยู่อย่างประหยัด เด็ก ๆ ต้องการให้พ่อแม่ใช้ชีวิตอยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ไม่ใช่เงินตามอย่างคนอื่น (โสภา ขปิลมันท์ 2546: คำปรารภ) (สุชา จันทรธอม 2542: 42, สุพัตรา สุภาพ 2534: 48-49)

บิดามารดาควรให้บุตรรู้จักรับผิดชอบตัวเองมีเสรีภาพในการใช้จ่ายเงินส่วนตัว สามารถบริหารจัดการการเงินให้ใช้จ่ายตามงบประมาณหรือให้เพียงพอ ใช้จ่ายสิ่งของหรือเลือกการบริการต่าง ๆ อย่างชาญฉลาด สามารถขบคิดปัญหาเศรษฐกิจของตน ให้บุตรรู้จักหางานทำมีรายได้พิเศษ เพื่อจะได้เห็นคุณค่าของเงิน มีความภาคภูมิใจ มั่นใจในตนเอง (ศรีเรือน แก้วกั้งวาล 2540: 395, จรรยา สุวรรณทัต 2542: 331 สุภาวี มาลากุล ณ อยุธยา 2521: 91) ทั้งนี้และทั้งนั้นบิดา

มารดาควรสอนให้บุตรคำนึงถึงการใช้จ่ายทรัพย์สินที่หามาได้ด้วยความมานะอดทน โดยรู้จักใช้จ่ายให้สมควรกับรายได้ รู้จักอดออมมัธยัสถ์ รู้จักประมาณตน

2.3 ผลการศึกษาเรื่องการดูแลอาหารการกินประจำวัน บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือด้านความเอาใจใส่จัดหาอาหาร ในประเด็นซื้อและทำอาหารที่ชอบกิน มีประโยชน์ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในเรื่องนี้ส่วนมากบุตรต้องการจากมารดามากกว่าบิดา ส่วนประเด็นที่บุตรเห็นความสำคัญรองลงมา คือ ด้านการสอนชี้แนะ ประเด็นสอน ให้กินอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน ซึ่งการที่บิดามารดาได้ดูแลเอาใจใส่ให้บุตรได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ เป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายให้กับบุตรได้มีความเจริญเติบโต ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นการบำบัดความต้องการทางร่างกาย อย่างไรก็ตามวัยรุ่นก็ต้องการความงดงามทางด้านร่างกาย กล่าวคือ ให้บิดามารดาเอาใจใส่เลือกอาหารที่รับประทานแล้วไม่อ้วน มีปริมาณเพียงพอและพอดีกับความต้องการทางร่างกาย รวมถึงเลือกอาหารที่สะอาดปลอดภัย มีสารอาหารที่ให้คุณค่าต่อร่างกายครบถ้วน 5 หมู่ ในทุก ๆ วัน (นิศา ชูโต 2543: 279) นอกจากนี้ บุตรยังต้องการให้มารดาปรุงอาหารที่หลากหลายไม่ซ้ำจำเจบ่อย ๆ นัก ให้คนในครอบครัวได้รับประทานอาหารพร้อมหน้ากันบ้าง แม้จะไม่ทุกมื้อก็ตามเพื่อได้มีเวลาได้ถามทุกข์สุขต่อกัน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527) การดูแลอาหารการกินของบุตรส่วนใหญ่ บุตรต้องการจากมารดามากกว่าบิดาแต่บางขณะ หรือบางโอกาส บุตรก็ต้องการให้บิดาช่วยเหลือบ้าง เพราะถ้าได้รับการปฏิบัติทั้งจากบิดาและมารดาจะทำให้ ครอบครัวอบอุ่นมีความสุข

ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ทั้งของบิดาและมารดาที่จะต้องดูแลในเรื่องอาหารการกินประจำวัน โดยมีบทบาทต่าง ๆ ได้แก่ บทบาทการรับประทานอาหารเช้า คือดูแลอาหารการกินประจำวัน เช่น สอนแนะนำแก่บุตรเกี่ยวกับการรับประทานอาหารเช้าที่มีประโยชน์และเหมาะสมกับความ ต้องการของร่างกาย และบริการบุคคลในครอบครัว ให้ได้รับประทานอาหารอย่างถูกหลัก โภชนาการ และบทบาททางเศรษฐกิจ คือ ช่วยจ่ายค่าอาหาร ทำอาหารบ้าง (สุชา จันทน์เอม 2542: 145-146, ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ 2537: 91-92)

2.4 ผลการศึกษาเรื่องความเป็นส่วนตัวของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม บุตร ต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านเอาใจใส่จัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่สวยงาม รวมถึงจัดทำห้องส่วนตัว และสอนชี้แนะให้บุตรรู้จักหมั่นรักษาความสะอาด ซึ่งความต้องการ ในเรื่องนี้ได้สอดคล้องกับความต้องการของบุตรที่พบโดย ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540: 396) ที่ว่า “ขอให้ลูกได้มีส่วนส่วนตัวของลูกในบ้านเพื่อว่าลูกจะได้ทำงานเงียบๆ เป็นอิสระแก่ตัวเอง” ซึ่งแสดงว่าบุตรต้องการความเป็นอิสระ การเป็นตัวของตัวเอง ชอบอยู่ตามลำพัง โดยมีห้องเป็นสัดส่วน มีของใช้เป็นส่วนตัวไม่มีผู้อื่นมาวุ่นวาย หรือไม่ก้าวร้าวในห้องส่วนตัว ไม่มารบกวน

หรือเวลาจะเข้าไปห้องนอนของบุตร ควรขออนุญาตก่อน (สุชา จันทน์เอม 2543 : 152-153) ขณะเดียวกัน บุตรก็ต้องการให้บริเวณบ้านมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ปลูกต้นไม้ไม่มาก ๆ ให้ดูสดชื่น กล่าวคือมีที่อยู่อาศัยที่ถูกสุขลักษณะ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพิษภัยมารบกวน (สำนักงานคณะกรรมการ การส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2535: 1-4) นอกจากนี้บุตรยังต้องการให้บิดามารดาช่วยสอนเด็กเตือนวิธีรักษาความสะอาดโดยช่วยดูแลบ้าง ให้คำแนะนำ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีใช้เวลา่วมกันในการทำงานบ้าน เช่น ช่วยกันทำความสะอาดบ้าน, ปลูกต้นไม้ ทำงานอดิเรกต่าง ๆ (วิทยา นาควัชระ 2543: 402-403 , วันเพ็ญ พงศ์ประยูร 2545: 413-416)

2.5 ผลการศึกษาเรื่องสุขภาพอนามัย บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดเหมือนกันคือ ด้านความสนใจเอาใจใส่ดูแลสุขภาพในประเด็น พาไปออกกำลังกายบ้างเมื่อมีเวลา เล่นกีฬาร่วมกับครอบครัว และสอนแนะนำการดูแลสุขภาพ ส่งเสริมในการออกกำลังกาย เล่นกีฬาต่าง ๆ

แสดงให้เห็นว่าบุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดาเป็นอย่างมากในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายให้กับบุตร ดังนั้น บิดามารดาควรพานบุตรไปออกกำลังกายไปพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้านบ้าง เช่น ไปเดินเล่นบริเวณสวนสุขภาพหรือสถานที่ต่างๆ ทำให้ได้เปลี่ยนบรรยากาศและเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว (รุจา ภูไพบูลย์ 2534: 103-104) นอกจากนี้บิดามารดาควรสนับสนุนให้บุตรได้ออกกำลังกายอยู่เสมอ โดยการช่วยเหลือจัดหาเครื่องออกกำลังกาย อุปกรณ์กีฬาต่าง ๆ ให้บุตรได้ออกกำลังกาย ได้เล่นกีฬาตามความถนัด ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้บุตรรู้จักใช้เวลาว่างในทางที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ใช้พลังงานในทางที่ถูกต้องและเป็นการระบายความต้องการลดความเครียดในเชิงสร้างสรรค์ (วิทยา นาควัชระ 2543: 402-402, สุชา จันทน์เอม 2542: 145-146) อีกทั้งบิดามารดาควรดูแลเอาใจใส่บุตรเมื่อยามเจ็บป่วย พานบุตรไปตรวจสุขภาพเป็นประจำ ตลอดจนดูแลเรื่องการรับประทานอาหารควบคู่ไปกับการออกกำลังกาย เพื่อรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี ป้องกันโรคร้ายต่าง ๆ ได้ดีร่างกายแข็งแรง

2.6 ผลการศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุดคือ ด้านการสอนและแนะนำให้ความรู้เรื่องเพศ โดยบุตรต้องการให้บิดามารดาอธิบายเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาให้เข้าใจไม่คลุมเครือ ให้คำแนะนำคติเตือนใจทางที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้วัยรุ่นจะเป็นวัยที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเรื่องเพศสูงมาก แต่วัยรุ่นส่วนมากก็ยังคงต้องการคำแนะนำ คำปรึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมจากผู้ใหญ่ ดังที่เห็นได้จากผลการสำรวจในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า บุตรวัยรุ่นต้องการคำแนะนำ การอธิบายอย่างเข้าใจในเรื่องเพศจากบิดามารดา จึงเป็นหน้าที่ที่บิดามารดาต้องให้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษากับบุตรโดยไม่ปิดบัง ควรสอนให้บุตรเรียนรู้ว่าเรื่อง

เพศเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ แต่ควรรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองให้เหมาะสมกับวัย เวลา และสถานการณ์รอบตัว สั่งสอนดูแลให้บุตรรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่ยั่วที่จะทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ให้คำแนะนำแก่บุตรเมื่อร่างกายเกิดการเปลี่ยนแปลงจากฮอร์โมนเพศ ทางสรีระของร่างกาย (รุจา ฎุโพนุลย์ 2534: 122) ซึ่งผู้ใหญ่หรือบิดามารดาควรให้ความรู้เรื่องเพศตามความเป็นจริงชี้แนะ ให้บุตรเห็นว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ด้วยการใช้คำพูด คำสอนที่สมเหตุผลเพื่อให้บุตรเข้าใจว่า เพราะบิดามารดามีความรัก ความห่วงใย ปรารถนาดีต่อบุตรอยู่เสมอ

2.7 ผลการศึกษาเรื่องการคบเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านการให้ความอิสระในการคบเพื่อน ในประเด็นเปิดโอกาสให้มีอิสระ ในการคบเพื่อน และเพื่อนต่างเพศ และบุตรต้องการให้บิดามารดาสอนตักเตือนว่าควรคบคน ลักษณะอย่างไร เข้าใจยอมรับเพื่อนของบุตร ซึ่งสาเหตุเป็นเพราะวัยรุ่นต้องการคบเพื่อน รวมกลุ่ม กับเพื่อนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนจะมีความสำคัญมากในช่วงวัยรุ่น เพราะมีความรู้สึกนึกคิด ที่คล้ายกัน และคุยกันรู้เรื่อง นอกจากนั้นต้องการให้เพื่อนยอมรับจึงทำตามเพื่อน แม้จะขัดกับ ความรู้สึกของตนในบางครั้งก็ตาม (จิตตินันท์ เชชะคุปต์ 2543: 45-46 , วิทยา นาควัชร 2544: 209-211) การที่วัยรุ่นได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่มิมีความสำคัญน้อยกว่าการได้รับการยอมรับ จากเพื่อนในวัยเดียวกัน (สุชา จันทน์เอม 2529: 37-40) ดังนั้นบุตรวัยรุ่นจะเริ่มแยกตัวเป็นอิสระ จากครอบครัวโดยให้ความสำคัญกับเพื่อนมากขึ้น มีการคบเพื่อนเป็นหมู่คณะ เป็นเพื่อนสนิทหรือ เป็นเพื่อนคู่หู ซึ่งเป็นการแสดงออกเพื่อต้องการเรียนรู้ และการมีบทบาทในสังคม

ดังนั้นบิดามารดาควรยินยอมให้บุตรได้เข้ากลุ่มกับเพื่อนบ้าง คือ ได้พบปะสังสรรค์ กับเพื่อนฝูงตามสมควรถ้าไม่เป็นการชักนำไปในทางที่เสียหายก็ไม่ควรที่จะเข้มงวดจนเกินไป ควรมีการยึดหยุ่นบ้างตามสมควร (สุพัตรา สุภาพ 2534: 48-49) ในบางโอกาสบิดามารดาควร อนุญาตให้บุตรได้พาเพื่อนมาเที่ยวที่บ้านบ้างหรือจัดหาอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ เลี้ยงเพื่อนที่บ้าน ตามสมควร เพื่อฝึกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ขณะเดียวกันบิดามารดาควรได้สังเกต พฤติกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเพื่อน พร้อมกับให้คำปรึกษา แนะนำพูดคุยแก่เพื่อนของบุตรบ้างซึ่ง เป็นการแสดงถึงความเป็นกันเอง นอกจากนี้บิดามารดาควรเปิดโอกาสให้บุตรได้ไปเที่ยวกับ เพื่อน ๆ ทั้งชายและหญิงบ้างในสถานที่และเวลาที่ปลอดภัย (พรพิมล เขียมนครินทร์ 2541, โสภณัท นุชนารต 2542: 168-171) โดยมีการอบรมบทบาททางสังคมที่เหมาะสมให้แก่บุตร โดยควรชี้แนะให้บุตรรู้จักคบเพื่อนที่ดี ให้ตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มเพื่อนที่ดี เพื่อนจะ สนับสนุนและเป็นแรงผลักดันให้ร่วมคิดร่วมกระทำในสิ่งที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ แต่ใน บางขณะการปฏิบัติตนของวัยรุ่นอาจจะขัดแย้งกับทัศนคติของผู้ใหญ่บ้าง บิดามารดาจึงควรเข้าใจ มีความอดทนและยอมรับในอารมณ์และเหตุผลของบุตร พยายามปรับตัวเข้าหากัน เพื่อให้เกิด

ความรู้สึกที่ดีต่อกัน เป็นการป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เช่นปัญหาช่องว่างระหว่างวัยเกี่ยวกับการคบเพื่อนของบุตร

2.8 ผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดา มากที่สุด ด้านการสอนชี้แนะตักเตือนโดยสอนการปฏิบัติตนให้มีบุคลิกภาพที่ดี และแก้ไข ข้อบกพร่องทางบุคลิกภาพ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ในประเด็นช่วยสนับสนุนในเรื่องการ แต่งตัว ความสวยงามของรูปร่างหน้าตา ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีเรือน แก้วกัจจาล (2540: 360-361) ที่กล่าวถึงว่า วัยรุ่นต้องการความมั่งคั่งทางร่างกาย เพราะคิดว่า ความงามทางกายและรูปร่างหน้าตาจะเป็นแรงจูงใจให้เข้ากลุ่มได้ง่าย เป็นที่ยอมรับของสังคมและ ดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม ฉะนั้นวัยรุ่นจึงมักสนใจเอาใจใส่ในเรื่องการแต่งตัวเสื้อผ้า ทรงผม เครื่องประดับต่าง ๆ เป็นพิเศษ ซึ่งทำให้เกิดความภูมิใจ มั่นใจในตนเองยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน บุตรยังต้องการมีบุคลิกภาพที่ดี อยากแก้ไขปรับปรุงส่วนที่บกพร่องหรือเป็นปมด้อยในตนเอง เพราะส่วนบกพร่องเหล่านี้ทำให้เสียบุคลิกภาพ ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง บุตรจึงต้องการ การสนับสนุนส่งเสริมจากบิดามารดา เช่น อาจจะขอซื้อผลิตภัณฑ์เสริมความงามต่าง ๆ เพราะ บางคนไม่พอใจในการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนเอง มีความวิตกกังวลในส่วนบกพร่องของ ร่างกายตนทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัว แต่ถ้าบางคนเข้าใจตนเอง และยอมรับได้ในสภาพการ เปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ก็จะมีมั่นใจและปรับตัวได้ดี (ปราณี แสคคง 2538: 17)

หน้าที่ของบิดามารดาที่ควรปฏิบัติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือช่วยดูแลชี้แนะให้บุตรรู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายและเสื้อผ้า เพราะบุคลิกภาพที่จะ ดูดีนั้น ควรมองเห็นความสะอาดของร่างกายและเสื้อผ้าเป็นประการสำคัญก่อน นอกจากนั้น บิดามารดาควรชี้แนะให้บุตรเลือกสรรเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะที่สังคมยอมรับ ไม่แต่งกายในลักษณะล้อแหลมสายดาหรือเป็นอันตรายต่อตนเอง ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นมักจะเลือกหา เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายตามกระแสนิยมของวัย โดยบิดามารดาต้องหมั่นสังเกตดูแลบุคลิกภาพ การแต่งกายของบุตรวัยรุ่นอยู่เสมอ ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมไม่สมควร ก็ต้องอธิบายเหตุผลหรือ ห้ามปราม การที่บุตรจะมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกรอบมโนธรรม ความรู้ และ ทัศนคติของบิดามารดา โดยบิดามารดาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดี มีพฤติกรรม ที่เหมาะสม มีบุคลิกภาพที่ดี บทบาทสำคัญที่กล่าวมานี้ บิดามารดาควรปลูกฝังและหล่อหลอมให้ กับบุตร ตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งเป็นบุคลิกภาพติดตัวถึงวัยผู้ใหญ่ผู้ตลอดชีวิต

2.9 ผลการศึกษาเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดา มารดามากที่สุด คือ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ ในประเด็นตักเตือนห้ามปราม ถ้าบุตรแสดง กิริยาที่ไม่ดี และช่วยควบคุมอารมณ์ และด้านความเข้าใจยอมรับ ในประเด็นให้เข้าใจการแสดง

ออกทางอารมณ์ของบุตร สอนการใช้อารมณ์ที่เหมาะสม ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า ช่วงชีวิตในวัยรุ่นเป็นช่วงวัยแห่งความสับสนทั้งเรื่องของร่างกาย และอารมณ์ จึงอาจมีการแสดงกิริยาท่าทางที่บิดามารดาารู้สึกว่าเป็นการก้าวร้าว ไม่สุภาพอ่อนน้อม (ปราณี แสคอง 2538: 3) แสดงความรู้สึกที่รุนแรงไม่ว่าจะสมหวังหรือผิดหวัง บางครั้งจะลงโทษตัวเองว่าเป็นคนผิด บางคนอาจฆ่าตัวตายได้ ถ้าเกิดผิดหวัง เช่น เรื่องความรัก การสอบตก หรือถูกพ่อแม่ดูว่ากล่าว นอกจากนี้วัยรุ่นมักจะมองทุกอย่างในทางใดทางหนึ่งอย่างเอนเอียงมาก คือ ถ้าชอบก็จะชอบมาก ถ้าไม่ชอบก็จะคัดค้านไม่มีที่สิ้นสุด จะนับถืออุดมคติที่ตนเห็นว่าดีเป็นอย่างมาก ถ้าใครมาทำลายอุดมคติ ของตนก็จะต่อสู้อย่างรุนแรง (ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ 2538: 39)

ด้วยเหตุนี้บิดามารดาควรมีความเข้าใจในการแสดงออกของบุตรบ้าง และควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ควรปกครองบุตรด้วยความมีเหตุผลมีระเบียบวินัยที่คงเส้นคงวา ไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป ไม่ใช้อารมณ์ฉุนเฉียวกับบุตร ถ้าบุตรแสดงอารมณ์ หรือกิริยาที่รุนแรง บิดามารดาควรตั้งเตือนชี้แนะให้ใช้เหตุผลเหนืออารมณ์ ควรใช้คำพูดที่สุภาพกับบุตร เมื่อบุตรมีปัญหาทุกข์ร้อน ควรปลอบใจให้กำลังใจบุตรให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นที่พึ่งได้ที่สำคัญควรให้ความรัก ความมั่นคงจะทำให้บุตรมีความสุขมีอารมณ์ที่มั่นคง (โสภณัท นุชนารถ 2542: 168-171)

2.10 ผลการศึกษาเรื่องการศึกษาและความสำเร็จทางการศึกษา บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านการสนับสนุนส่งเสริม ในประเด็นช่วยสนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์การเรียน เงินทุนการศึกษา และด้านความเข้าใจยอมรับ ในประเด็นให้การยอมรับไว้วางใจในเรื่องการเรียน

บุตรวัยรุ่นระยะนี้ต้องการที่จะเลือกศึกษาในวิชาที่ตนมีความถนัดมีความชอบความสนใจมากที่สุด ซึ่งบิดามารดาควรส่งเสริมบุตรให้โอกาสได้ศึกษาตามที่บุตรต้องการและเพื่อเป็นการพัฒนาทางสติปัญญา บิดามารดาควรช่วยส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียน จัดอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการศึกษา (ยุพยงค์ โคตรพัฒนานนท์ 2543: 18, พรพิมล เจียมนาครินทร์ 2541: 11-13) จัดหาหนังสือที่ดีมีประโยชน์และเหมาะสมกับวัยมาให้บุตรอ่าน พยายามอดทนที่จะหารายได้มาเป็นทุนการศึกษาแก่บุตร ให้โอกาสบุตรได้ศึกษาเล่าเรียนตามความถนัด ความสนใจความสามารถให้สูงที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้ โดยไม่บังคับให้เรียนตามที่พ่อแม่คาดหวัง ตลอดจนแสดงความชื่นชมเมื่อบุตรประสบความสำเร็จ มอบของขวัญเป็นกำลังใจแสดงความยินดีตามวาระโอกาส (โสภณัท นุชนารถ 2542: 168-171, วราภรณ์ ตระกูลสฤณี 2544: 108-109)

ขณะเดียวกันบิดามารดาควรให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา ได้ถามถึงการเล่าเรียนของบุตรอยู่เสมอ ดูแลเอาใจใส่สนใจความสามารถเฉพาะทางของบุตร ควรชี้แนะแนวทางให้บุตร

เห็นว่าประสบการณ์ความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะเรียนรู้มากๆ ให้ใช้ความสามารถทางสติปัญญา ในทางสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ มีความคิดที่มองการณ์ไกล สามารถแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวัน ได้เหมาะสม ช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ดี (สุชา จันทน์เอม 2538: 163-164) ให้บุตรตัดสินใจ เลือกเรียนตามความสนใจ ไม่ควรคาดหวังในความสำเร็จของบุตรมากเกินไปจนเกิดความรู้สึกว่า เป็นการบีบบังคับ แต่ควรเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือชี้แนะในเรื่องที่บุตรขอความคิดเห็น ขอคำปรึกษา พร้อมให้การสนับสนุนในแนวทางที่ดีมีเป้าหมายมุ่งสู่การศึกษาในอนาคตที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในชีวิต

2.11 ผลการศึกษาเรื่องการวางแผนการประกอบอาชีพ บุตรต้องการการปฏิบัติจาก บิดามารดามากที่สุด ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำอาชีพที่เหมาะสม และด้านการให้ความเป็น อิสระในการตัดสินใจวางแผนในอนาคตเอง รวมทั้งไม่คาดหวังเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของบุตร มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า วัยรุ่นต้องการเป็นอิสระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น วางแผน โครงการชีวิตด้วยตนเอง (สุชา จันทน์เอม 2529: 37-40)

บิดามารดาควรแนะนำอาชีพ ลักษณะงานที่บุตรทำได้ในอนาคต ซึ่งบิดามารดา ควรสนใจในความถนัดของบุตร ช่วยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำถึงความชอบในอาชีพ ความสามารถ และความถนัดในงาน ทั้งนี้การตั้งเป้าหมายในอนาคตเป็นเรื่องที่วัยรุ่นต้องคำนึงถึงให้อยู่ในขอบเขต ที่จะทำให้สำเร็จ (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 361) บิดามารดาและผู้ใหญ่ควรช่วยส่งเสริมสนับสนุน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เก็บเงินไว้ให้บุตรลงทุนประกอบอาชีพ หรือให้คำชี้แนะบุตรในเรื่องการใช้ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการไปสมัครเข้าทำงาน

2.12 ผลการศึกษาเรื่องการค้นหาประสบการณ์แปลกใหม่ บุตรต้องการการปฏิบัติจาก บิดามารดามากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนพาไปท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ ด้านการให้ความอิสระในการค้นหาได้ทดลองทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ด้วยตนเองและให้คำแนะนำ ในการค้นหาประสบการณ์ เช่น การไปผจญภัยทางธรรมชาติตลอดจนการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งความต้องการของบุตรตรงกับพัฒนาการของวัยรุ่นที่ว่า วัยรุ่นต้องการเรียนรู้ทดลอง หาข้อเท็จจริงจากสิ่งแปลกใหม่ด้วยตนเองชอบความตื่นเต้นสนุกสนาน (จิตตินันท์ เดชะคุปต์ 2543: 45-46) ความต้องการเช่นนี้ บางครั้งจะรุนแรงมาก เช่น การคบเพื่อนใหม่การทำสิ่งต่าง ๆ ตามเพื่อนที่เป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบต่าง ๆ ชอบท้าทาย เหมือนกับยังถูกห้ามยิ่งอยากลอง เช่น การเดินขบวน การเสพยาเสพติด การแต่งกายที่แปลกประหลาด เพราะไม่ชอบความจำเจซ้ำซาก (วิทยา นาควัชระ 2544: 209-211, ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 360) นอกจากนี้ในโลกปัจจุบัน วัยรุ่นยังชอบการค้นหาความแปลกใหม่จากเทคโนโลยีที่แพร่หลายในลักษณะรูปแบบการสื่อสาร ที่ไร้พรมแดน เช่น จากอินเทอร์เน็ต เพื่อแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากโลกภายนอก

อย่างไรก็ตามนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีทั้งประโยชน์และโทษต่อวัยรุ่น ดังนั้นบิดามารดาควรต้องดูแลชี้แนะบุตรให้รู้จักเลือกแสวงหาความรู้ประสบการณ์ในแนวทางที่ถูกที่ควร ไม่ขัดต่อศีลธรรมและมนุษยธรรมของสังคม เช่น บิดามารดาควรสอนให้บุตรหลีกเลี่ยงหรือหมกมุ่นสิ่งที่ยั่วทางเพศ โดยพยายามชักชวนให้บุตรหันเหมาทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทดแทนอารมณ์ความต้องการทางเพศ หรือควบคุมอารมณ์ตนเองไว้ได้ เนื่องจากหน้าที่ของบุตรยังต้องอยู่ในวัยเรียน ต้องเร่งศึกษาหาความรู้จนสามารถทำงานหารายได้มาเลี้ยงชีพตนเองได้เสียก่อนจึงสมควรที่จะมีคู่ครอง เพื่อจะได้ดูแลช่วยเหลือตนเองไม่เป็นภาระต่อครอบครัวและสังคม นอกจากนี้บิดามารดาควรอนุญาตให้บุตรได้มีโอกาสทดลองทำสิ่งแปลกใหม่ที่ยังไม่เคยทดลองเพื่อเป็นการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ แต่ควรอยู่ภายใต้การดูแลโดยบิดามารดา

2.13 ผลการศึกษาเรื่องการมีอิสระในการตัดสินใจและการเป็นตัวของตัวเอง บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านการให้ความอิสระในการตัดสินใจด้วยตัวเอง ยอมรับและเชื่อมั่นในการตัดสินใจของบุตร ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำตามที่บุตรปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า วัยรุ่นต้องการความอิสระมีโอกาสในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิดการตัดสินใจ (จิตตินันท์ เชชะคุปต์ 2543: 45-46) อยากลงมือทำด้วยตัวเองไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มากำก่ายในชีวิตของตน เพราะคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน (วิทยานาควัชระ 2544 : 209-211) ความต้องการเป็นอิสระนี้จะรุนแรงมาก เพราะวัยรุ่นเป็นวัยอยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ จึงอยากแสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเองไม่ชอบให้ใครมาสอนมาช่วยเหลือ บางคนจึงมักทำอะไรโดยไม่ยอมให้ผู้ใหญ่รู้เห็น (สุพัตรา สุภาพ 2534: 45-48) อย่างไรก็ตามบุตรยังต้องการให้บิดามารดายอมรับและเชื่อใจลูก ไม่คอยจับผิดหรือคว่ำก่อนเกิดเหตุ ให้อภัย ให้โอกาส ได้ทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ไม่บังคับมากจนเกิดความเครียดพยายามแสวงหาความจริงและยืนหยัดด้วยตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดเป็นของตัวเองไม่อยู่ได้บังคับบัญชาของผู้ใด (สุรางค์ จันทน์เอม 2527, โสภา ชปิลมันท์ 2546:)

วัยรุ่นจะปรับตัวได้ดีมีความสุขเมื่อเขาอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาอนุโลมให้บุตรได้มีอิสระเป็นตัวของตัวเองภายในขอบเขตที่สมควร มีเหตุผล (จรรยา สุวรรณทัต 2542: 408) บิดามารดาควรให้บุตรได้แสดงออกเป็นผู้นำตนเอง ได้กล้าคิดกล้าตัดสินใจเอง บิดามารดาควรดูแลอยู่ห่าง ๆ เมื่อทำทุกอย่างได้ดีควรชื่นชมยินดีให้กำลังใจ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับบุตร และการได้รับการยอมรับจากครอบครัวทำให้บุตรพัฒนาความคิด นับถือตนเองเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง กล้าตัดสินใจเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง (พิมพ์ภา คงรุ่งเรือง 2542: 19) ฉะนั้น บิดามารดาควรให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจบุตรไม่ควรบังคับให้เขาเปิดเผยความลับของเขา ให้บุตรแสดงความคิดเห็นออกมาเอง ให้เขาได้เรียนรู้จากความผิดพลาดบ้าง

ให้เขาลงโทษตนเอง เรียนรู้ศีลธรรม กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง (สุภาวี่ มาลากุล ณ อยุธยา 2521: 91)

2.14 ผลการศึกษาเรื่องการมีเหตุผล และความยุติธรรม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด ด้านการรับฟังเหตุผล คือมีการรับฟังเหตุผลของบุตรบ้าง และพูดคุยกันโดยใช้เหตุผล รวมทั้งด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีความยุติธรรมกับลูก ๆ ทุกคนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าวัยรุ่นต้องการความถูกต้องความยุติธรรม ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้ใหญ่ โดยวัยรุ่นต้องการทำอะไรหลาย ๆ อย่าง เพื่อเรียกร้องความยุติธรรมทั้งในแง่ส่วนบุคคลและสังคม (ศรีเรือน แก้วกังวาล 2549: 360-361)

บิดามารดาควรสอนชี้แนะให้บุตรรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล โดยให้บุตรพูดถึงความจำเป็นที่ต้องทำเช่นนั้น ผลดีหรือผลเสียของการตัดสินใจทำเช่นนั้น และจะแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งบิดามารดาไม่ควรคิดแทนบุตร แต่สามารถสร้างอุดมคติและแรงจูงใจด้วยการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร (โสภณัท นุชนารถ 2542: 168-171)

2.15 ผลการศึกษาเรื่องการยอมรับของสังคม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด คือ ด้านการสอนชี้แนะตักเตือน สอนวิธีการเข้าสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุตรได้เรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าวัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับว่าตนเองมีคุณค่า มีความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในสังคม (จิตตินันท์ เคชะคุปต์ 2543: 45-46) ต้องการให้ตนเป็นคนสำคัญเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนฝูง และคนอื่น ๆ บางขณะการยอมรับจากผู้ใหญ่อังมีความสำคัญน้อยกว่าการยอมรับจากเพื่อนในวัยเดียวกันและ อยากให้สังคมยอมรับชมเชย อยากเด่น อยากดัง เป็นนักกีฬาที่เก่ง เป็นขวัญใจผู้คน (สุชา จันทน์เอม 2529: 37-40) ซึ่งความต้องการตำแหน่งทางสังคมนี้ เป็นความต้องการอันสูงสุดของวัยรุ่น

ดังนั้นบิดามารดาควรพาบุตรไปเรียนรู้การพบปะผู้คนในสังคมบ้าง ตลอดถึงสอนชี้แนะการเข้าสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ทางสังคม อบรมมารยาททางสังคมที่ดี เช่น การรับประทานอาหาร การสนทนา การปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่และบุคคล ฝึกสอนให้บุตรรู้จักเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ รู้จักแบ่งปันของกินของใช้ ให้ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน (โสภณัท นุชนารถ 2542: 168-171) นอกจากนี้ควรให้โอกาสบุตรได้เรียนรู้ความแปลกใหม่ ในสังคมบ้างเป็นบางครั้งถ้าไม่เกิดความเสียหาย (วิทยานาควิหระ 2544: 209-211)

2.16 ผลการศึกษาเรื่องการส่งเสริมสุนทรียภาพความเป็นไทย และรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม บุตรต้องการการปฏิบัติจากบิดามารดามากที่สุด ด้านการสอนชี้แนะ ในประเด็นปลูกฝังให้บุตรรักความเป็นไทย รักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม และแบบอย่างที่ดีจากบิดา

มารดา ในการกินอยู่แบบไทยใช้ของไทยเที่ยวเมืองไทย อย่างไรก็ตามการที่บุตรต้องการให้บิดามารดาสอนชี้แนะ ให้บุตรรักความเป็นไทยตลอดจนการรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมนั้น เพราะตระหนักถึงวัฒนธรรมประเพณีไทยที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตรงกับแนวคิดที่ว่าวัยรุ่นควรได้รับการพัฒนาให้มีสุนทรียภาพ ซาบซึ้งในความงาม ความไพเราะของศิลปประเพณี คณิต (สุชา จันทน์เอม 2533: 32) ตลอดถึงมีความรัก ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์มรดกไทย เอกลักษณ์ของชาติ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ บิดามารดาควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรในการดำเนินชีวิตแบบไทย ๆ สอนและปลูกฝังให้บุตรอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของไทยไว้ นอกจากนี้บิดามารดาควรพาบุตรไปปฏิบัติ ศาสนกิจตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อเป็นการกล่อมเกลาจิตใจให้บุตรมีคุณธรรม จริยธรรม มีศีลธรรม ประจําใจ (โสภณัท นุชนารถ 2542: 168-171) รวมถึงไปศึกษาหาความรู้จากชุมชนบ้างเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ และสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับบุตร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษานี้ช่วยให้บิดามารดาได้รับทราบถึงความต้องการของบุตรต่อการปฏิบัติตนของบิดามารดาในเรื่องต่าง ๆ เพื่อบิดามารดานำไปปรับปรุงการปฏิบัติของตนเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับบุตรในทุก ๆ ด้านคือ ทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา บิดามารดาไม่ควรจะเพิกเฉยหรือละเลยต่อความต้องการเหล่านี้

ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียน และบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บิดามารดาได้รับทราบความต้องการของบุตรวัยรุ่น และสามารถตอบสนองความต้องการของบุตรวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุตรวัยรุ่น และบิดามารดา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมบุตรวัยรุ่นให้เป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติตลอดไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นคำตอบที่ได้จากการวางกรอบกำหนดหัวข้อเรื่องความต้องการของบุตรตามทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย โดยให้บุตรเขียนแสดงความคิดเห็นเพียงในกรอบซึ่งไม่เปิดกว้างเสรี การวิจัยครั้งต่อไปอาจให้วัยรุ่นแสดงความคิดเห็นเรื่องความต้องการเองโดยเสรี ซึ่งอาจได้ข้อมูลที่เปิดกว้างมากขึ้น

3.2.2 วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาจเปลี่ยนจากวิธีการเขียนแสดงความคิดเห็นทางแบบสอบถามเป็นวิธีการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึก ซึ่งทำให้ได้รายละเอียดของการปฏิบัติตนของบิดามารดามากขึ้นเพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

3.2.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงความต้องการของเด็กวัยอื่น เช่น เด็กประถมปลาย หรือมัธยมศึกษาตอนต้นบ้าง ทั้งนี้เพราะเด็กแต่ละวัยมีพัฒนาการที่แตกต่างกันจึงมีความต้องการการปฏิบัติจากพ่อแม่ที่แตกต่างกันซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลการปฏิบัติตนของพ่อแม่ต่อเด็กแต่ละวัยที่ครอบคลุมมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) *ประมวลผลการวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทย* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- จิตตินันท์ เฉชะคุปต์ (2543) “วัยรุ่นยุคใหม่สู่การพัฒนาเต็มศักยภาพอย่างสร้างสรรค์”
วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช 13, 3 (กันยายน-ธันวาคม): 45-46
- จรรยา สุวรรณทัต (2542) “วัยรุ่นกับความสัมพันธ์ในครอบครัว” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม* หน่วยที่ 8 หน้า 399-495 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- เฉลียว บุรีภักดี (2526) “พ่อ” ใน *สังคมไทย* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (2538) “ความต้องการพื้นฐานของวัยรุ่น” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม* หน่วยที่ 1 หน้า 39 พิมพ์ครั้งที่ 5 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- นิตา ชูโต (2543) “พัฒนาการทางด้านร่างกาย” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาเด็กและเยาวชนกับการส่งเสริมอาชีพ* หน่วยที่ 4 หน้า 279 พิมพ์ครั้งที่ 6 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- ประมวญ ดิฉินสัน (2520) *วัยรุ่น วัยเร่ วัยวัฒนาจิตวิทยา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แพรววิทยา
- ปราณี แสดคง (2538) “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ กับการปฏิบัติพัฒนกิจของบิดามารดาระยะครอบครัวมีบุตรวัยรุ่น” *วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ผกา สัตยธรรม (2543) *สุขภาพจิตเด็ก* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์
- พรพิมล เข็มนครินทร์ (2541) *พัฒนาการวัยรุ่น* กรุงเทพมหานคร คอมพิวเตอร์
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญย์ (2538) *จิตวิทยาครอบครัว* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พิมพ์ิกา คงรุ่งเรือง (2542) “การศึกษาลักษณะพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนแห่งการเรียนรู้ของ
ไฮ/สโคป” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- เพยาวี ผลภาค (2539) “บทบาทของบิดามารดา การปรับตัวกับเพื่อนกับความรู้อันของวัยรุ่น”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ยุพยงค์ โศตรพัฒนานนท์ (2543) “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติพัฒนกิจของครอบครัวระยะมี
บุตรวัยรุ่นกับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ราศรี ธรรมนิยม (2536) “แม่ของข้าพเจ้าและแม่ในฝัน” การศึกษาเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายงาน
การวิจัยในชั้นเรียน วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
- _____ (2539) “ความต้องการของวัยรุ่นตอนต้น” รายงานการวิจัยในชั้นเรียน คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา
- รุจา ภูโพนบูลย์ (2534) การพยาบาลครอบครัวแนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้ ภาควิชาการพยาบาล
อนามัยแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- _____ (2542) “ครอบครัว สถาบันสังคมพื้นฐานพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย” วารสาร
การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544) จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน หน้า 150-151 กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- วรารณณ์ ตระกูลสถิตย์ (2544) จิตวิทยาการปรับตัว กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ
- วัชรีย์ ชูธรรม (2543) “หน้าที่ของพ่อแม่กับการสร้างบุคลิกภาพเด็กและเยาวชน” ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาปัญหาเด็กและเยาวชนกับการส่งเสริมอาชีพ หน่วยที่ 13 หน้า 917
พิมพ์ครั้งที่ 6 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- วันเพ็ญ พงษ์ประยูร (2545) “การแนะแนววัยรุ่น” ใน เอกสารสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่น
และการอบรม หน่วยที่ 14 หน้า 325-417 พิมพ์ครั้งที่ 7 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- วิทยา นาควัชร (2537) หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร
เพียรพัฒนาพรีนติ้ง

- วิทยา นาควัชระ (2543) “การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการเด็ก
และการอบรม หน่วยที่ 6 หน้า 375-425 พิมพ์ครั้งที่ 4 นนทบุรี มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- _____ (2544) การเลี้ยงดูและวัยรุ่น หน้า 209-211 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง
- ศักดิ์พิสุทธิ์ อัครสิริธีรกุล (2544) “ความคาดหวังของวัยรุ่นที่มีต่อการเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาประชากรและ
สังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540) จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย พิมพ์ครั้งที่ 7 สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- _____ (2549) “วัยรุ่น-วัยสูงอายุ(เล่ม2)” จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย หน้า 329-347
พิมพ์ครั้งที่ 9 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย (2537) “ครอบครัวไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข” ในผลการสัมมนาระดม
ความคิดเรื่อง การส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตัวเองได้
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- สมเดช สิทธิพงศ์พิทยา (2545) “ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง” ในประมวลสาระ
ชุดวิชาสถิติและการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หน่วยที่ 6 หน้า 241 พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
- สัมภาษณ์ แก้วอาภรณ์ (2530) “การศึกษาความต้องการการพัฒนาตน ของนิสิตนักศึกษา
ศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้” วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- สายสุรี จุติกุล (2537) การอภิปรายเรื่องครอบครัวไทย จะไปทิศทางใด ในรายงานพิธีเปิดปี
ครอบครัวสากลและการประชุมสมัชชาแห่งชาติด้านครอบครัว
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2535) เลี้ยงลูกถูกวิธี วัยรุ่น
วัยสร้างสรรค์ คู่มือการพัฒนาเด็กตามความต้องการพื้นฐานของเด็ก ฉบับประชาชน
เล่มที่ 3 กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2537) รายงานพิธีเปิดปีครอบครัว
สากลและการประชุมสมัชชาแห่งชาติด้านครอบครัว กรุงเทพมหานคร

- สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม (2536) *สมุดรายงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2536*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อักษรไทย
- สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสงคราม (2548) *รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2548* โรงพิมพ์สำนักงาน
สถิติจังหวัดสมุทรสงคราม
- สุชา จันทน์เอม (2529) *จิตวิทยาวัยรุ่น* หน้า 37-40 โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
_____. (2533) *จิตวิทยาเด็กเกร* หน้า 32 พิมพ์ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
_____. (2538) *จิตวิทยาเด็ก* พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
_____. (2542) *จิตวิทยาพัฒนาการ* สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สุพัตรา สุภาพ (2534) *สังคมและวัฒนธรรมไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
_____. (2538) *สังคมวิทยา* พิมพ์ครั้งที่ 17 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
_____. (2545) *ปัญหาสังคม* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สุภาวี มาลากุล ณ อยุธยา (2521) *สุขภาพจิตศึกษา* หน้า 91 โรงพิมพ์กรุงเทพ
- สุรางค์ จันทน์เอม (2527) *จิตวิทยาพัฒนาการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร อักษรบัณฑิต
- โสภรต์ จันทระประภา (2543) *การบริหารทางจิตสำหรับเด็กวัยรุ่น* หน้า 50 กระทรวงศึกษาธิการ
- โสภณัท นุชนาด (2542) *จิตวิทยาวัยรุ่น* กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏธนบุรี
- โสภณ ชปิลมันท์ (2546) เอกสารการประกวดเรียงความเรื่อง “ครอบครัวที่ฉันต้องการ” ใน *มูลนิธิ
โสภณธารน้ำใจเพื่อพัฒนาสังคมไทย* กรุงเทพมหานคร
- อุดมศิลป์ แสงศรีนาม (2530) *คู่มือการสอนเรื่องครอบครัวศึกษา* สมาคมวางแผนครอบครัว
แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี
กรุงเทพมหานคร
- Cohen David (1990) *Essential Psychology*: Bloomsbury Publishing limited อ้างถึงใน ราชศรี
ธรรมนิรม (2539) “ความต้องการของเด็กวัยรุ่นตอนต้น” ใน *รายงานการวิจัยใน
ชั้นเรียนบทที่ 1* ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- Duvall, Evelyn (1977) *Family Development* Philadelphia : J.B. Lippincott. อ้างถึงใน รุจา
ภูไพบูลย์ (2534) การพยาบาลครอบครัวแนวคิดทฤษฎีและการนำไปใช้ภาควิชาการ
พยาบาล-อนามัยแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์แม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- Erikson, E.H. (1968) *Identity, Youth and Crisis*. New York : Norton Company. อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549) “วัยรุ่น” ใน *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย บทที่ 7 พิมพ์ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- Frank, Colbe (1970) “The Third Force” *The Psychology of Abraham Maslow* (Crossemann Publishers, New York) อ้างถึงใน ราศรี ธรรมนิยม (2539) “ความต้องการของเด็กวัยรุ่นตอนต้น” ใน *รายงานการวิจัยในชั้นเรียนบทที่ 1* หน้า 2-12 ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- Fuhrmann, B.S. (1990) *Adolescence*. Illinois : Scott, Foresman and Co. อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล (2549) “วัยรุ่น” ใน *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย บทที่ 7* หน้า 339 พิมพ์ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Maslow, Abraham (1943) “A Theory of Human Motivation” In *Psychological Review* .50 : 370-396 อ้างถึงใน ลักขณา สิริวัฒน์ (2544) *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน* หน้า 150-152 กรุงเทพมหานคร โอเคียนสโตร์
- Shaffer, David R. (1985) *Development Psychology : Theory, Research and Application*. Monterey, Ca : BrooksCole อ้างถึงใน จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2545) “แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา* หน่วยที่ 1 หน้า 1-56 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
(หนังสือเรียนเชิญ)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ. สมชาย ธีรัตนกุล
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. อาจารย์ ภาณุพงษ์ คงจันทร์
หัวหน้าภาคจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
3. อาจารย์ มนัส จันทร์เทพ
หัวหน้ากิจกรรมแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์

ประวัติและผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

1. ข้อมูลส่วนตัว
  - 1.1 ชื่อ/นามสกุล รศ.สมชาย รัชชนกุล
  - 1.2 ตำแหน่งทางบริหาร/วิชาการ รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร / รองศาสตราจารย์
  - 1.3 อายุ 56 ปี สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
2. วุฒิทางการศึกษา
  - 2.1 ชื่อปริญญาโท กศ.ม. สาขา จิตวิทยาการแนะแนว ปี พ.ศ. ที่จบ 2516
  - 2.2 ชื่อปริญญาเอก _____ สาขา _____ ปี พ.ศ. ที่จบ _____
3. ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
  - ปฏิบัติหน้าที่การสอนระดับอุดมศึกษาสาขาจิตวิทยา เป็นเวลา 31 ปี
  - ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

---
4. ผลงานทางวิชาการ (ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.)
  - เขียนเรื่องจิตวิทยาวัยรุ่น ปี พ.ศ. 2526

---
5. อื่น ๆ (ถ้ามี)

ประวัติและผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ
----

1. ข้อมูลส่วนตัว
  - 1.1 ชื่อ/นามสกุล _____ อาจารย์กานูพงษ์ คงจันทร์ _____
  - 1.2 ตำแหน่งทางบริหาร/วิชาการ _____ หัวหน้าภาคจิตวิทยา / อาจารย์ 2 ระดับ 7 _____
  - 1.3 อายุ 45 ปี สถานที่ทำงาน _____ ภาคจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ _____
2. วุฒิทางการศึกษา
  - 2.1 ชื่อปริญญาโท _____ กศ.ม. _____ สาขา จิตวิทยาการแนะแนว ปี พ.ศ. ที่จบ 2532 _____
  - 2.2 ชื่อปริญญาเอก กำลังศึกษาต่อ _____ สาขา การบริหารการศึกษา ปี พ.ศ. ที่จบ _____
3. ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
  - _____ - ปฏิบัติหน้าที่การสอนระดับอุดมศึกษาสาขาจิตวิทยา เป็นเวลา 25 ปี _____
  - _____ - กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว _____
  - _____ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ _____
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
1. ผลงานทางวิชาการ (ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.)
  - _____ - จิตวิทยาธุรกิจ ปี พ.ศ. 2546 _____
  - _____ - งานวิจัยรูปแบบกิจกรรมนักศึกษา สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2546 _____
  - _____ - จิตวิทยาวัยรุ่น ปี พ.ศ. 2547 _____
  - _____
  - _____
  - _____
2. อื่น ๆ (ถ้ามี)
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____

ประวัติและผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

1. ข้อมูลส่วนตัว
  - 1.1 ชื่อ/นามสกุล _____ อาจารย์ยัมน์ส จันทร์เทพ _____
  - 1.2 ตำแหน่งทางบริหาร/วิชาการ _____ หัวหน้ากิจกรรมแนะแนว / อาจารย์ 2 ระดับ 7 _____
  - 1.3 อายุ 48 ปี สถานที่ทำงาน _____ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์ _____
2. วุฒิทางการศึกษา
  - 2.1 ชื่อปริญญาโท _____ กศ.ม. _____ สาขา จิตวิทยาการแนะแนว ปี พ.ศ. ที่จบ 2541 _____
  - 2.2 ชื่อปริญญาเอก _____ สาขา _____ ปี พ.ศ. ที่จบ _____
3. ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
  - ปฏิบัติหน้าที่การสอนระดับมัธยมศึกษา กิจกรรมแนะแนว เป็นเวลา 21 ปี _____
  - หัวหน้ากิจกรรมแนะแนวระดับมัธยมศึกษา เป็นเวลา 21 ปี _____
  - อาจารย์พิเศษของภาคจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ _____
  - _____
  - _____
  - _____
4. ผลงานทางวิชาการ (ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.)
  - การศึกษาความขัดแย้งของเด็กวัยรุ่นกับผู้ปกครองในจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ.2540. _____
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____
5. อื่น ๆ (ถ้ามี)
  - อาจารย์แนะแนวดีเด่นระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2544 _____
  - อาจารย์แนะแนวอาชีพดีเด่น ของกรมจัดหางาน จังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2546 _____
  - _____
  - _____
  - _____

ที่ ทม. 1312/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์สมชาย ธีญธนกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการของบุตรวัยรุ่น จากการปฏิบัติของบิดามารดา ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครสวรรค์ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ทม. 1312/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

5 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์กานูพงษ์ คงจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
 ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้
 ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการของบุตรวัยรุ่น จากการปฏิบัติของบิดามารดา ศึกษาเฉพาะกรณี
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด
 นครสวรรค์ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
 และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
 จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขา
 วิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการแนะแนว ได้โปรดพิจารณา
 ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียด
 อื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ทม. 1312/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์มนัส จันทร์เทพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการของบุตรวัยรุ่น จากการปฏิบัติของบิดามารดา ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครสวรรค์ ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ทดลองเครื่องมือ

ที่ ทม. 1312/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

25 กรกฎาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอก การพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความต้องการของบุตรวัยรุ่น จากการปฏิบัติของบิดามารดา ศึกษา เฉพาะกรณี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยขอให้นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ปีที่ 1-3 จำนวน 30 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังกล่าวในช่วงเวลาพักกลางวัน ทั้งนี้เพื่อมิให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักศึกษาและ ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง เครื่องมือตาม วัน เวลา ที่ทางโรงเรียนพิจารณาเห็นเหมาะสม หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูล

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีทธาสมุทร

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนถาวรานุกุล

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท้ายหาด

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศช 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมธีคุณะวันวิทยา

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลวิสุทธิ

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพสุวรรณชาดวิทยา

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแก้วเจริญ-อำนวยการวิทย์

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ที่ ศธ 0522.21/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกะพ้อม

เนื่องด้วย นางจงกลณี จริตธรรม นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิชาเอกการพัฒนา
ครอบครัวและสังคม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4-6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับ
ความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ศศิมน ปรีดา)

รักษาการประธานกรรมการประจำสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

โทร. 0-2503-3573

โทรสาร 0-2503-3639

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**เรื่อง ลักษณะความต้องการของบุตรวัยรุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
จากการปฏิบัติของบิดามารดา ในจังหวัดสมุทรสงคราม**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดา
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของมารดา
2. ให้กรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่เป็นความจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ   ○ ชาย   ○ หญิง
2. อายุ   ○ 15 ปี   ○ 16 ปี   ○ 17 ปี   ○ 18 ปี   ○ 19 ปี
3. การศึกษา   กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น.....สาย/โปรแกรม.....
4. คะแนนเฉลี่ยของปีการศึกษา 2546.....
5. จำนวนพี่น้องในครอบครัวรวม.....คน
6. ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนที่.....ของบิดา-มารดา
7. สถานภาพของบิดา-มารดา ○ อยู่ด้วยกัน ○ แยกกันอยู่ ○ หย่าร้าง ○ ม่าย
○ อื่นๆ (ระบุ).....
8. ปัจจุบันพักอาศัยอยู่กับ ○ บิดา-มารดา ○ บิดา ○ มารดา ○ อื่นๆ (ระบุ).....
9. ลักษณะที่อยู่อาศัย ○ บ้านส่วนตัว ○ บ้านเช่า ○ หอพัก ○ ห้องเช่า ○ อื่นๆ (ระบุ).....
10. ใช้จ่ายเงินไปโรงเรียน (ค่าอาหาร + ค่าเดินทางจากบ้านถึงโรงเรียนไป + กลับ) วันละ.....บาท

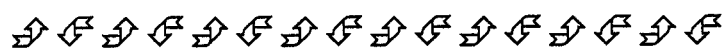

ข้อมูลเกี่ยวกับบิดา

1. บิดามีอายุ.....ปี บิดามีชีวิตอยู่ บิดาถึงแก่กรรม
2. การศึกษาของบิดา ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา (ปวช.)
 อาชีวศึกษา (ปวส.) อนุปริญญา
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่นๆ (ระบุ).....
3. อาชีพของบิดา เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง
 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อื่นๆ (ระบุ).....
4. รายได้ต่อเดือนของบิดา (โปรดระบุ).....บาท

ข้อมูลเกี่ยวกับบิดา

5. บิดามีอายุ.....ปี บิดามีชีวิตอยู่ บิดาถึงแก่กรรม
6. การศึกษาของบิดา ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา (ปวช.)
 อาชีวศึกษา (ปวส.) อนุปริญญา
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่นๆ (ระบุ).....
7. อาชีพของบิดา เกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง
 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อื่นๆ (ระบุ).....
8. รายได้ต่อเดือนของบิดา (โปรดระบุ).....บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของบิดา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนึกถึงภาพเมื่อตนเองอยู่กับบิดา นักเรียนต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณอย่างไร?

โดยให้เขียนคำตอบที่มาจากความต้องการของคุณให้ได้มากที่สุด

1. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการให้ความรักความอบอุ่นและความห่วงใยในตัวคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวันอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

3. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลอาหารกินประจำวันอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

4. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องห้องส่วนตัวที่สะอาดและบริเวณสภาพแวดล้อมอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

5. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและการออกกำลังกายอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

6. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องเพศศึกษาอย่างไร?

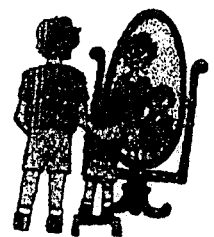
ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

7. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการคบกับเพื่อนและเพื่อนต่างเพศอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

8. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลและพัฒนาหน้าตา รูปร่าง หรือบุคลิกภาพของคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

9. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องการควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ของคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

10. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการศึกษาเล่าเรียนและความสำเร็จทางการศึกษาอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

11. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการวางแผนอนาคต หน้าที่การงานและการประกอบอาชีพอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

12. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการค้นหาประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ อย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

13. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการตัดสินใจ การเป็นตัวของตัวเองอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

14. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการมีเหตุผล มีความยุติธรรมอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

15. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการเข้าสังคมและการยอมรับของสังคมอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

16. คุณต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณ ในการส่งเสริมความเป็นไทยและปลูกฝังการดูแลรักษาธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมอย่างไร?

ความต้องการให้ บิดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของบุตรวัยรุ่นจากการปฏิบัติของมารดา

คำชี้แจง ให้นักเรียนนึกถึงภาพเมื่อตนเองอยู่กับมารดา นักเรียนต้องการให้บิดาปฏิบัติต่อคุณอย่างไร?
 โดยให้เขียนคำตอบที่มาจากความต้องการของคุณให้ได้มากที่สุด

1. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการให้ความรักความอบอุ่นและความห่วงใยในตัวคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
 .....
 .....
 .....

2. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำรงชีวิตประจำวันอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
 .....
 .....
 .....

3. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลอาหารกินประจำวันอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
 .....
 .....
 .....

4. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องห้องส่วนตัวที่พักอาศัยและบริเวณสภาพแวดล้อมอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
 .....
 .....
 .....

5. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยและการออกกำลังกายอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

.....

6. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องเพศศึกษาอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

.....

7. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการคบกับเพื่อนและเพื่อนต่างเพศอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

.....

8. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการดูแลและพัฒนาหน้าตารูปร่างหรือนุคลิกภาพของคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....

.....

.....

.....

.....

9. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในเรื่องการควบคุมและการแสดงออกทางอารมณ์ของคุณอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

10. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการศึกษาเล่าเรียนและความสำเร็จทางการศึกษาอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

11. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการวางแผนอนาคต หน้าที่การงานและการประกอบอาชีพ
อย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

12. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการค้นหาประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ อย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

13. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการตัดสินใจ การเป็นตัวของตัวเองอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

14. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการมีเหตุผล มีความยุติธรรมอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

15. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการเข้าสังคมและการยอมรับของสังคมอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

16. คุณต้องการให้มารดาปฏิบัติต่อคุณ ในการส่งเสริมความเป็นไทยและปลูกฝังการดูแลรักษาธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อมอย่างไร?

ความต้องการให้ มารดา ปฏิบัติต่อคุณ.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางจกกลณี จริตธรรม
วัน เดือน ปี เกิด	1 กรกฎาคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ประวัติการศึกษา	วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก ครุศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. 2525 – 2527
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดปรกสุทธรราม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7 (ครูอันดับ คศ.2)
รางวัลที่ได้รับ	- ครูผู้สอนรางวัลยอดเยี่ยม (ระดับปฐมวัย) รางวัลครูสภา ระดับจังหวัด ณ จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ.2545 - ครูผู้สอนรางวัลยอดเยี่ยม (ระดับปฐมวัย) รางวัลครูสภา ระดับอำเภอ ณ อำเภอเมืองนครสวรรค์ พ.ศ.2545